

SLOVENSKI

Poročevalec

Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 41... Direktor: Rudi Janžuba...

PREDSEDNIK TITO PO VRNITVI V BEOGRAD:

Soglasje med nami in narodi, ki smo jih obiskali je moralna sila, s katero morajo vsi računati

Triumfalna pot predsednika Tita od Skoplja do Beograda — Pol milijona Beograjčanov je pozdravljalo predsednika, ko se je po govoru peljal od železniške postaje do svojega doma

BEOGRAD, 7. marca (Po telefonu). Nekaj minut po šestnajsti uri so beograjsko ozračje pretresle salve topov, ki so napovedale, da je modri vlak predsednika republike Tita pripeljal na beograjsko mestno ozemlje.

Prva dva tira železniške postaje sta bila pokrita z deskami, nanje pa položene rdeče preproge, postaja pa je bila okrašena z državnimi zastavicami.

tudi predsednik zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednik zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj, Rodoljub Čolaković in Mijalko Todorović predsednik centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović in drugi visoki državni funkcionarji.

beograjskega ljudskega odbora Djurleo Jojčićem. Medtem sta dva plonirja, deček in deklica, izročila predsednikovi soprogji Jovanki lepe šopke cvetja v pozdrav

Komandant gardnega bataljona je zapovedal »Mirno!« Vojaška godba je zaigrala državno himno, nato pa je k predsedniku republike stopil komandant bataljona in raportiral, da je bataljon pripravljen za pregled.

Predsednik Tito je najprej obšel zastavni vod bataljona, pozdravil njegovo zastavo, nato pa prejel od strunne vrste gardistov, ki so stali v modrih uniformah in belih rokavcih.

Nato se je tovariš Tito pozdravil s podpredsednikom zvezne ljudske skupščine Vladimiriem Simečevićem in dr. Pavlom Gregorićem ter s člani zveznega izvršnega sveta Momo Markovićem, Krsto Popovićem, Avdom Humom, Lidjoo Sentjurčevom, dr. Marjanom Brečljem, Pekom Dapčevićem, Nikolo Minčevićem, Slavkom Komarijem, Borisom Kraigherjem in drugimi.

Tovariš Tito je pozdravil tudi predstavnike diplomatskega zbora, posebej pa skupino šefov predstavništva držav, ki jih je obiskal med svojim tromeščnim bivanjem v Izvenblokovskih državah Azije in Afrike.

Trg bratstva in enotnosti pred železniško postajo je bil podobno valujočemu morju človeških glav, ki mu ni bilo videti konca. Na tem trgu se nikdar ni bilo toliko ljudi kot danes. Ko se je tovariš Tito pojavil ob postajnem izhodu, je to morje vzvalovilo, nešteto rok se je dvignilo v pozdrav prvemu meščanu Beograda, ki se je po tako dolgi odsotnosti vrnil med svoje Beograjčane.

Ko je Risto Antunović v ime no Beograjčanov — pozdravil predsednika republike, je spregovoril tovariš Tito, čigar govor so večkrat prekinjali vzkliki množice »Tito-Partija«, »Herroj Tito« itd.

računati v svetu, kadar se rešujejo veliki mednarodni problemi, oziroma, kadar pride do njihovega končnega reševanja. Zato odkrito povemo, da nismo mislili in ne mislimo ustvarjati nekega tretjega bloka. Hočemo pa ustvariti enotnost ljudstev proti vsem polzkusom znotraj železniške postaje, kjer so se zadržali nekaj minut.

NAŠA DRŽAVA IN LJUDSTVO SE NE DASTA KUPITI

Tovariši in tovarišice! Na te stvari se bom kasneje še povrnul. Sedaj pa mi dovolite, da tu odgovorim na nekatere stvari, na katere sem dožal odgovoriti. Nimam sicer ustreznih možnosti, ker pri nas nimamo kongresa, toda vseeno bom odgovoril na nekatere stvari, ki so prišle do izraza na XXI. kongresu Komunistične partije Sovjetske zveze.

Kar zadeva balkanski pakt, trdijo, da smo s članstvom v balkanskem paktu postali hkrati člani atlantskega pakta, vi pa veste, da je popolnoma izmišljotina. Sami veste, na kakšni stopnji je balkanski pakt. Če bi namreč imeli ta namen, potem bi poteptali vse tisto, o čemer smo govorili na tri mesečni poti v daljnih afriških in azijskih deželah, ki so proti paktom. V takem primeru bi potemtudi te dežele same mislile, češ, kaj govorite potem proti paktom, če pa ste sami v balkanskem paktu. Da, mi smo dali temu bivšemu paktu, ki je imel tudi vojaški vidik drugačen značaj, predvsem značaj boljšega sodelovanja.

Kar zadeva balkanski pakt, trdijo, da smo s članstvom v balkanskem paktu postali hkrati člani atlantskega pakta, vi pa veste, da je popolnoma izmišljotina. Sami veste, na kakšni stopnji je balkanski pakt. Če bi namreč imeli ta namen, potem bi poteptali vse tisto, o čemer smo govorili na tri mesečni poti v daljnih afriških in azijskih deželah, ki so proti paktom. V takem primeru bi potemtudi te dežele same mislile, češ, kaj govorite potem proti paktom, če pa ste sami v balkanskem paktu. Da, mi smo dali temu bivšemu paktu, ki je imel tudi vojaški vidik drugačen značaj, predvsem značaj boljšega sodelovanja.

Tovariš Hruščev nam je na primer očital vrsto »grehov« in med njimi tega, da sprejemamo ameriško pomoč. Sam zelo dobro ve, da smo jo prejeli, in ko sem mu tedaj

Med potjo od Djevdjelije do Beograda

govoril, da to pomoč prejemamo, mi je rekel, prav, da jo prejemate, če vam jo dajo. Sedaj pa se naenkrat celo na kongresu pokaže potreba, da se poudarja, kako mi ne moremo dobiti zahtevneje ekonomske pomoči in da se za vsem tem nekaj skriva. Da za vsem tem ni ničesar, ve vsak naš državljan. Vedno smo odkrito govorili, da ne bomo od nikogar prejeli nobene pomoči, ki bi bila dana s političnimi ali kakršnimi koli drugimi pogoji. Od Amerike dobivamo pomoč brez takih pogojev.

INTERNACIONALIZEM SMO POKAZALI V DEJANJH

Na kongresu se je nadalje govorilo, da smo izdali interese delavskega razreda, da razbijamo mednarodno delavsko gibanje in da zmanjšujemo vlogo Partije. Naj samo pri nas pogledajo, kakšno vlogo ima komunistična partija. Komunistična partija ima danes odločilno vlogo v izgradnji socializma v naši deželi. Toda partija dela v interesu svojega ljudstva in dela tako, kot naše ljudstvo misli, da je najbolje in tako kot so se naučili naši komunisti, da velja delati. (Dolgotrajno ploskanje.) Mi, razumljivo, ne dobivamo direktiv od zunaj in delamo po lastnem preudarku tako, kot mislimo, da je prav. (Navdušeno ploskanje.)

Kar je dalje še bolj karakteristično: tovariš Hruščev nam očita, da napadamo kitajske komuniste. Pomislite, tolikšne ovčice, mi pa jih grobo napadamo! Ko bi se prečitale vse tiste, kar pišejo že ves čas proti nam in kar o nas govorijo in s kakšnimi najgršimi izrazi nas obmetavajo! Toda, če od časa do časa odgovorimo, potem to pomeni, da napadamo kitajske komuniste. Ne, mi kitajskih komunistov ne napadamo, in verjamem, da se

(Nadaljevanje na 2. strani)

Govor predsednika Tita

Tovariši in tovarišice! Pred vsem mi dovolite, da izrazim veliko veselje ves naš, ki smo se po dolgotrajnem obisku prijateljskim deželah vrnili v našo glavno mesto Beograd, pri čemer se vam zahvaljujemo za veličasten sprejem in pozdrave. Ob tej priložnosti mi dovolite, da vam vsem in vsem narodom Jugoslavije izročim resnično tople pozdrave in najboljše želje narodom, katerih dežele smo obiskali.

Obiskali smo dežele, ki štejejo blizu 600 milijonov prebivalcev. Tu smo videli, da ima teh 600 milijonov ljudi enotno misel, da žive v miru in da grade boljše življenje. Ko smo prišli z njimi v stik, smo našli pri njih polno razumevanje tako za naše težave in težnje, kot za njihove težave.

Tokrat ni bil naš namen samo, da izvršimo kurtuozen obisk dežel, ki so nas povabile, temveč smo ta čas izkoristili tudi za izmenjavni miselnj z državniki in voditelji teh dežel. To smo lahko opravili v polni meri, ker so nas voditelji teh dežel sami hoteli slišati, kot smo mi hoteli slišati njih. Ne bom govoril o problemih, ki smo jih pretresali, ker ste to lahko videli iz dokumentov, ki smo jih prinesli. Toda rečem lahko, da je med nami vsami vladala neverjetna enotnost glede vseh najvažnejših problemov v današnjih mednarodnih odnosih in v mednarodnih vprašanjih. Prav tako pa se razume, da smo z njimi razpravljali o ugotovitvah naših medsebojnih bilateralnih odnosov in o našem medsebojnem sodelovanju na ekonomskem, kulturnem področju itd.

ko ve, da je naša dežela miroljubna in ve, da se smelo borimo tako v Organizaciji združenih narodov kot izven nje za mir in mednarodno sodelovanje ter za dobre odnose med ljudmi. Po vsem tem pa se tako postopa proti nam! Pri tem je seveda razumljivo, da nismo mi ničesar izgubili, temveč so oni sami s tem še bolj zasejali seme nezaupanja do samih sebe (ploskanje).

Zato se tudi mi sprašujemo, kaj je tisto, zaradi česar mnogim na Vzhodu ni bila všeč naša pot. Razumljivo, na Zahodu so pametnejši in raje molče o tem, čeprav verjamem, da v duši to nikomur ni všeč. (Navdušeno odobravanje.) Tu je dokaj jasno prišlo do izraza to, da jim je na poti naša politika koeksistence, politika trdovratne borbe, da bi med ljudmi in državami vladali enakopravni in dobri odnosi ter da se zmanjša mednarodna napetost. Mi zastopamo idejo, da je možno sodelovanje med državami in narodi ne glede na to, kakšni so notranji sistemi. Njim tam pa to ni všeč.

Kaj jim še razen tega ni všeč? Oni dobro vedo, da Jugoslavija ni neka velesila, ki jo ogrožala te afriške in azijske narode in da bi jim vsilila kolonialni sistem. To oni zelo dobro vedo. Kaj jim je potem na poti? Na poti jim je vpliv Jugoslavije, da ne »pokvarimo« drugih, da bi tudi ti bili za koeksistenco, za enakopravnost itd. To jim ne prija in to je jasno prišlo do izraza ves ta čas v pisanju in napadih na našo deželo in na nas, ki smo bili na tej poti.

ENOTNOST PROTI VOJNI, NE PA TRETJI BLOK

Ti narodi, pri katerih smo bili v gosteh, katerih gostoljubja in simpatiji ni moči opisati, ali pa je vsaj težko opisati, kako toplo so nas sprejeli. Ti narodi goje do vas, do narodov Jugoslavije, velike simpatije. Do našega ljudstva goje ogromno zaupanje. Ze sedaj in potki sem govoril o tem, od kod in zakaj to zaupanje pri teh narodih. To zaupanje izvira iz principalnega stališča Jugoslavije, moram reči smelega, pogumnega stališča, odprtega izjavljanja glede vseh vprašanj, ne glede na to, ali je to komu všeč ali ne. Prav to pa ljudem ugaja, ker smatrajo, da morata v mednarodnih odnosih vladati iskrenost in medsebojno sporazumevanje.

veliki in dolgotrajni poti. Nismo šli za zabavo, kot so o tem govorili nekateri naši sosedje. — Prav tako nismo šli zato, da bi nekemu spodkopali avtoriteto, niti njegov prestiž. Šli smo kot nosilci miru, da vplivamo v smeri pomirjenja sveta (odobravanje). Če je kdo kriv, da obstaja neko nezaupanje do nekaterih dežel, potem so to krivi sami voditelji le-teh dežel. Mi nismo rekli niti besede proti nobeni deželi in niti proti nobenemu voditelju, ker to ni v stilu našega načina dela in bi to bilo nekaj nasprotnega naši politiki koeksistence med narodi in državami, ne glede na notranje družbene sisteme (odobravanje).

Razumljivo je, da se je ljudstvo Indonezije začudeno vprašalo, čemu to, zlasti še, ko ve, kaj smo govorili, ko ve, kaj naša dežela predstavlja v svetu.

Tako na primer listi v Pragi — in to komunistični časopisi — zelo resno pišejo — pri tem nogočem niti spominjati našega maršega sosedja, kaj on piše, ker smo po prehaja že vse mere — kako smo po neki nalogi šli na to dolgo potovanje. Pišejo, kako ustvarjamo neki tretji blok. Ne, tovariši in tovarišice! (ni sami vedo, da to ni resnica. Mi smo vedno bili proti tretjemu bloku, ker smo proti vsakemu

Tovariši in tovarišice, o tem danes raje ne bi govoril. Toda moram govoriti, ker sem o teh stvareh tri mesece molčal in poslušal razne napade na našo deželo in na našo politiko. Da, tovariši in tovarišice! Ne enkrat, nešteto krat so nas vprašali, kaj je to, da vas tako napadajo. Ljudje pravijo, saj je nemogoče, da so tu po sredi samo ideološke stvari. Res je, da so možne ideološke razlike, vendar to ne more biti razlog, da bi se vas tako drakonsko napadalo. In kolikor smo mogli, smo se vzdržali odkritih odgovorov na ta vprašanja in mislim, da so nas gostitelji razumeli, zakaj nečemo v njihovih deželah načrtovati problemov, zaradi katerih so naši voditelji in naša dežela stalno predmet napadov, tako v tisku kot v raznih govorih. Tedaj sem namreč rekel, da bomo o tem govorili takrat, ko bomo zopet doma pa svojih tleh in takrat bom povedal, kaj mislim o teh stvareh. (Navdušeno in dolgotrajno ploskanje.)

In resnično, tovariši in tovarišice, če danes pogledamo, kolikšno vrednost ima ta propaganda proti nam in kaj so z njo dosegli, potem mirno lahko rečemo, da je učinek njihove propagande enak ničli. Dosegli ni ničesar. Celu nasprotno, ugled naše države se je okrepil in v kolikor bolj jo napadajo, toliko svetlejši je njen lik pri vseh miroljubnih narodih v svetu. Zetel bi samo to, da bi ti ljudje bili z nami v vseh teh deželah, pa bi videli, kako so ljudstva preko nas izražala svoje simpatije in svoje zaupanje do naših narodov.

bloku. Če smo že proti dvema, potem smo še toliko bolj proti temu, da se ustvarjajo trije! (Dolgotrajno ploskanje.) Vemo, da bi to ne prineslo nič dobrega in je zato tudi nepotrebno kaj takega ustvarjati, kajti med nami, ki nas imajo za ustvarjalce tretjega bloka in narodi ki smo jih obiskali, vlada taka enotnost, kakršne ni v nobenem bloku. To je tolikšna moralna sila, da je treba z njo

PREDSEDNIK TITO PO VRNITVI V BEOGRAD:

S klevetami niso uspeli omajati našega ugleda

(Nadaljevanje s 1. strani)

VERIZNI SISTEM KLEVETANJA

Razen tega je, tovariši in tovarišice, nekoliko neolajno, da se nas napada v tisku in preko radia, da se nam podtikajo razne stvari, ki niso točne in navajajo razne obtožbe, ki ne ustrezajo resnici, hkrati pa se niti ena beseda ne pomane iz tistih dokumentov, ki so pravzaprav odraz razgovorov in sporazumov, ki smo jih dosegli v obiskanih deželah. Naj nam pokažejo vsaj en časopis, ki je objavil katerekoli izmed teh dokumentov. Tega ne boste našli. Zakaj? Zato, ker bi razumljivo, s tem demantirali tisto, kar govorijo, in bi pokazali od kod izhajajo klevete. Ali je to potem lažnivo? Ali je to potem pravilna in postena politika? Ne! Toda ne mislite, da to vidijo samo njihovi narodi! To vidijo tudi narodi, ki smo jih obiskali. To vidijo, kočno tudi narodi v svetu! Toda vidite, glede teh stvari pa so oni zelo kratkovidni.

pa zaman. Ko so pa videli, da iz tega ne bo nič, so sami prešli v napad in začeli uradilati. Razumljivo je, da so pri tem vzeli svoja lastna merila. To je šlo tako kot križka ali rebus. Ta je obiskal onega, on je obiskal nadaljnjih pet, teh pet zopet tega in to samo zato, da bi proti Jugoslaviji mogli povedati vrsto obtožb in raznih klevet. Toda mi nismo takšni. Mi ravnamo drugače. Kadar gremo kam drugam, potem se obnašamo tako, kot se to zahteva od gosta, ki uživa gostoljubje v drugih deželah. To namreč pomeni, da ne sme nastopati proti neki tretji deželi, temveč da se sporazumeva in razpravlja o tistih stvareh, ki zadevajo njega samega in gostitelja, ne pa neko tretjo deželo. Tega, kar oni delajo, mi nismo delali in zaradi tega njihova onemogla jeza. Vem, da bo danes in jutri mnogo žolčnih odgovorov na ta moj odgovor na njihove besede. Toda, kaj morem za to, mi jim moramo odgovoriti in naj ne mislijo, da bomo v bodoče tiho. Ne, mi tako odgovarjali, sicer ne tako kot oni, toda odovarjali bomo!

be proti Jugoslaviji v Združenih narodih sproženo vprašanje manjšin na Kosovem in Metohiji. Če bi imel kdo kaj sprožiti, bi morali sprožiti mi. Mi Jugoslavi bi morali sprožiti vprašanje sovražne, vojnoljuške kampanje, ki jo vodijo albanski voditelji. Kajti tudi oni so člani Združenih narodov in ti imajo dolžila, ki to prepuščejo. Mislim, da se bomo morali o tej stvari nekoga dne nekoliko resneje pogovoriti, če ne bo ta divjaška hajka prenehala. To sem hotel reči.

GOSPODARSKO SODELOVANJE VSKLADITI S POLITIČNIM

Tovariši in tovarišice! Dovoli mi, da se znova vrnem na naše potovanje po teh deželah in na tisto, o čemer smo se tam razgovarjali. Razumljivo je, da so ti narodi, kar se tiče mednarodnega položaja, prav tako kot mi, zaskrbljeni zaradi današnje konfuze mednarodne situacije. Prav tako kot mi žele, da bi čimveč prispevali k pomirnosti. To so narodi, ki so si nedavno priborili svojo neodvisnost, svojo svobodo. Seveda imajo težke izkušnje iz zgodovine s tistimi, ki so vladali v teh kolonijah. Toda vsi ti narodi žele pozabiti, kar je bilo, pozabiti tiste težke dni, ko so ječali v kolonialnem suženjstvu. Žele dobre odnose z Zahodom, žele dobre odnose tudi z Vzhodom. Kot mi, si prav tako prizadevajo, da ne bi delali diskriminacije in smatrali, da je treba storiti vse, da se odnosi med njimi in Zahodom popravijo. Seveda, tu je dosti takšnega, kar je na Zahodu pri nekaterih kolonialnih silah težko izločiti iz prakse. Čeprav so te dežele osvobodene, so še vedno nerazvite. Mnogo jim je še potrebno. Zadevajo ob težave, zadevajo ob to, da jim za pomoč, ki jim jo nudijo, hočejo postavljati pogoje. To je tisto, kar jih skrbi, namreč, da bodo teži ustvarili zaupanje do dežel, ki so jim mnogo dolžne in ki bi morale za njih mnogo storiti.

nika Tita in tako izrazili zadovoljstvo nad njegovim uspešnim mlrovnim poslanstvom in srečno vrnitvijo v domovino. To je bilo več od navadnega po zdrava, to je bila ljubezen ljudstva do ljubljene Tita. Na tisoče rok se je iztegovalo k predsedniku Titu, ko je njegov avtomobil počasi vozil skozi gost spaln ljudstva in je Tito neumorno odzdravljaj.

Dolgo se bodo Beograjanci spominjali te velike poti predsednika Tita in njegove vrnitve.

Na Trgu bratstva in enotnosti

Triumfalna pot do Beograda

Ne le na vseh postajah, kjer se je ustavil modri vlak, temveč tudi na drugih, pa tudi ob vsej progi so stotisoči državljanov pozdravili predsednika ob vrnitvi s poti miru — Jugoslavija je edina evropska država, ki ji tam zaupajo ...»

MODRI VLAKE. 7. marca (Tanjug). Modri vlak, s katerim potuje predsednik Tito, je vozil davi okoli Kumanovo, kjer ga je na postaji sprejelo več kot 20.000 ljudi. Tu so ga pozdravili tudi predsednik Narodnega sabora Makedonije Lazar Koliševski, predsednik izvršnega sveta Makedonije Ljubčo Arsov ter drugi politični, državni in vojaški funkcionarji, ki so davi s avtomobili prispeeli v Kumanovo.

Tisoči prebivalcev Kumanova so danes prisrčno pozdravili predsednika Tita, ko se je nekoliko pred 8. uro pripeljal z modrim vlakom. Železniška postaja je bila okrašena z jugoslovanskimi državni in partijskimi zastavami. Ko je vlak prispeel na postajo, je množica začela navdušeno vzklikati predsedniku Titu.

»Dobro nam došao, družje TL,« to je bilo zapisano na velikem transparentu na samih železniški postaji. Na drugem transparentu je bilo zapisano: »Tito i mir su jedno isto.« V imenu prebivalcev Kumanova in okolice je predsednika Tita pozdravil predsednik občinskega ljudskega odbora Blažo Janevski.

V zahvali za prisrčne pozdrave je predsednik Tito poudaril, da je skupaj s svojimi sodelavci med potovanjem po državah Azije in Afrike spoznal velike možnosti za plodno sodelovanje z našo državo. Razen bilateralnemu sodelovanju, ki je za nas zelo važno, je dejal predsednik Tito, pripisujemo zlasti v prihodnosti velik pomen sodelovanju za ohranitev miru. Tudi tam, kjer so se boje nove vojne, ker so se šele nedavno osvobodili in ker si v svojih nerazvitih državah mnogo prizadevajo, da bi čimveč in čim hitreje zgradili, za kar jim je potreben mir.

Ti narodi zelo cenijo naša prizadevanja v borbi za mir. Jugoslavija je v teh državah zelo znana. Tamošnjim narodom je znano naše stališče glede kolonializma, vedo, da smo strogo načelni in da ne gledamo na svoje osebne koristi ter da se zavzemamo za svobodo in neodvisnost narodov, ki so še pod kolonialno upravo.

Zanimivo je, je dejal nadalje predsednik Tito, da se te države, ki so bile do včeraj kolonialne in o katerih so v Evropi menili, da žive v njih narodi nižje rase, ravnajo v svojem razvoju po naprednih težnjah. Nočejo hoditi postopno, temveč se takoj navedejo na to, kar ima že sedaj progresivna težnja. V nobeni državi, v katerih smo bili, ni tu razvoj k socializmu. Seveda je od tega še daleč, toda socializem je misel, ki preveča te narode. To pomeni, da je socializem zmagal po vsem svetu, da si je pridobil državljansko sveto in da streme k njemu narodi. Narod držav, v katerih smo bili, cenijo socializem Jugoslavije, ker socializem zanje ni nekakšna abstraktna zadeva, temveč nekaj njihovega, nekaj, kar se izraža tudi v odnosih narodov, ki grade socializem.

V Nišu. Niš, 7. marca. (Tanjug) Okoli 60.000 ljudi, graditeljev avtomobilske ceste in pripadnikov JLA, je danes navdušeno pozdravilo v Nišu predsednika republike Tita na poti iz Skoplja v Beograd. Že davi okoli 8. ure so se kolone učencev, graditeljev avtomobilske ceste od Paraćina do Niša, članov Socialistične zveze ter delavcev iz nižjih tovarn začele prihajati na železniško postajo, ki so jo že včeraj, ko go zvedeli za prihod predsednika Tita, okrasili s partijskimi in državnimi zastavami; ter z geali, ki izražajo pozdrave niškega prebivalstva predsedniku republike.

Ze okoli 10. ure so bilj trg pred železniško postajo, kakor

tudi vsi dohodil prepolnj ljudi. Pionirji so mahalj z zastavicami, graditelji avtomobilske ceste v sivoolivnatih uniformah pa so prepevali pesmi o Titu in gradnji.

Modri vlak je prispeel na niško železniško postajo točno ob 11.08. Predsednika Tita je pozdravil predsednik okrajnega ljudskega odbora v Nišu Zarko Radišević, nakar se je predsednik Tito zahvalil za pozdrave s krajšim govorom.

V Aleksincu pa je predsednik Tito povedal, da so v državah, ki so jih obiskali, govorili o naših težavah in o našem delu. »Pravilj smo jim o težavah, ki smo jih prebrodili in o naši enotnosti, je rekel predsednik Tito in jim skušal viliti vero, da bodo tudi oni, če bodo enotni in če ne bodo dovolili, da bi jim vsilili tuj vpliv, lahko prebrodili vse težave ... Prav zaradi izkušenj, ki smo si jih pridobili, smo jim pravzaprav za vzor. Ne enkrat so nam povedali, da je Jugoslavija edina država v Evropi, ki ji zaupajo.«

Manifestantom v Paraćinu, kjer se je modri vlak ustavil za nekaj minut, je predsednik Tito rekel, da je od Djevdelije do Paraćina videl enotno navdušenje našega ljudstva, ki pomeni, da so pogledj vodstva in ljudstva na naš notranji razvoj in našo zunanjo politiko ne glede na vse težave, ki jih imamo enakl. »Nam ni težko voditi zunanjo politiko in graditev naše dežele sploh, če ljudstvo tako enotno podpira to politiko,« je poudaril predsednik Tito.

V Smederevski Palanki se je predsednik Tito v krajšem govoru zahvalil prisotnim za toploten prisrčen sprejem, posebej pa je še omenil delavce tovarne »Gosa«. ki so izdelaj modri vlak, za katerega je predsednik Tito rekel, da je zelo lepo izdelan. Smederev-

ska Palanka, tako kot Cuprija in Svetozarevo ter Paraćin so priredili predsedniku republike izreden sprejem. Tudi v Stalacu so bili na postaji domači vsi prebivalci mesta. V Palanki so tisoči ljudi ure in ure stalj na postaji in okrog nje čakali na Tita.

V Mladenovcu, kjer se je modri vlak pred prihodom v Beograd zadnjikrat ustavil, je več tisoč prebivalcev mesta in okolice, ki so napolnili ves prostor pred železniško postajo, burno pozdravilo predsednika Tita in njegove sodelavce.

»Narodi dežel, ki smo jih obiskali, je rekel med drugim predsednik Tito Mladenovčanom, vedo, da se Jugoslavija tudi danes pod najtežjimi pogoji bori tudi za boljše življenje, za socializem, pa tudi za ohranitev miru na svetu, da je zmeraj na strani tistih, katerih neodvisnost je v nevarnosti, na strani tistih, ki se borijo za svojo svobodo in je še nima. Prav to je zaradi česar uživajo jugoslovanski narodi v Aziji in Afriki, tako velikanski ugled. Nam je to zelo olajšalo položaj, kajti ti narodi nam zaupajo, z zaupanjem so sprejemali kar smo jim pripovedovali. Na naši strani so tudi v borbi za stvar miru in z nami se strinjajo o vsestranskem sodelovanju naših dežel.«

Ob burnem pozdravljanju in manjanju množice je Modri vlak odpeleelj proti Beogradu.

Štafeta mladosti 1959

»Štafeto mladosti 1959« bodo letos sprejeli slovenski mladinci v Murskem Središču 21. aprila ob 10. uri in bodo ponesli ozdrave predsedniku Titu še iste goro dne skozi Lendavo, Mursko Soboto, Gornjo Radgono in Maribor do Radelji ob Dravi. V Mariboru se bo štafeta ustavila za 20 minut. Prenečila bo v Radljah, drugo jutro pa bo že ob sedmih zjutraj odšla skozi Dravograd, Slovenjgradec, Velenje, Sočanj, Mozirje, Gornji grad in Kamnik v Ljubljano, kamor bo prispela ob pol petih popoldne. Sprejela bo stranske štafete in se po 40 minutah postanka odpravila v Kranj, kjer bo prenečila.

Odhod iz Kranja je 23. aprila ob osmih zjutraj. Štafeta bo tekla skozi Jesenice, Kranjsko goro, čez Vršič v Bovec, Kobarič in Tolmin. Naslednji dan bo tekla skozi Kanal, Anžovo, Novo Gorico, Stanjel, Dutovlje, Sežano, Divača in Kozino do Koprca. Iz Koprca bo stekla 24. aprila ob sedmih in deset minut in bo skozi Izolo in Portorož ob devetih zjutraj prispela na mest na Dragonji. Tu bodo prečali štafeto palico mladincem iz LR Hrvaške.

Skupna dolžina poti glavne štafete po Sloveniji je 575 kilometrov.

VREMSE

Stanje 7. marca: Za Alpami se zadržujejo frontalne motnje in za njimi nekoliko hladnejši zrak. Balkan pa je pod vplivom toplejšega in vlažnega zraka. Napoved za nedeljo: Sprememljivo do pretežno oblačno vreme, zlasti v zahodni Sloveniji še nekaj padavin Temperature ponoči med 6 in 12, čez dan do 15 stopinj C.

NAŠA ENOTNOST JE NEZLOMLJIVA

Tovariši in tovarišice. Res je smešno z ene strani govoriti, kako je jugoslovansko ljudstvo dobro, kako se je borilo, kako je pošteno, k voditelji niso zanič. Kako naj bi bilo dobro ljudstvo, ki bi trpelo slabe voditelje? To vas vprašam. Ne bi bilo dobro! Oni to vedo. Oni vedo, da ne bodo mogli niti prsta vtakniti

all so različne možnosti reševanja socialistične izgradnje. To je stvar diskusije. Toda to se ne bi smelo obravnavati s takim ogorčenjem, s takim sovraštvom in propagandi, kot se to deta proti nam. Kako morejo dovoliti, da neki voditelji v Albaniji, Bolgariji ali drugje tako nekontrolirano, tako neodgovorno, tako

Predsednik Tito in podpredsednik E. Kardelj na beograjski železniški postaji

med nas, v našo enotnost. Oni to vedo, toda klevete so jim potrebne za njihove notranje potrebe. Bilo bi mi pa zelo ljubo, če bi bil včeraj ali danes nekdo od njih z nami in bi gledal, kakšna enotnost je med našim ljudstvom. Kot skala smo enotni, trdno odločeni in pripravljeni upreti se in nuditi odpor vsakemu poskusu razbiti našo notranjo enotnost, ki je dala doslej tako bogate plodove, ki nam omogoča obvladati največje in najhujše težave. V tem ne bodo uspeli!

Dalje. Oni govorijo, da so za mir, za sodelovanje in meddržavni odnosih. Zamislite si: na eni strani govore, da je treba po državnih linijah sodelovati, po drugi strani pa nas imenujejo za vse mogoče, celo za fašiste in agente. Kako morejo sodelovati z agenti? Mi komunisti nismo samo Partija. Mi smo del ljudstva. Tako trdno povezani z ljudstvom, da nas je nemogoče ločiti in glede na to so vsi naši državni posli in vse naše akcije usmerjene v to enotno smer, utrjevati našo izgradnjo, čuvati našo enotnost, krepiiti prijateljstvo z narodi, ki to žele na enakopravni osnovi.

Ne bom danes govoril o tem, ker sem imel priložnost to povedati v Skoplju, da ima zelo malo skupnega s socialističnimi odnosi in z internacionalizmom na pr. iredentistična kampanja, ki jo vodijo razni Živkovi in Enverji. To se lahko dogaja samo med zakrnjenimi imperialističnimi in kapitalističnimi dežalami in to je v preteklosti bilo. Toda katšne so to socialistične dežele, ki socialistični Jugoslaviji groze, da je treba to in ono poravnati in da je treba to in ono poravnati ali obkalkulirati s katerim narodom pravico do njegove nacionalne individualnosti.

Tovariši in tovarišice, še nekaj v zvezi s tem. V albanskem parlamentu je padla beseda, da

sovražno, vojno hujškaško napadajo našo deželo in naše voditelje. Oni bi lahko to prepredili. Toda ne verjamem, da oni tam drugače mislijo, dokler ne bodo tega prepredili. Potem bomo lahko govorili o izboljšanju odnosov med nami, ker mi hočemo dobre odnose. Mi smo realisti. Mi vidimo, da moramo imeti dobre odnose. Toda mi mogoče govoriti, kot pravijo oni: da mi bomo imeli dobre odnose, ko njih ne bo tam. Mi bomo tu, dokler bomo imeli fizične možnosti, umske sposobnosti in dokler nas bo ljudstvo in država. Nihče drug razen našega ljudstva nas ne more premakniti s tega mesta.

Toliko, tovariši in tovarišice, za sedaj v odgovor. Imeli bomo pa še priložnost odgovoriti na te in druge obtožbe in psovke proti naši deželi.

Ne bom danes govoril o tem, ker sem imel priložnost to povedati v Skoplju, da ima zelo malo skupnega s socialističnimi odnosi in z internacionalizmom na pr. iredentistična kampanja, ki jo vodijo razni Živkovi in Enverji. To se lahko dogaja samo med zakrnjenimi imperialističnimi in kapitalističnimi dežalami in to je v preteklosti bilo. Toda katšne so to socialistične dežele, ki socialistični Jugoslaviji groze, da je treba to in ono poravnati in da je treba to in ono poravnati ali obkalkulirati s katerim narodom pravico do njegove nacionalne individualnosti.

Tovariši in tovarišice, še nekaj v zvezi s tem. V albanskem parlamentu je padla beseda, da

Kako se je Beograd pripravil na sprejem

BEOGRAD, 7. marca. Beograd je danes pripravil veličasten sprejem predsedniku republike tovarišu Titu. To je bil sprejem, kakršnega mesto ne pomeni. Kot en mož so se Beograjčani znašli na ulicah, da bi pozdravili in zaželeli dobrodoščilo svojemu prvemu državljanu po njegovi trimesečni odsotnosti.

Beograjski domovi so bili prazni. Prazne so bile tudi mnoge tovarne, v okolici Beograda, ker so delavci naravnost z dela hiteli na železniško postajo. Prebivalce bližnje in daljne okolice Beograda so peljali v mesto številni avtobusi, da bi tudi ti lahko zaželeli dobrodoščilo svojemu predsedniku. Železniška postaja, trg pred njo, postopnja na periferiji trga in vsa pot do Dedinja je bila okrašena. Na večnadstropnem poslopju Pošte je stal ogromen transparent z besedami: »Dobrošiel, tovariš Titu!« Transparenti so bili tudi na okoliških hišah, in so prav tako izražali dobrodoščilo tovarišu Titu, pozdrave narodom Azije in Afrike, katerih gost je bil, in prijateljstvu ter sodelovanju z njimi. Trg in na tisoče hiš v Beogradu so krasile rdeče zastave s srpom in kladivom, rdeče — belo — modre

trobajnice s peterokrako zvezdo. Na električnih in telefonskih drogovih vzdolž ulice Miloša Velikega proti Mostaru pa vse do Dedinja je vihralo na deset tisoče zastav, iz katerih je spletal veter šopke, karnirne so nosili v rokah tudi prebivalci Beograda, ko so pričakovali ljubljene predsednika.

V prvih popoldanskih urah se je začela ogromna reka ljudi zbirati proti postajnemu trgu. V tej živi reki so skušali vse prehiteti pionirji z rdečimi rutičami okrog vratu. Tekli so da bi čim hitreje prišli do železniške postaje. Z njimi so hiteli tudi mnogi Beograjčani, ki so želeli čimprej izročiti svoje tople pozdrave in izreči dobrodoščilo dragemu predsedniku. Zato j enepetrzana kolona avtobusov, tramvajev in trolejbusov zlivala vse štiri ure ljudi iz predmestij proti središču.

Ulice so bile polne ljudi, kot so bila polna veselja srca Beograjčanov, ki so po tako dolgem času spet videli ljubljene predsednika republike. Toda največji del te ljudske reke se ni mogel namestiti na prostiranem postajnem trgu. To je uspelo le tistim, ki so se takoj po kosilu znašli pred železniško postajo. Drugi deset tisoč in sto tisoč ljudi so morali napolniti širom ulice proti Dedinju, da bi tam lahko pozdravili predsednika Tita in njegovo spremstvo.

Se nekaj po 15. je bil tudi ta prostor od železniške postaje do Dedinja prepoln ljudi. Ko se je bližal čas prihoda predsednika Tita, je postajala množica vse bolj razpoložena in vedra. V tej živi reki je napolnilo na stotine zastav, nad njihovimi glavami pa so viseli številni transparenti. Kmalu po 16. uri so prvi topovski strelci najavili, da je prispeel tov. Tito na beograjska tla, na ulicah pa se je znašlo več kot pol milijona ljudi, da bi ga pozdravili in mu zaželeli dobrodoščilo.

8. MAREC - MEDNARODNI DAN ŽENA

Pozdrav delovnim ženam

Naš današnji praznik bomo jugoslovanske žene proslavile v okviru letošnje velike in pomembne obletnice - 40-letnice KPJ, praznata, ker se čutilo izrazito povezano z njeno revolucionarno borbo v vsem razdobju štiridesetih let, borbo, ki je imela v svojem revolucionarnem programu ves čas tudi osvoboditev naših žen in pridobitev naših osnovnih pravic.

izdelava politične linije

Macmillan upa, da se bo Zahodu posrečilo izdelati politično linijo, ki bo odločna, a dovolj prožna za uspešno pogajanja v prihodnosti

LONDON, 7. marca (Tanjug). Britanski premier Macmillan je danes izjavil, da so po njegovem prepričanju odnosi Vzhod-Zahod še vedno obremenjeni z velikimi težavami, ker je gotov, da pogledi Sovjetske zveze še niso privlačni za Zahod.

obiski sestavni del v pripravah za razgovore Vzhod-Zahod.

Britanski premier je izjavil, da bo v treh ali štirih dneh začel razgovore s predsednikom Eisenhowerjem. Izrazil je upanje, da bo na teh razgovorih sodeloval tudi Dulles, če mu bo zdravstveno stanje dopuščalo.

Macmillan je dejal, da je položaj, ki je nastal s sovjetskim namerom, da prepušči Vzhodni Nemčiji nadzorstvo nad dostopi v zahodni Berlin, še nade-

lje resen. Po njegovih besedah se sovjetski stališče ni spreminilo ter je treba sedaj zelo pazljivo proučevati, kakšno stališče bodo sprejeli.

Sovjetska napoved, da bi se rok za predajo pooblastila Vzhodni Nemčiji lahko podaljšal, je bil sporočen že v sovjetski notni zahodnim silam med mojim obiskom v Moskvi. Zdi se mi, da je to mnogo bolj od tistega, kar je izgledalo kot ultimatum, je dejal britanski premier.

Po vrnitvi iz Belfasta v London je Macmillan odpotoval v Chequers blizu Londona. Kjer se bo med nedeljskim počitkom posvetoval z nekaterimi ministri. Minister za zunanje zadeve Selwyn Lloyd in še nekateri drugi ministri so že v tem kraju. Posvetovanje se bo nanašalo v prvi vrsti na vprašanje Berlina in Nemčije, o katerih bosta Macmillan in Lloyd razpravljala prihodnji teden v Parizu, Bonn, Ottawii in Washingtonu.

Priloge na III. kongres PZDP

Varsava, 7. marca (Tanjug). - V Varsavi so v teku zadnje priloge na III. kongres poljske združene delavske partije, ki se bo začel v torek. Po sklepu zadnjega plenuma CK bo na dnevnem redu poročilo CK o politični partije med obema kongresoma, ki ga bo imel prvi sekretar Wladislaw Gomułka, ter tri referat člana politbiroja CK: Stefana Jedrichowskega - O napotkih za gospodarski razvoj države od leta 1959 do 1966, referat Edwarda Ochaba - O navodilih za politiko partije na vsi ter referat Romana Zambrowskega - O spremembah v statutu PZDP.

O treh tresh dokumentih razpravljajo že 4 mesece vse partijske organizacije na Poljskem, ker veljajo kot predkonkretna teza.

Dnevni red kongresa določa tudi volitev novega Centralnega komiteja. Sedanjí CK, ki ima 75 članov in 41 namestnikov, je bil razvoljen še pred oktobrskim preobratom na II. kongresu PZDP marca 1954. Na VIII. plenumu je bilo v CK kooptiranih poleg Gomułke še nekaj novih članov, izvoljena na sta bila takrat tudi nov politbiro in sekretariat CK.

Osebnne spremembe v ČSR

Predsednik Novotny je razrešil ministra za kmetijstvo, kar spravljajo v zvezo s slabim položajem v kmetijstvu

PRAGA, 7. marca (Tanjug). Predsednik Češkoslovaške republike Antonín Novotný je razrešil dosedanjega ministra za kmetijstvo in gozdarstvo Bakulo in ga nadomestil z novo izvoljenim članom sekretariata CK KP ČSR Ljubomírom Strougalom. Sprememba je bila izvedena v smislu sklepov in predlogov zadnjega sestanka CK. V Pragi pravijo, da je glavni vzrok v slabih rezultatih kmetijske proizvodnje.

nimanje zadrúžnikov za gospodarski v zadrúžah in zmanjšal njihovo dosedanje zanimanje za ohišnice.

Z istim odlokom sta bila imenovana za podpredsednika vlade notranji minister Rudolf Barak in predsednik državnega urada za plan Otokar Simunek, iz zdravstvenih razlogov pa je bil razrešen minister Jozef Tesla. Namesto dosedanjega urada za plan predlaga vlada, naj bi ustanovili državno plansko komisijo, ki bi jo vodil eden izmed podpredsednikov vlade.

Odpor se nadaljuje

V Njasi so na dnevnem redu aretacije domačinov - Gaitskell je izjavil, da »nemiri niso nastali brez vzroka«

SALISBURY, 7. marca (AFP). Medtem ko je sinoči v mestih Blantyre in Zomba prišlo do pomiritev, so se na podeželskih področjih Njase nemiri nadaljevali. V osrednji provinci Mponda je skupina približno 600 Afričanov, oboroženih s sekirami in kopji, odklonila policijsko zahtevo, naj se razide. Policija je začela streljati in en Afričan je bil ubit, trije pa ranjeni.

Izvedenih je tudi večje število sabotaž na cestah in mostovih na mnogih področjih. Prebivalstvo mnogih vasí se je organiziralo v skupine in se umaknilo v gozdove, od koder potem dela akcije. Velika Britanija in OZN podvirajo legitime zahteve narodov Afrike za samostojnost, kar je mogoče uresničiti edino s svobodnimi in tajnimi splošnimi volitvami.

Centralne Afrike. »Prebivalci Nja«, je dejal Gaitskell, »ne želijo, da bi z njimi ravnali kot z državljaní drugega reda.«

Tudi Gomułka in Novotny prideta v Leipzig

Leipzig, 7. marca (Tanjug). Predsednik vlade DR Nemčije je sinoči izjavil, da je zelo verjetno, da bosta prišla v vzhodni Berlin Wladislaw Gomułka in Antonín Novotný na četrtini sestanka s premierom Hruščevom in zastopniki vlade DR Nemčije. Konferenca naj bi se začela v ponedeljek. Hruščev potuje jutri zvečer iz Leipziga v Berlin. Na konferenci bodo najbrž govorili o Nemčiji in o Berlinu.

Ločena plebiscita v Kamerunu

New York, 7. marca (AFP). Argentina, Kanada, Costarica, Italija, Japonska, Nova Zelandija in Pakistan so predložili v petek skrbniškemu odboru generalne skupščine načrt resolucije, ki priporoča upravnim oblastem Britanskega Kameruna, naj organizirajo ločena plebiscita v severnem in južnem delu ozemlja.

V resoluciji zahtevajo, naj bo plebiscit v severnem delu sredi septembra 1959, da bi se videlo, če prebivalstvo severnega področja želi, da bi bilo še naprej sestavni del neodvisne federacije Nigerije.

Kar zadeva južni del, priporoča resolucija plebiscit od decembra 1959 do aprila 1960, pogoje plebiscita pa naj bi doleteli na prihodnjem rednem zasedanju generalne skupščine v letošji jeseni. Oba plebiscita naj bi bila pod nadzorstvom OZN.

Trgovina z Zahodom

Hruščev je v Leipzigu izrazil željo po razširitvi trgovine s kapitalističnimi državami - V Kruppovem paviljonu na velesejmu je Hruščev nazdravil Alfredu Kruppu

MOSKVA, 7. marca (TASS). Sovjetski premier Hruščev je izjavil, da se je trgovina Sovjetske zveze s kapitalističnimi deželami v zadnjih petih letih povečala za več kot dvakrat. Govoril je sinoči na sprejemu v Leipzigu in rekel, da je prepričan o vzajemni koristi sovjetske trgovine s temi deželami.

V zvezi s sedemletnim planom razvoja sovjetskega gospodarstva je Hruščev rekel, da si želi, da bi ga izpolnili in posegli z lastnimi silami. »Seveda pa to ne pomeni, je rekel, da si ne želimo razširiti svoje trgovine z drugimi državami. Zmeraj smo si želeli obsežno trgovino in razvite poslovne zveze s kapitalističnimi državami, s podjetji v teh državah na podlagi enakopravnosti in vzajemne koristi.«

Kot je znano, so te zveze že zdaj precej uspešne. Nedavno je Kruppov koncern poslal ZSSR v okviru dvostranskega dogovora med firmo Krupp in sovjetsko vlado naprave za kemično industrijo v vrednosti 48 milijonov mark.

V zvezi s njegovimi izjavami o razširitvi trgovine s kapitalističnimi državami in podjetji je zanimiv njegov obisk v paviljonu Družbe Krupp na leipziškem velesejmu, ki je bil glavni dogodek večerašnjega programa sovjetskega premiera. Direktor družbe dr. Hunkausen je ponudil Hruščevu konjak v kozarcu, vlitem iz Kruppovega jekla, Hruščev je dvignil piščo in rekel: »Pijem za poslovni uspeh firme Krupp in za osebno zdravje g. Alfreda Kruppa, pa tudi za dobro poslovno sodelovanje med Sovjetsko zvezo in firmo Krupp.«

Stiki med mladino

RIM, 7. marca (Tanjug). Predsednik Ljudske mladine Jugoslavije na mladinskem mednarodnem jadranskem seminarju, ki je v Bariju, Milan Uzelac je izjavil v splošni diskusiji, da je razvijanje čimbolj prirčnih stikov med mladino držav tega področja največji prispevek, ki ga mladina lahko da za boljše medsebojno sodelovanje in utrjevanje mira.

V ta namen je jugoslovanska mladinska delegacija dala nekoliko konkretnih predlogov. Ljudska mladina Jugoslavije je izrazila pripravljenost, da na razpolago prostor v svojih mladinskih časopisih za obravnavo problemov, ki so jih sprožili na seminarju. Nadalje je predložila, da bi izdajali skupno publikacijo, s katero bi obveščali javnost o aktivnosti mladinskih organizacij jadranskih držav ter da bi izmenjivali študijske in predavateljske skupine. Vsem mladinskih organizacijam, ki so sodelovale na seminarju, so izročili vabilo, naj se udeležijo proslav jugoslovanskega

Dneva mladosti in najpošlje svoje skupine na izgradnjo avtomobilske ceste »Bratstvo in enotnost«. Prav tako so dali predlog, naj bi bil seminar v prihodnjem letu v enem izmed jugoslovanskih mest. Na tem seminarju sodelujejo predstavniki italijanske socialistične mladinske organizacije kot organizatorji, nadalje Ljudske mladine Jugoslavije, grške mladinske organizacije EDE in italijanske komunistične organizacije, medtem ko kršćansko-demokratski mladinski predstavniki prisostvujejo kot opazovalci. Vodstvo seminarja je sporočilo, da predstavniki albanske mladinske organizacije niso prišli zaradi »nezadostno motiviranih razlogov.«

Sudan ne bo spremenil politike

Kairo, 7. marca (Tanjug). - Sudan ne bo spremenil niti zunanje niti notranje politike, je izjavil predsednik sudanske vlade in sveta oboženih sil general Abud. V intervjuju z egiptovskim listom »Al Ahram« je general Abud rekel, da je do nedavne krize prišlo zaradi nesporazuma med članí vrhovnega sveta in nekaterimi poveljniki vojskih enot. Na zahtevo poveljnikov je odstotilo pet članov sveta nadomestiti in so jih oddeljali.

V kartumskih političnih krogih izražajo zadovoljstvo, ker je bila notranja kriza rešena mirno, naglo in uspešno.

TELEGRAMI

PORTO - V mesto Porto na Portugalskem se je sinoči podiril zid srednjeveške trdnjave in porušil večje število hiš, ki so bile pozidane ob njem. Mrtvih je osem ljudi, osem pa jih je ranjenih. Zid iz XIV. stoletja, ob katerem so se naselili mestni reveži, je popustil najbrž zaradi dežja, ki pada že 4 dni.

ALŽIR - Včera je pri Tizi-Uzujun prišlo do večjega spopada francoskih čet z alžirskimi uporniki. Francozi trdijo, da je bilo ubitih ali ujetih 188 upornikov.

DAVOS (Svica) - Švicarski zavod za proučevanje snega in plazov je opozoril na nevarnost plazov v višinah pod 2000 metrov zaradi visoke temperature in močnih vetrov. Sinoči je plaz zasul železniško progo med Zermattom in Gornergratom ter za nekaj ur zaustavil promet.

PEKING - Kitajska se žuti neposredno ogroženo zaradi pogodbe ZDA s Turčijo, Pakistanom in Iranom, poroča Nova Kitajska. V tem vidu zaroto proti sebi, proti Iraku, pa tudi proti Kambodži in Laosu.

BONN - Poveljstvo severnoatlantskega pakta v Evropi zahteva ukinitve določil, po katerem zahodnonemška mornarica ne sme imeti ladje, večje od 3000 ton,

ODKRITJE SPOMENIKA V LJUBLJANI

Ljubljana, 7. marca. Danes popoldne so na kraju, kjer so bile leta 1943 demonstracije proti fašističnemu nasilju, odkrili ob mednarodnem dnevu žena in ob 40-letnici KPJ spomenik. Slovensnega odkritja se je udeležila velika množica Ljubljančanov, član Izvršnega komiteja CK ZKJ Frane Leskošek, podpredsednik Izvršnega sveta Slovenije dr. Jože Vilfan, sekretar Okrajnega komiteja ZKS Ljubljana Janez Vipotnik in številni predstavniki kulturnega in političnega življenja mesta Ljubljane. Spominski govor o dogodkih leta 1943 in o trpljenju našega ljudstva pod okupatorjem sta imela podpreds. Zveze sindikatov Slovenije Leopold Krse in Mira Svetina, predsednica GO RK Slovenije, ki je poudarila tudi pomen mednarodnega dneva žena ter junaško borbo naših žena in mater v preteklosti. - Po govornih je mladinski pevski zbor Radio-televizije Ljubljana ob spremljavi godbe Ljudske milice zapel »Mitrovanko« ter »Pionirji in pomlad«. Zatem so delegacije pionirjev položile ob spomeniku soptke pomladanske cvetje, član slovenskega narodnega gledališča Stane Sever pa je recitiral »Pesem« Oskarja Daviča. Slovesnost je zaključila godba Ljudske milice z »Internacionalo«.

Prihodnji teden seje odborov zvezne ljudske skupščine

Beograd, 6. marca (Tanjug). Prihodnji teden se bo sestalo več odborov zvezne ljudske skupščine. Za torek je napovedana seja odbora za prosveto pri zveznem zboru, na kateri bodo razpravljali o založniški dejavnosti in o predlogu zakona o zaščiti kulturnih spomenikov. Odbor za socialno politiko pri zveznem zboru in odbor za delo in socialno zavarovanje pri zboru proizvajalcev se bosta sestala 1. marca. Na sejah teh odborov bodo razpravljali o nekaterih zadevah socialnega zavarovanja in o izvajanju zakona o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbencev, kakor tudi o bodočem delu odbora. Odborom bo odbor za socialno politiko pri zveznem zboru razpravljali o predlogu zakona o pomoči članom družin, katerih članici so v obvezni vojaški službi. O listem zakonskem predlogu bo razpravljali tudi zakonodajni odbor zveznega zbora 12. marca.

Razpis volitev v Avstriji

Prekinitev sodelovanja med dvema glavnima strankama v Avstriji in razpis parlamentarnih volitev

DUNAJ, 7. marca (Tanjug). V Avstriji so nepričakovano razpisali še zdaj parlamentarne volitve, ki naj bi bile maja namesto oktobra.

tum bo določila vlada na prihodnji seji, najbrž pa bodo volitve med 10. in 24. majem.

Avstrijski protest v Rimu

Dunaj, 7. marca (Reuter). Sinoči so sporočili, da je avstrijska vlada naročila avstrijske veleposlaniku v Rimu naj protestira pri italijanskem zunanjem ministru zaradi napada italijanskih študentov na avstrijski kulturni inštitut v Rimu. Študente so demonstrirali zaradi Južne Tirolske.

Avstrijska vlada je sklenila zapreti svoj kulturni center v Rimu zaradi tedaj demonstracij. Italijanski listi obsojajo danes sklep avstrijske vlade in podarjajo, da Dunaj pretirava s tem varnostnim ukrepom, kajti osebuju, zaposlenem v tem centru, ne grozi prav nobena nevarnost.

Ob tej priložnosti je vodstvo ljudske stranke (OVP) objavilo svoj prvi predvolilni lepak, s katerim poziva državljane, naj se zberejo okrog te stranke. OVP napada socialiste, da hočejo uresničiti svoj »novi program državnega socializma in ustvarjati prisilno kolektivistično državo, ter vabi državljane, naj prispevajo za fond stranke, s katerim bodo financirali predvolilno kampanjo. Tudi socialistična stranka Avstrije (SPO) je sinoči objavila sporočilo, v katerem je rečeno, da pada vsa odgovornost za prekinitve sodelovanja in za volitve pred določenim rokom na voditelje ljudske stranke. Kot znano, je Avstriji vladala

doslej koalicijska obeh glavnih avstrijskih strank, ljudske in socialistične. Obe stranki sta približno enako močni in zaradi tega je kljub načelnim nesoglasjem med kršćanskodemokratsko ljudsko stranko in socialistno-demokratsko SPO koalicijska, ustvarjena zaradi enotnega zastopanja osnovnih koristi države za časa okupacije, obstala vse doslej. Socialisti smatrajo, da je trideset let ljudske stranke, da koalicijski več sposobna za življenje, neresnična in pravijo, da bi vlada in parlament lahko delovala še naprej, če ne bi tega onemogočili kršćanski demokrati. Pričakujejo, da bo parlament v kratkem razpuščen. Točna da-

Brandenburška vrata v gumbnici

Bonn, marca. Moj gospod Mayer je kar briljant, kakor iz rokava je sipal imena krajev in kilometrov, višino Brennerja in strmino vzponov, prav tako pa je tudi točno vedel za višino bivalske takse na Lidu in za tarife beneških gondol. Brez vsake bahavosti svojega znanja je našteval vse znamenitosti od Bonna do mesta na lagunah, a v znamenju mark v šilingov (in sedevda grošev) ter v italijanskih lir (in cintezirov vsekakor) med potjo je pokazal naravnost občudujočo točnost.

Moj gospod Mayer je izdelal, kakor je to red in navada, svoj načrt za letni oddih iz nekega preteklega novembra. Ze tedaj je točno dobil, da bo letos šel v Italijo, in vse materiale in duševne sile gospoda Mayerja so bile izven uradnega časa posvečene v zadnjih petih mesecih temu cilju. Sedaj gospod Mayer preverja in izpopolnjuje v vseh razgovorih svoje podatke in znanje ter že vnaprej doživlja vse lepote skrbno izdelane potovalne poti in načrta za dopust. Vse je jasno in natančno. Samo ob koncu je postavil vprašanje, za katerega sem dvakrat nekoliko zmeden zaprosil, naj mi ga ponovi. Ne da bi trenil za svojimi zahodno-nemškimi Zeissovimi stekli (prodajajo tudi vzhodno-nemška Zeissova obala), je hladno in trezno razbil vse moje sume in upanja, da sem ga napačno ali pa slabo razumel.

GOSPOD MAYER KALKULIRA RIZIKO

Vse je to lepo in dobro. Le kaj naj napravim, ako bo vojna? Je ponavljal svoje vprašanje, praznilo, kakor da se zana na zdravje ali vreme. Ni bilo to neizkušeno nedoločeno teoretiziranje, temveč konkretna skrb, vezana na določen čas in določen kraj, 27. maj, Berlin.

Moj gospod Mayer bere časopise, poslušajo radio in gleda televizijo. Vsestransko je poučen in prav zato v svojem skrbno izdelanem načrtu za poletna radost ne more izpustiti iz kalkulacije niti velikega tveganja, ki ga v zadnjih treh mesecih muči in razkrajja. Morda imajo drugi gospodje Mayerji slabe živce ali pa so bojevitvo razpoloženi. Moj gospod Mayer ne spada v nobeno izmed teh kategorij; spremlja samo vesti in dogodke v zadnjih treh mesecih in si ustvarja svoje zaključke.

— Vi resno mislite, da sem panikar, je streljal svoj vprašajoči pogled izma Zeissovih očal. Nisem, verjemite mi. Jaz sem samo realist, ki ne beži pred stvarnostjo in ki računa z vsemi možnostmi. Včeraj sem plačal zadnji prihranek v hranilnici za svoj dopust, opoldne pa sem poslušal po radiu, kako pomirja ameriški minister za vojno, da sprva ne bodo udarili s težkim orožjem. Gledal sem na televiziji našega Strausasa, ki je dokazoval teorijo o lokalnih vojnah, bral sem tudi Klasingerja, ki je obdeloval pravne posledice prvega strela. Bral sem tudi povsem resne uvodnike, ki navajajo primerjavo s Korejo in Suezom ter politike, ki zahtevajo okrepitev čet v Nemčiji. Za letos sem si izbral Italijo, toda Acheon načrtuje dohod Italijanskih čet v Nemčijo. Lepa izmenjava... Ali morda ne smem svo-

jih načrtov prilagoditi položaju, ko mislim oditi brez otrok? In vi mislite, da se vendarle ne bo ničesar strašnega pripetilo? Tudi jaz mislim tako, toda dejstva so dejstva in zamislite si, da se kaj pripeti, ko smo mi v Italiji, otroci pa pri starih v Koblenzu.

MAX SCHMELING V AKCIJI

Kdor je hodil v teh predpomladanskih dneh po zahodno-nemških mestih, je težko mogel dobiti vtis, da se giblje med ljudmi, ki jih tlačijo take silu. Val zgodaj doše spomladi, je zavel po sicer sivih ulicah, toda marčevo sonce je po podatkih meteorologov sijalo kakor nikdar v tem času v zadnjih stoletjih. Ljudje so srekli zimske suknje in morda bi v razigrani atmosferi sončnih dni tudi pozabili v tem trenutku berlinske skrbi, ako ne bi mo-

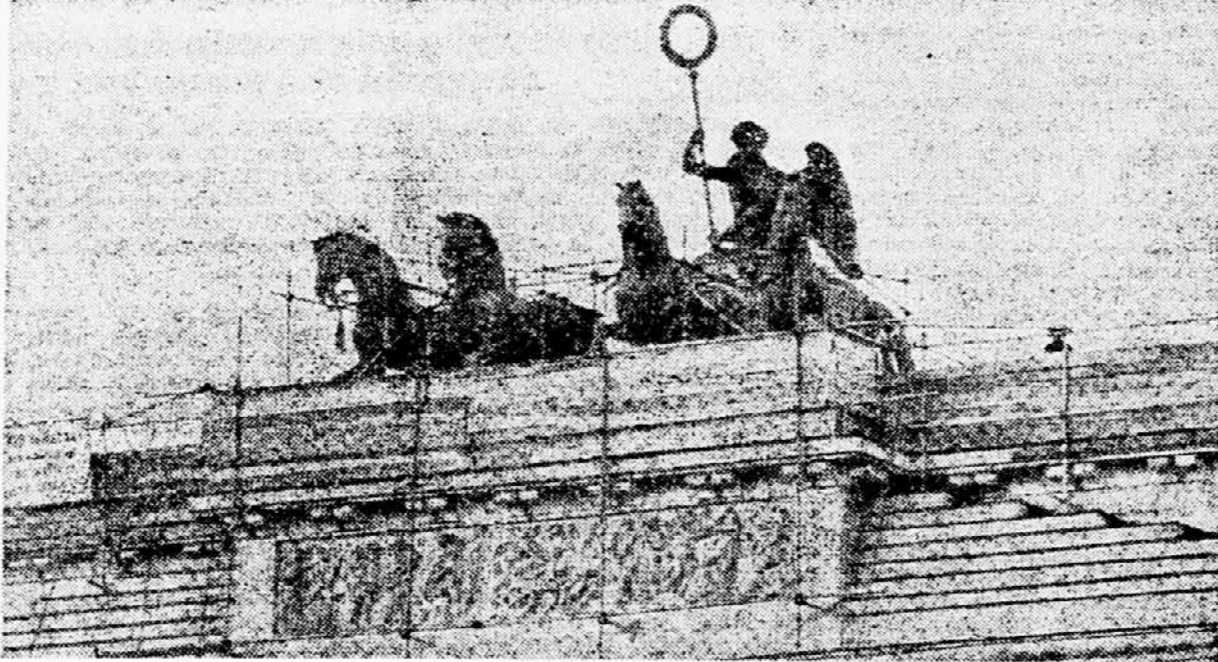
gledje Berlina, so zaznamovali doslej prodajo 9 milijonov značk. Po zamisli organizatorjev naj bi miniaturna brandenburška vrata krasila gumbnice, dokler se ta vrata ne odpro. Kako bodo to dosegli in kdaj, še nimajo jasne predstave. Toda vse gibanje, nekoliko podobno obiliskemu rušenju zidov Jerihe z glasovi trobent (ne s citrami), je izzvalo ogorčene ugovore tistih, ki niso med 9 milijoni nosilcev značk splošne ljudske solidarnosti in mislijo, da bi bilo potrebno razen teorije o lokalnih vojnah in operacijah brandenburških vrat že davno najti pot, ki bi lahko razbije zaskrbljenost gospoda Mayerja.

DVOJE PISEM

Rubriko z dopisi bralcev v listih imenujejo mnogi tukaj »Aufspuff«. To, kar bi »neodvisna«, »nadstrankarska« ali

Moj gospod Mayer bi nato brzkone prikimal z glavjo in brez mežikanja za Zeissovimi očali dejal, da je vendarle bolj razsoden in obziren v svojih načrtih za poletje. Toda le malo more kaj izpremeniti. Bonn se je zavel z vsemi materialnimi allami, da vsaj nekako za gradbenimi odri vrne omajeni optimizem med dva milijona zahodno-nemških državljanov.

Berlinski gospod Mayer ni nič manj zaskrbljen kakor njegov bonnski soimenjak. Ko so že prvega dne krize padle akcije za 20, pa tudi za 30 odstotkov, so nekateri sodniki v Münchnu odcionili premestitev v Berlin, a objavljene pomirjaajoče vesti, da ni kopčenja živili občutili instinkt »insularnerjeve«, »otočanove«, kakor jih na zahodnonemškem »kopnem« imenujejo, je začutil zanesljiv

Quadriga na Brandenburških vratih

ral pri tem prilagojevanju garderobe prestavitvi majhe značke, edini zunanji znak, da žive v nenavadnih dneh. Zahodni Nemci hodijo dne dni z miniaturnimi brandenburškimi vrati v gumbnici, lepakli pa s tem simbolom Berlina in včasih s patetičnim geslom »Odprite vrata« na vseh oglašnih stebrih izlvaljo razna čustva v širokih mayerskih plasteh.

Akdaja je bila prvi odgovor na sovjetske zahteve in kakor se zdi, tudi edini. Razglašena je bila ravno pred tremi meseci s podpisli Adenauerja, Ollenhauerja in še 50 osebnosti zahodnonemške politične in znanstvene elite. S puščicami za zbiranje so se pojavili na ulicah bonnskega cityja Krone, Carlo, Schmid, Ollenhauer, Mende, vsa politična krema začasnega glavnega mesta. Za plačilo 20 penigov so prodajali miniaturne značke in daljli avtograme. Na hamburških ulicah so isto delali Max Schmeling, nogometni reprezentant Uwe Seeler ter znane in neznane filmske zvezde. Berlinski župan Brandt, ki v okviru vladne propagande za Berlin potuje po svetu, nosi v svoji prtljaji te značke in jih sipa po gumbnicah ameriških in azijskih državljanov. Kot višek uradne politične modrosti in aktivnosti

strankarsko opredeljena uredništva morda nikdar ne objavila kot svoje sestavke, uvrščajo s podpisli bralcev (stvarnih ali fiktivnih) v to mnogo brano rubriko. V zadnjih tednih so ta pisma in mnenja čedalje bolj ogorčena in mnogo presegajo vse, kar ubradno mislijo ali delajo v berlinski krizi.

»Končajte to dolgočasno, hlinavsko in nekontrolirano čarjanje s puščicami. Zakaj bi site zahodnonemške meštane gospodarskega čudeža zanimalo, kako je z Nemci za brandenburškimi vrati. Pretežni del zahodnonemškega prebivalstva odobrava že leta Adenauerjevo politiko, ki mora nekoga dne dovesti do propasti in bo dovedla,« »eri bi nekega nasprotnika značk. Drugi navajajo težke resnice. Prej katerimi so doslej, ne služajno, zapirali od in se jih nihče ni upal javno izreči:

»Ako bi nam zmagovalci leta 1945 dali mirovno pogodbo, s katero se nam odvzemale področja vzhodno od Odre in Nise, bi jo podpisali. Ker nam je bilo tedaj še jasno, da se izgubljena vojna plačuje z izgubo ozemlja. Ako bi nam takrat Rusi sporočili, da mora polovica Nemčije postati komunistična, bi to sprejeli, kajti zmagovalec lahko vsili svojo voljo premaganemu. Toda deset let gospodarskega čudeža nas ni malem prepričilo, da vojne nismo tako strašno izgubili. Morda bomo nekoč razumeli, da se mirovna pogodba ne veče s številkami našega izvoza leta 1958, temveč s skromnimi številkami naših nakaznic za mast meseca maja l. 1947.«

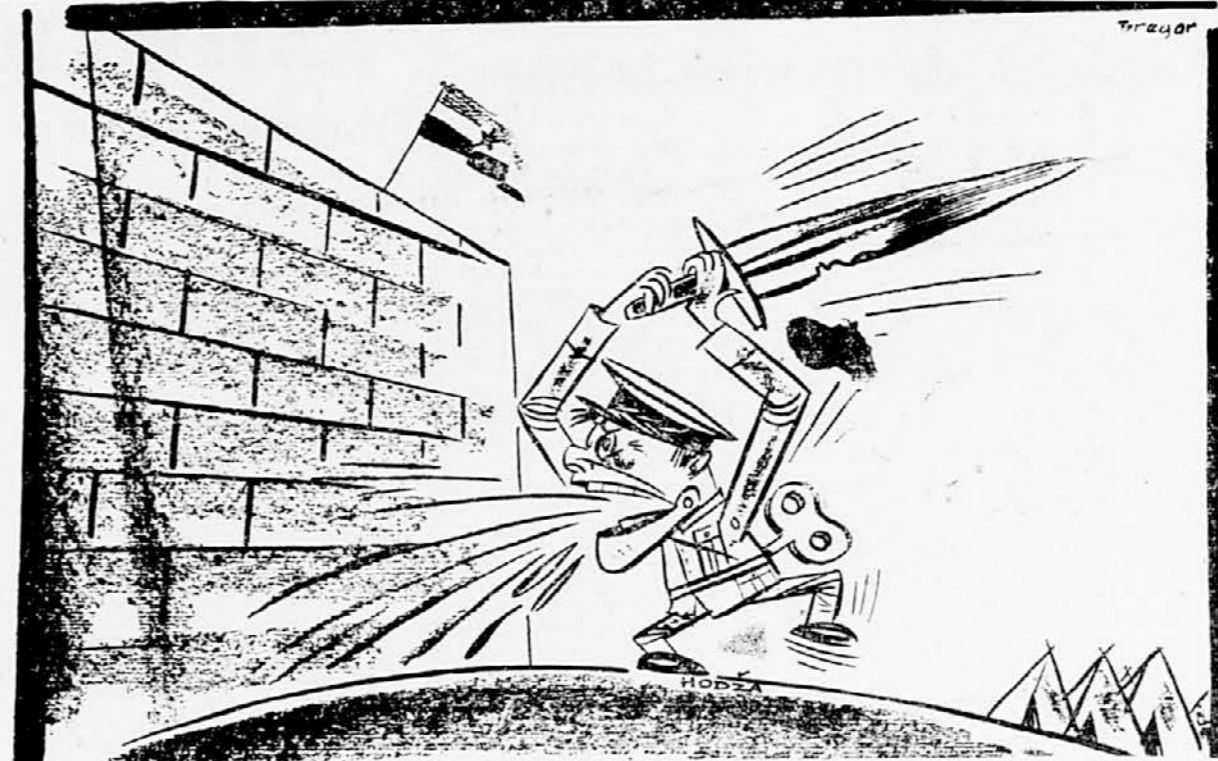
NA KRAJU SAMEM

To so nekatere misli mnogih Nemcev, ki sedaj z 20 penigov ne pomirjajo svoje vesti zaradi izgubljene vojne in razdeljenega Berlina in na katere ne vplivajo psihološko-gradbene inšpekcije pomirjenja, ki jih vlada v razmeroma močnih dozah vbrizgava v Berlin.

Nedavna otvoritev hiperluk-suznega Hiltonovega hotela nedaleč od zoološkega vrta v mestu treh tisoč beguncev na teden, je postala manifestacija optimizma in optimizma ob aststenci in govorihi političnih osebnosti. Obnovljeni dvorec Bellevue, berlinski sedež predsednika zahodnonemške republike, naj bi izročili svojemu namenu v okviru neke druge mednarodne manifestacije optimizma: desetletnice konca značnega mostu Reichstag pospeše, no pokrivačo s streho, in bližnji Kurfürstendamma grade podzemeljsko železnico, čez reko Spree grade najdaljši nemški most, kot višek optimizma in odločnosti pa so sklenili, da bo volitev predsednika republike vendarle meseca junija v nekdanjem glavnem mestu Relcha.

znak, da se položaj majo in da je vojna živce ponovno v polnem teku.

Najhladnejši kalkulanti med zahodnonemškimi kalkulatorji, gospodarstveniki, vedo menda najbolje, kaj je treba storiti. Ako pa dobavitelji tekstila in živil iz »metropole« zahtevajo od svojih dolgoletnih vzevstih odjemalcev plačilo vnapre, potem to ni najbolj zanesljiv znak. Kadar berlinski knjižarnari prejmejo od izdajatelja pismo, da lahko na največje žalost knjige pošljejo samo s pozvetjem, berlinski dobaviteljiem konfekcije pa sporočajo, da bodo račune plačali šele, ko bo blago prešlo čez omejeno zapornico pri Helmstädtu, potem so vse to znaki poslovne nervoznosti in skrbi. Zahodnonemški berlinski hoteli so prejeli tisoče odpovedi rezerviranja za poletno sezono; gospod Mayer se nikakor ne more pre-

KOT SMO SE DOGOVORILI...

pričati, da je bil v paniki, ko je te dni na vprašanja, kako je, odgovorjal:

— Hvala, hvala, moj so že v Frankfurtu... To ni bila panika, temveč hladna in realna kalkulacija o vseh morebitnih možnostih. Za odhod v Zahodno Nemčijo ni potrebno nobeno posebno dovoljenje ali odobritev. Letala, ki odhajajo s Tempelhofa, so bila v zadnjih tednih polna. Prevoz blaga je že težja zadeva. Za to je potrebno dovoljenje oblasti in predvidni draguljarji in krznarji, ki so nameravali prenesti svoje zaloge pod varnejše poldnebe, so ostali brez njega.

KLJUB TVEGANJU

Veliki industriji so svetovali, naj sedaj poveča svoje investicije zaradi domoljubnih razlogov. Ako se ne bi odzvali taki kampanji vlade, bi bila to slaba kretnja, čeprav govori vse proti tveganim dejanjem. Deimler, Siemens, Osram in mnoga druge tvrdke bodo povečale naložbe v svojih zahodno-berlinskih obratih ob skrbnem planiranju vseh morebitnih možnosti. Tovarna cevli »Phönix-Reinrohr« dela vse to v duhu splošnega razpoloženja. V Berlinu bodo začeli novo proizvodnjo stebrov za električne vode. Konstruktorji so prejeli zelo originalno, edinstveno nalogo: izdelajo načrte za produkcijo, ki bo prilagojena — značnemu mostu. Stebre bodo izdelovali v delih, da bi jih lahko v primeru potrebe spravili v letala za prevoz iz Berlina.

Za sedaj to ni potrebno. Dolge kolone kamionov z mlekom in povratno voziljo še neovirano izpod zapornice v Helmstädt in poleg sovjetske straže v Marlenbornu na drugi strani obojne orne. Kdor ne posluša radia, ne bere časopisov, ne gleda televizije, ne bi mogel po nilemer pomisliti, da so vsi tisti, ki hodijo pod zapornicami prejeti s skrbi, kaj bi se lahko ob koncu maja pripetilo. Vsi ti namreč berejo, poslušajo in gledajo, kalkulirajo celo vojni riziko, na tihem pa zabavljajo proti politiki, ki že deset let ni iskala rešitve brez tveganja in za katero so tudi sami deset let zavestno glasovali.

Morda je tudi moj gospod Mayer med njimi...
Df. Zeimanovič

PET KITAJSKIH DOBRIN

PEKING, 7. marca (Tanjug). V kitajskih časopisih je brati, da je premestitev partijskih voditeljev iz okrajnih, okrožnih in pokrajinskih komitejev za partijske sekretarje v ljudskih komunah, pa tudi prekajevanje v komunah in tovarnah zajelo že prve mesece tega leta zelo širok obseg.

V poročilih poudarjajo, da je pokrajina Kvantung že poslala prvo letošnje skupno 45.000 kadrov, pokrajine Hunan, Jujan, Kjangsi, Kvangsi, Cingaj in druge pa prav tako večje skupine po več desetihod partijskih voditeljev. Iz pokrajine Santung so odšli za mesec dni na delo v komunne celo sam prvi sekretar in še devet najvišjih voditeljev iz pokrajinskega komiteja. Podobno tudi v Kvantungu, kjer sta prvi sekretar partijskega in ljudskega komiteja ter prvi sekretar pokrajinskega komiteja odšla za nekaj časa na delo kot sekretarja okrožnega komiteja v Sungšan. Drugega pa v poročilih navajajo, da praviloma pošiljajo vsi voditelje za krajši čas v komunne in tovarne, za voditelje nižjih stopenj pa je doba bivanja v komunah in na fizičnem

delu daljša. Funkcionarje s položaji, višjimi od sekretarja okrožnega komiteja, pošiljajo v komunne ali na fizično delo za mesec dni, pri nižjih činih pa znaša rok dva, tri, štiri ali še več mesecev.

Kadri na ravni članov komunalnih rajonskih komitejev bodo ostali najmanj 150 dni na leto na fizičnem delu, najnižji pa, tisti iz proizvajalnih skupin, pa morajo sodelovati pri fizičnem delu vsak dan, če jim tega ne preprečujejo sestanki. V kratkem bo 10.000 voditeljev, od člana okrožnega komiteja navzgor, prevzelo mesta partijskih sekretarjev v komunah in večjih proizvajalnih ekipah komun, poročajo iz Hunana. Iz Kvangstja pa s poudarjajo komporočajo, da partijski kadri, ki so prišli v komunne iz višjih forumov, delajo tam kot ku-

Najhušji vihar na Atlantiku

London, 7. marca (AFP). — Cezoceanska ladja »Queen Elizabeth« je priplula danes v Southampton iz ZDA s 30 urami zamude, ker je dva dni plula v izredno slabem vremenu. Dva dni se je borila z vetrom, ki je pihal s hitrostjo 150 km na uro in dvigal 24 m visoke valove. Kapitan Morris, poveljnik ladje, je rekel, da takega viharja na Atlantiku že 50 let ni bilo.

Spomenik značnemu mostu v Berlinu

Pogovor o demokraciji

V redakciji glasila neke italijanske politične stranke smo se razgovarjali o raznih italijanskih notranjopolitčnih problemih. Italijanski kolegi so hoteli, da povem tudi jaz svoje o novi politiki italijanske socialistične stranke, ki je bila sprejeta na kongresu v Neaplju. Ko sem jim odgovorila, sem zastavila tudi njim vprašanje: »Kaj pa menite vi?«

»Kdo mi?«, so se oglašili v en glas. »Vi, vendar,« sem odgovorila. »Draga kolegica, pri nas gre to drugače, vprašati morate vsakega posebej, kajti vsakdo misli po svoje.«

Vsi so bili člani iste stranke, vti so delali za isti list, toda njihova mnenja so bila različna, kajti eden je pripadal strankini levtici, drugi centru in tretji levemu centru.

»Vedeti morate, da ima vsaka italijanska stranka v sebi; še sto drugih strank,« me je ponudil neki drugi slučajni znanec. »Vozilj smo se v vlakcu iz Firenze proti Rimu: trije Italijani in jaz. Mirno sem sedela v kotu in prebirala časopise, oni pa so diskutirali o Italijanih, njihovem značaju, o politiki in de-

skrih zadevah, o stvareh, ki prav gotovo ne sodijo v parlament. Potem pa jim zmanjka časa za večje stvari, za tiste, o katerih bi moralj odločati oni, če bi hoteli, da bi razvoj v držbi prišel kam naprej. O takih vprašanjih bi moralj razpravljati in odločati občinski in pokrajinski sveti, toda njihova pooblastila so žal preozka, zato pa se mora parlament ukvarjati z drobnarijami. Na ta razgovor sem se spomnila, ko sem sedela v senatu in poslušala začetek diskusije o programu Segnjevje vlade. Prvi je govoril krščansko demokratski senator, ki je že v začetku povedal, da je v senatu sicer novinec, toda za seboj ima dolgo zdravniško prakso. Ves njegov govor je obravnaval izključno zdravstvena vprašanja, ki so bila vsekakor zanimiva, toda če so sodila v današnjo debato, pa močno dvomim. Tudi dober del prisotnih senatorjev je počasaj postal nestrpen in padal so medklici: »Razpravljajmo vendar o vladnem programu, ne pa o zdravstvu.«

In zakaj je mož govoriti o zdravstvu? Zato ker ga je senatorska skupina njegove stranke dolo-

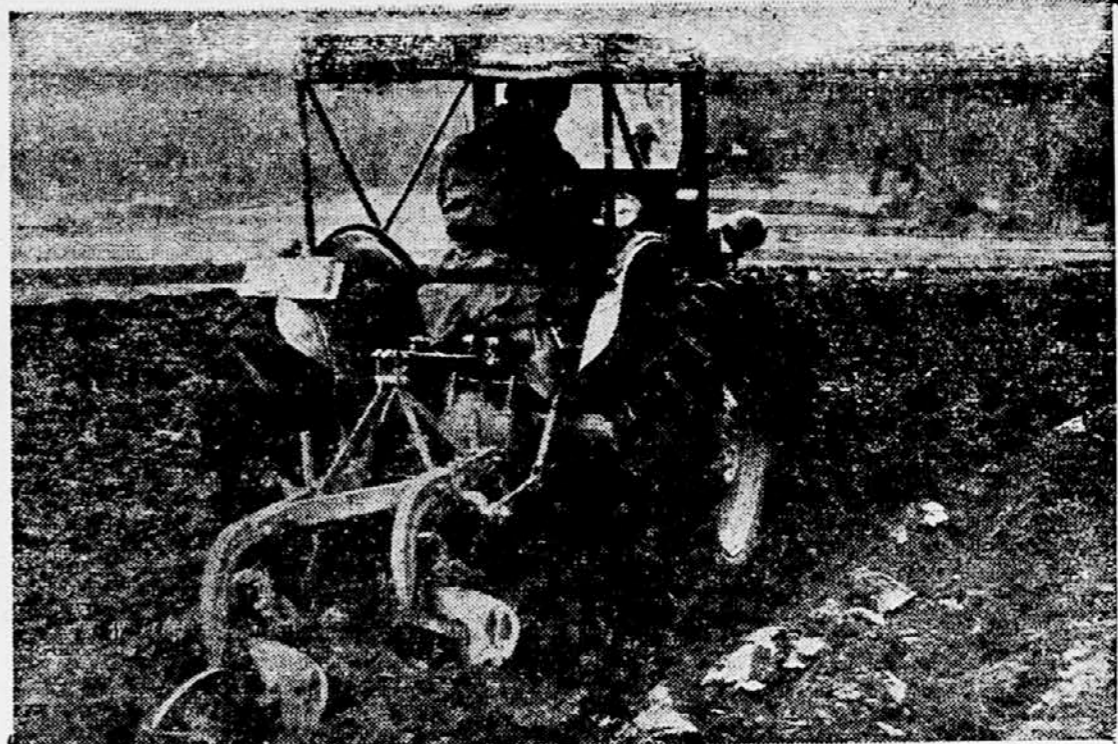
čila za govornika, on pa očitno razen zdravstvenih problemov ne pozna drugih. Govoriti pa mora. Toda nikar ne mislite, da je to osamljen primer. Sledijo so mu drugi govorniki, od katerih so mnogi mlajši še dosti bolj prazno slamo. Sicer pa kdo bi jim zameril? Karkoli bi govorili, bi bilo brez haska. Vlada ima svoj program, skupščina ga je odobrila, v senatu je tudi že dobil večino, toda treba je zadostiti formalnostim in zato mora tudi senat razpravljati o istih stvareh, o katerih so razpravljali že poslanci v skupščini. Čas pa teče naprej. Po nekaj mesecih bo morda vlada padla, sestavljena bo nova in poslanci ter senatorji bodo zopet razpravljali o programu.

Na to so mislili tudi moji sopotniki. Živimo v demokratični državi — so dejali — toda vprašanje je, če je taka demokracija, ki jo imamo mi, tudi koristna.

Poslušala sem njihov razgovor in sem se ga ob koncu udeležila, kajti v debati o demokraciji so pristli do zaključkov, ki so bili zelo podobni našemu pojmovanju demokracije, namreč da bi se demokracija morala odražati v svobodnejši dejavnosti lokalnih — to je občinskih in pokrajinskih uprav, ki bi morale dobiti širše pristojnosti. In vendar nihče od njih ni bil niti komunist niti socialist, še celo socialisti demokraci; ne.

In prav ga to vprašanje — lokalnih avtonomij, ki so predvidene v ustavi — je Segni v svojem programu spozbala, kakor je v debati dejal socialistični senator Mariotti. Aca Semčič

OBISK SREDI DELA

HEKTARI RIB

Edka, začetek marca.

Spoznaladnska »setev«

Tanika ledena skorja je pokrivala jezera, ko sem obiskal Edko, kraj, kjer hektari ne rodijo žita, temveč krapce. Pa vendar so se videle pod ledom rejene ribe, ribiči pa so vlekli debele ribiške mreže, napolnjene s krapci.

V soncu so se bleščala mnoga jezera, prevlečena z ledenim steklom. Prilokovala so prve pomladne dni.

— Aprila se začne tukaj življenje, — mi je rekel v pogovoru eden maloštevnih stalnih delavcev na ribiškem gospodarstvu Edka. — Tedaj vsa ta bela jezera pomodro, namesto zemlje pa vidiš človek celih 15 km naokoli samo vodo, vodo. Tu pa tem molči iz nje kak kosček zemlje ali pe protje. Na teh njihov »sejemo« krapce in mladice, da bi kasneje »želi« debele krapce...

Posestvo ribiškega gospodarstva obsega površino nad 2500 hektarov. V skoraj 1800 ha jezer so ribe. Na pomlad, ko Tisa in Begej narasteta in prinejo vdirati na dan podzemnijske vode, so te površine pripravljene za »setev«.

Prvi znanilec tega je strokovnjak s toplomerom v roki. Ko

Milijoni drobnih liker so tihno nabirajo po plitvih vodah prekopov, ki jih prekrija vodna trava. Prvi dom zametkov je ta trava, ki zagotavlja varnost in brezskrbnost. Ko se pri likri pojavita dve črni piki — oči bodoče ribe, je to znamenje, da je setev uspešna. Naslednja etapa je oblikovanje telesa prihodnje ribe.

ta jezera velike količine koruze in druge hrane. Da bi v 3 mesecih zredili določeno število krapov za tržišče, zmečejo v vodo skoraj 160 vagonov hrane.

Brez oddiha

Ko sem križaril po ozemlju ribjega cesarstva, sem našel na nekaj ribičev v vodi. Gumijasti škornji do kolena so jih varovali pred vodo, medtem ko so premražene roke vlekle izpod ledene skorje mrežo, polno krapov. Krapci so se premetavali na suhem in se zadnjičkrat poslavljali od svetlomodne vode, v kateri so se počutili tako prijetno.

Iz mrež so skakali v velike plitvane košare in potem so jih naložili na kamione in vagonne in jih odpeljali v hladilnice.

Pot teh debelejših krapov je dolga. Ne potujejo samo do Zrenjanina in Beograda, ali kakoga drugega mesta znotraj jugoslovanskih meja. Ob »žetvi« se vozijo rajeni krapci v vagonih in hladilnicah čez državne meje in hitijo na zahod in na vzhod. Potrošniki imajo v Zahodni in Vzhodni Nemčiji, v Italiji in drugod.

Toda ne glede na to, ali je sezona ali je ni, na gospodarstvu ni oddiha. Najsi je voda zamrznjena ali ne, morajo spuščati ribiške mreže v vodo. Košava in ostrji mraz ne smeta zmotiti delovnih navad. Če ž zavoljo drugega ne, pa prav gotovo zato, ker veliki vodni beženi na naših mestnih tržnicah ne smejo biti prazni.

Zato je tudi v mrtvi sezoni vsak dan v vodi kakih 30 ribičev z mrežami.

Prav kmalu, ko bodo prišli prvi aprilski dnevi, se bo življenje na Edki razbohotilo. Prišli bodo sezonski delavci. Začele se bodo priprave za »setev«, in tedaj bo potrebnih veliko delovnih rok, da naše in tuje mreže ne bi bile brez tako okusnega, rejena in izglednega edškega krapa.

I. Stojiljković

S poti po Vojvodini

se pomakne živo srebro v toplotu nad črto, ki zaznamuje 20 stopinj, je vse pripravljeno za začetek.

V dristiščih se začnejo ribje svatbe. Zaplovejo skupinice ene samice in dveh samcev. Zdi se, da prinašajo ozelenje vrbe, prvo pomladno cvetje in aprilski dnevi življenje in veselje med vodne prebivalce.

Te »gaovice«, kakor jim pravijo, »sejejo« po pripravljenih »njivah«, rastiščih. To je nekaj takega kot tople grede pri vrtnarjih. V teh rastiščih doseže riba teža 5 gramov.

Da bi prišle ribe do vzrejališča, morajo preiti nekaj faz. Iz rastišča jih presajajo kakor sadike iz gredic v mladitnjake. Tam dočkajo ribice naslednjo pomlad. Potem pa postanejo prebivalci številnih jezer: Bela, Mlička, Koča Kolarva, Joca in drugih. Tam živijo mladice svobodno, rastejo in se redijo ter čakajo na to, da se bodo nekega dne premetavale v ribiški mreži.

»Hraniteva« jezera

— Ne gnojimo samo vojvodinske polje, kjer sejemo italijanske pšenice sorte in križane vrste koruze, — so mi dejali v tem ribiškem gospodarstvu. — Gnojimo tudi naša jezera, naše njive s krapci. Vsako leto jih gnojimo z umetnim gnojilom tako, kakor kmetije žitna polja. Lanj smo porabili za hektar 300 kg superfosfata. S superfosfatom se bolje razvija podvodno rastlinstvo. Bohotna in sočna podvodna rast priteguje mnogo vodnih prebivalcev, ki so dobra hrana za naše krapce.

Toda na gospodarstvu ne stajajo samo pri tem, kar je »bog dala«. Da bi dobili debelejša, mastnega krapa, mu morajo dati dopolnilno hrano. Dopolnilna hrana za krapce je debelo zmleta koruza. Zato pogojno

Francie do smejte stati brez rib

Zanimalo nas je, kako poteka sklepanje pogodb za proizvodno sodelovanje med kmetijskimi združenji in zasebnimi kmeti, pa smo obiskali dve področji, ki sta v ljubljanskem okraju najuglednejši za pridelovanje krompirja. Na kamniškem področju smo se najprej ustavili v Komendi ter ugotovili, da smo prišli dan ali dva prehitro (bil je četrtki), kajti pogodb še niso pričeli sklepati. Upajo, da bodo lahko dosegli načrt, in sicer da bodo vključili v pogodbeno sodelovanje okoli 60 ha krompirišt. Ob ugodnem vremenu ter ob zadostni uporabi umetnih gnojil je hektarski donos na tem področju zelo visok, saj pridelujejo kmetje povprečno 236 stotov krompirja na hektar, povprečni lanski hektarski donos v ljubljanskem okraju pa je bil 194 stotov.

Iz Komende nas je pripeljala pot v Podgorje, kjer smo ujele podpredsednika KZ Kamnik, Staneta Gregorja, v trenutku, ko je s kmetom Francem Golobom sklenil pogodbo.

»S predpogodbami smo začeli že sredi februarja, nam je na naš vprašanje odgovoril Staneta Gregor. Sklenili smo jih 11, predvčerajšnjim pa smo začeli sklepati »pravne« pogodbe. V pogodbeno sodelovanje bo vključenih 62 ha krompirišt, 12ha hibridne koruze in 53 ha travniških površin.«

»Kje pa sklepate pogodbe?«
»Obiščem vsakega kmeta na domu, ker se je ta način izkazal za najboljšega. Isti način dela je bil tudi pri sklepanju predpogodb.«

Ko smo ga vprašali, kako velike površine dajejo kmetje v kooperacijo, je podpredsednik združenja odgovoril:

»To je odvisno od tega, kako velik je kmet. Golob, na primer, je sklenil pogodbo za 60 arov krompirišt, kar je že precej velika površina. Nekateri kmetje prijavljajo večje, drugi pa manjše površine. Upamo, da bomo gotovi do predpisanega roka, to je do 15. marca.«

Preden pridemo na Dolenjsko, pogledimo nekaj števil, saj so kljub suhoparnosti še najbolj zgovorne. Letošnji načrt ljubljanskega

okraja predvideva, da se bo kmetijska proizvodnja povečala za 11 odstotkov ter, da bo naredilo največji korak naprej poljedelstvo. V kooperacijo bo vključenih 600 ha, posejanih s hibridno koruzo, 2.100 ha krompirišt ter 3.000 ha travniških površin. Vsi združeni sivi so predvideno povečanje proizvodnje sprejeli in do 1. marca je bilo sklenjenih že več kot 21 odstotkov pogodb. Pripomniti je treba, da smo te dni prav v Jedru akcije ter, da se stanje spreminja iz dneva v dan. Kmetijske zadruge so naročile okrog 8.900 ton umetnih gnojil, ki jih zdaj trošijo ali pa razdeljujejo. Za koruzo seme je poskrbela »Semenarna«, za semenski krompir bo skoraj zadoščaj domači pridelek, nekaj pa ga bo treba tudi uvoziti.

V kmetijski združenji Smarie - Sap so začeli s sklepanjem pogodb — brez prepogodb — sredi februarja. Kmetje sami prihajajo v združeno pisarno, kjer sklepajo pogodbe. Do četrtka, ko smo obiskali to zadrugo, je bilo sklenjenih pogodb za kooperacijo za 12 ha krompirišt, okrog 38 ha travniških površin in na 6,25 ha površin, ki jih bodo posejali s semenom hibridne koruze. Kmetje prihajajo vsak dan po umetna gnojila in naročajo traktorista. Sili smo na polje, kjer je združni delavec s trosilec trosil umetno gnojilo po njivi, na kateri bodo posejali hibridno koruzo. Medtem je traktorist, ki si je opoldne komaj vzel čas za kosilo, že saoral prvo »popoldansko« brazdo na njivi drugega kmeta. Povsod naokrog so se med travniki in žitnimi polji temno odražale pravkar zorane njive.

Na slikah — zgoraj desno: podpreds. KZ Kamnik Staneta Gregor obišče vsakega kmeta na domu, kjer podpisuje pogodbo za proizvodno sodelovanje. Kmet Franc Golob pravkar podpisuje pogodbo za kooperacijo na 60 a zemljišč. Zgoraj desno: traktorist iz KZ Smarie-Sap je saoral prve brazde na njivi ki je vključena v pogodbeno sodelovanje. Spodaj: da bo pridelek boljši in večji, je treba dovolj umetnih gnojil. V Smarju se je kmetijska zadruga dobro pripravila in trošenje bo kmalu končano. (Foto: Selhaus)

Pravijo, da v davtni, nekako ob kosovski bitki, Anglija ni imela več ljudi kot Srbija. Toda leta so minevala, nabirala so se desetletja in v preteklost so se pomikala stoletja. Pri nas so se vrstili nastilniški kuge, požari in lakotna leta. Zmehaj na poti osvobodila, ki so prihajali, da so si okrepili meče in jih krhali ob človeških kosteh, so naši narodi plačevali z življenji najboljših sinov davke svoboda. Ko je primanjkovalo papirja, so zavijali strelivo v liste cerkvenih knjig, svinčene črke in celo zlate tolarje so za obrambo svobode ulivali v ubijalske krogle in umirali.

Zato je razumljivo, zakaj je izginal rod za rod, včasih po dva rodova hkrati, včasih mladši rod pred starejšim rodom, v naši rečni domovini, v kateri so stela naravno smrt za človeka nenaravno, so bile bogate samo človeške šetre.

Materi so rodile otroke, ki zapopogoste niso videli svojih očetov in si jih niso zapomnili. Na razrušenih, s krvjo pogašenih ognjiščih in po planinskih zatočiščih se je splazil zastran življenjski ogenj; niso mu dovolili, da bi ugasnil. Obledene v črno, ko so zalovale za brati, očeta, možni in sinovi edinci niso učile otrok in vrukov pomilnega jezika, niti jim niso govorile, da pohlevne glave sabla ne odseka. Ob bojnih kličih in žalostnih klicih za upavanje so vzgajale sinove, da so se znali boriti.

Ludje so umirali v bitkah ali pa so odhajali iz rečne domovine za zaslužkom: kopeči premog v tuje rudnike, redčiti gozdove, graditi železnice in ceste na brezobna, krovi hite planin.

Jim ne bo umrlo, pot jim ne bo zarasla trava, sponina nanje ne bodo zamete pleve počabe.

Materi so dojele otročice, jih učile govoriti, jih učile ljubiti domovino in umirati iz ljubezni do te največje ljubezni. In ko je prišel s strahom pričakovani dan, ko so se najpopogoste zadnjičkrat pozdravile z otroki, so jim govorile, kakor mati narodnega heroja Vojta Maslovarica: »Srečna sem, da imam koga poslati in spremiti v boj.« Ali kakor tista Šabanica, o kateri piše Marko Miljanov v »Zgledih moči in junaštva:« »Če hočeš biti moj sin, na ti ne bo žal te žuce krvi, ki ti jo bo preli paša pred vrati mesta Skadra.« Brezmejno so ljubile otroke, vendar so jim sporodice, kakor tista kmetica iz Goratiča: »Raje se ponamam s tvojim junakiškim grobom, kakor da bi gledala tvojo živo izdajalsko glavo.«

Ko pa so se vračali zdesetkani borci domov, so jih vpraševale za padle, tako kot Marija iz Kakmužen: »Se je moj sin bojeval junaško?« Ali pa so govorile, kakor Cetna Jovovrić po bitki na Grahovcu, v kateri je padel med tisoč izbranih Crnogorci tudi njen sin Luka: »Rodila sem ga in ga učila, da mu za domovino ni ma biti nič življenja.« Ali pa, kakor starka Žilic ko so ji izrekli na Zelenjori sožalje za padlimi sinovi in hčerkami: »Pustite združeno obljubo ter dolžnost: ime

ske konec: Tito je živ.« Ali pa so prigunjale borce, kakor mati narodnega heroja Miloša Matišića, ki so ji prinesli mrtvega edince: »Čaka vas bojna črta!« Ali pa so govorile, kakor mati Luna Milanovića: »Srečna sem, da sem rodila sina, ki ste ga imeli radi.« Ali pa so se tolažile: »Nisem brez otrok: Titovi borci so moji sinovi!«

Hvala in slava materi, ki je rodila in vzgajala sinove te hčere za grobove, s katerimi je bilo treba postaviti mejnike domovini, materi, ki je storila to, da je naša domovina, čeprav majhna, neprekosljivo po veličini in junaštvu svojih sinov.

Hvala materi: Za solze, ki jih ni izjokale za sinovi in hčerkami, padlimi po bojiščih.

Za žalost, ko so njenim otrokom poganjali mrtvaški nohti po temnicah.

Za nezrekljivo bolečino, ker so njenim sinovim in hčerkam krokarji kljuvali oči.

Za smrtno muke, ko je gledala, kako njenim otrokom lomijo roke in noge, iztikajo oči, jih mučijo in ubijajo, ti pa ne rečejo niti besede.

Za njeno edino prošnjo, nas ubijajo najprej njo, da ne bi gledala muk svojih otrok.

Za njeno bolečino, ko je zvedela, da so ji sinove žive zakopali in jih potem minirali, da so jih natikali na kole in jim izkopalvali oči in kurili pekarne z njihovimi telesi.

Za pogum in upor, ko je na pol mrtva na morišču klicala jutrišnjemu dnevu.

Hvala materi za vse veliko v naših zgodovini!

In kaj naj rečemo o ženah, katerim so — kakor Aneti Andrejević, Dušanki Ivović in Vukosavi Ivanović — vzeli najljubše veselje da bi postale z zadnjimi besedami in zadnjimi pismi bodrile, tolažile in kazale perspektivo najbližjim, ko so zahtevale od njih, naj ne jokajo za njimi, ker boj za hčere žrtve in ker niti z boječino ne smemo zadovoljiti krvnikov.

Za mnoge izmed njih so bile knjige, ljubezen in otroci

le materi? ... Padale so na barikadah in streliških, umirale v nezadnjih proletarskih nosokoh, umirale v vročici pegatega legarja (sidihovali) največjih mukah — posiljevanje zmrcvarjene, zverinske iznakažene. V čretni mladosti so ob sočenju z najgrozotejšo smrtjo kot edino perspektivo

nejše življenje. Marija Vidović, Ljubica Gerovac in Jelica Mašković so prihranile zadnji naboj zaje; z njim so ugasmile svoje goreče srce, ki ni prenehalo spodbujati drugih src za boj. Brezmejno je imela rada življenje dvajsetletna Elpida Karamandi, toda ni zahtevala, naj ga ji darujejo: bolgarski fašisti so slišali samo njene revolucionarne pesmi. Rafal je pretrgal pesem in življenje študentke Radojke Lakić, katere zadnje besede so bile: »Zivela sem za Partijo, zanjo mi ni žal niti umreti.« Smrtno ranjena šestnajsetletna Dušanka Ivović je rotila na Sutjeski očeta, naj ji skrajša muke, da ne bi imel sovražnik veselja, ko bi jo živo mrcvaril. Ni mogla naštetih vseh tistih, ki so bile prepričane, da bo gredo svobodno sonce vse tiste, ki bodo prišli za njimi, ki si bodo na njihovih grobovih in ob njihovih zgledih nabirali moči; ta bodo vzdržali do zmag.

Nada Dimić, Jovanka Radičević in mnoge druge niso povedale krvnikom niti imena. Dvajsetletna učiteljica Olga Petrov je rekla gestapovskim agentom: »Rada imam domovino in svoje ljudstvo nad vse... Borila sem se za svobodo in ta bo prišla.« Antonija Kuclar, ki ji je pet sinov umrlo junaško smrti, je unaško umrla v najhujših mukah, govorila je, da ni dala dan, ko bodo vsi sovražniki ljudstva stotero plačevali za vse svoje zločine. Edine besede, ki so jih slišali ustaši od

delavke Anke Butorac, so bile: »Lahko me ubijete, ustaški gadje, toda z vami se ne bom pogovarjala.« Podobne smrti je umrla študentka Vera Blagojević, ki so ji prebuhnili noge in roke, in pa Nada Puric, ki so jo prinesli mrtvo iz zasiščevalčevе pisarne, v kateri se je razlivala mlaka krvi. Stanica Medigović je pljunila v obraz spovednik, ki so ga pripeljali k njej, ko je z nikakršnim mučenji niso mogli prisiliti, da bi priznala, kar so zahtevali od nje. Aneta Andrejević, ki so jo posilili, ji ruvali nohte, lomili kosti in ji naposedel kurili ogenj na prsih, je zavpila krvnikom: »Ubijte me, fašistični hlapič, prišel bo dan maščevanja! Ne morete nas uničiti vseh! Plačali boste, ko bo zamahnili na vas vse, kar leze in gre... Živela Komunistična partija! Naj živi svoboda! Smrt okupatorjem!« Studentka Vukosava Ivanović je vprašala člane fašističnega sodišča, preden je pljunila v Mussolinijevo sliko, ki so ji prinesli, da bi jo poljubila in si tako odkupila življenje: »Kako ste mogli sploh pomisliti, da vas bomo pustili mirno teptati našo domovino?«

Djurđa Vlahović, kmetica iz okolice Kolašina, je vprla na veščih: »Maščevali se bodo moji tovariši, vas, izdajali, pa čaka sramotni konec.« Joka Baletić iz Nikšićkega Bročanca je pozdravila fašistični tribunalski sesto in besedami: »Smrt fašizmu!«

Lahko bi našli še nešteto zgledov junaštva žen mater, žen bork, katerih praznik slavimo, ponosni nanje in nase, na njihovo delo, ki ga nadarjujemo, na naročilo in dedičino, ki jo uresničujemo, ko vzgajamo ob njihovih zgledih nove rodove trdnih borcev in graditeljev socializma, ki je bil njihov edini sen.

MILOSAV LALIC

Hvala ženi borki

NOVE IZDAJE MLADINSKE KNJIGE DOBRO, PRIJETNO, PESTRO

Vselej, kadar nas »Mladinska knjiga« razveseli z novo vrsto svojih knjig, vzbudi našo pozornost...

venske literature. »Poezije Franceta Prešerna. Urednik Anton Slodnjak je v zvezek uvrstil besedilo prvotnega rokopisa Prešernovih Poezij iz leta 1847...

nenavadna in izredna — iz bogate fantastične preobleke zlatih izluskov prijetno, iznajdljivo, z zlatim humorjem napišano pustolovsko obarvano potopisno zgodbo...

leskalcev zlata na Aljaski. »Koža črnega volčjaka« je avtobiografsko obarvano delo in ne razspira z romantiko in izrednostjo izmišljenih zgodb...

V sredo zvečer je RTV Ljubljana prvič prenašala celotno gledališko predstavo Cankarjeve komedije »Za narodov blagor« iz ljubljanske Drame.

Violinist DEJAN BRAVNIČAR bo nastopil kot solist s Slovensko filharmonijo v ponedeljek 9. marca. Izvajal bo koncert za violino in orkester Jana Sibeliusa...

Ob enem s slovenskimi narodnim pravljicami je »Mladinska knjiga« v zbirki »Zlata ptica« izdala švedske narodne pravlice v prevodu Frana Bradaca in z ilustracijami Cite Potokarjeve.

Medtem ko je umetniški del predstave lepo opravilo gledališko osebje, saj je tudi televizijski prenos vodil gledališki režiser Mile Korun, je RTV Ljubljana prispevala ustrezno opremo in tehnično izvedbo odjave.

Razstava, ki je bila odprta v glavni mestni galeriji stiri-najst dni, je vzbudila toplo pozornost ne samo pri organizatorjih in občinstvu, ampak tudi pri strokovni kritiki.

Hamlet v izvorniku

Spet bomo dobili na naše odrske deske častivredne tuje goste s častivrednim umetniškim delom. Shakespeareov Hamlet je postal pri nas res že povsem domača ljudska igra...

uspešnih turnej tudi k nam, je to hkrati priznanje naši kulturi in splošnemu ugledu naše dežele v svetu.

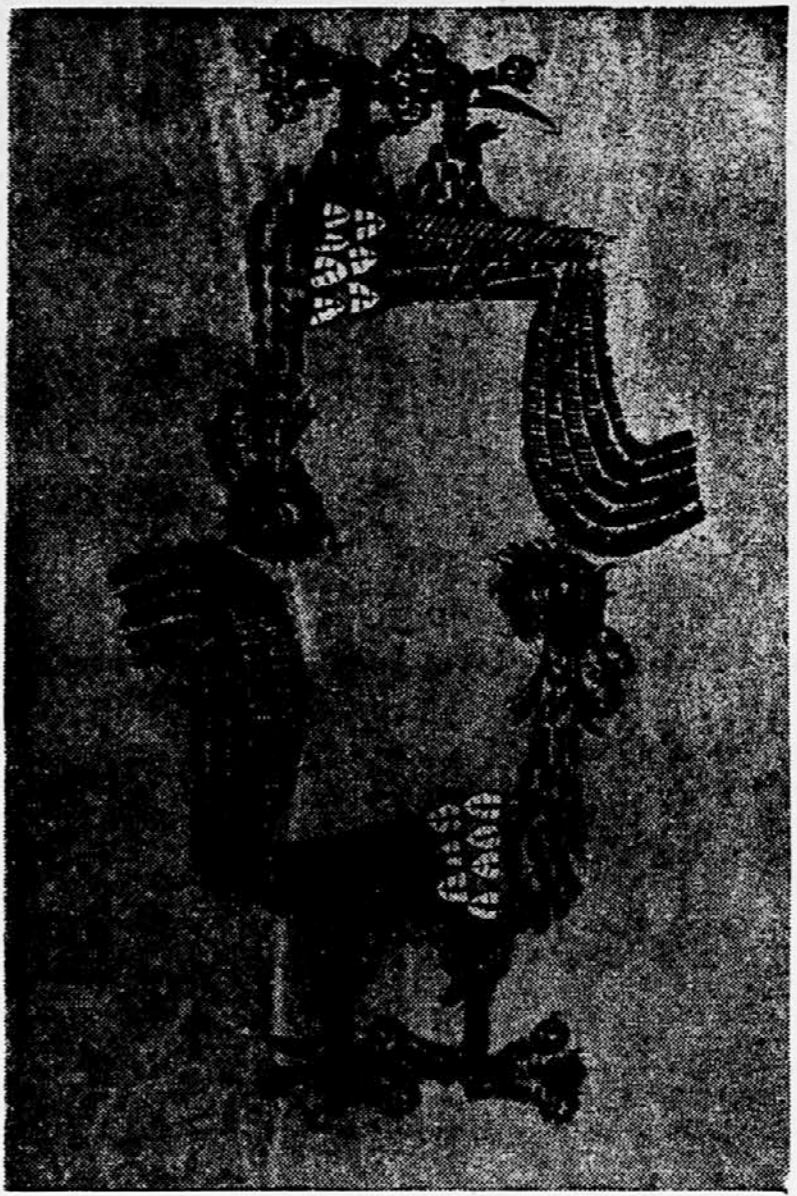
Iz uprizoritve Hamleta v Old Vicu: Judi Deuch kot Ofelija in John Neville kot Hamlet.

Prav Old Vic je poleg Shakespeareovih dramatičnih predstav tudi v organizaciji koncertne direktorije Slovenije gostoval v opernem gledališču s Shakespeareovim Hamletom ansambel gledališča Old Vic iz Londona.

Tradicija gledališča Old Vic je že stara, saj sega tja do leta 1818, ko je bilo odprto takratno gledališče Royal Coburg pod vodstvom Williama Barrymora z melodramatično igro »Preziskus in boju«.

no vzdrževanje te pomembne umetniške ustanove. Prav v začetku prve svetovne vojne so v Old Vicu prvič prikazali kompletno sezono Shakespeareovih dram in leta 1923 je postal Old Vic prvo gledališče na svetu, ki je prikazalo celoten ciklus Shakespeareove dramatične v drugi svetovni vojni je bila stacija Old Vica, ki je s svojim ansamblom nastopal izven Londona, porušena, tako da so po zaključku vojne morali 6 let gostovati v stavbi Novega gledališča. Med drugimi je takrat vodil Old Vic znani igralec in režiser Sir Laurence Olivier. Leta 1950 so končno znova odprli obnovljeni Old Vic Theatre in čeprav je bila stacija Old Vica, ki je s

nekateri domnili, da bo gledališče lahko obnovilo svoj nekdanji stik z občinstvom, je v kratkem času spet utrdilo svoje dosedanje mesto v londonskem gledališkem življenju.

Z Debenjakove razstave v Vidmu v Italiji: Dva petelinčka — škofjeloški kruhek (akvatinta 1957)

Debenjak v Vidmu

V galeriji Girasole v Vidmu se je pravkar zaključila uspešna razstava slovenskega slikarja in grafika Rika Debenjaka.

Ljubljana evropsko mesto z vsem dobrim in slabim, kar lahko iz tega niemega novega položaja nastane...

V tržaškem »Corriere di Trieste« pa je Domenico Cadorese posvetil tej razstavi še obširnejšo kritiko, v kateri primerja nedavno Spacalovo razstavo in Debenjakovo gostovanje.

Dve razstavi v Kranju V Mestnem muzeju v Kranju razstavlja akademski slikar Milan Batista izbor svojih novjših del. S to razstavo nadaljuje kranjski muzej že dosedanja koristna praksa, da postopoma predstavlja domačemu občinstvu posamezne slovenske umetnike.

Razen tega so v zgornjih prostorih istega muzeja odprli tudi zanimivo razstavo ljudske umetnosti na Gorenjskem. Predmete za to razstavo so izbrali iz svojega muzejskega depoja.

Občni zbor Društva slovenskih filmskih delavcev V sredo, 11. t. m., bo imelo Društvo slovenskih filmskih delavcev svoj 9. redni letni občni zbor.

UPRAVNI ODBOR OBRATNE AMBULANTE CELJE. Zapisuje mesti: DZRAVNIKA splošne prakse, z opravljenim strokovnim izpitom. BOLNICARKE, večletna praksa v zdravstveni administraciji.

Sedanjo uprizoritev Hamleta je režiser pripravil sam direktor Michael Benthall, ki je eden izmed najznamenitejših angleških gledaliških mojstrov, zlasti kar zadeva Shakespearea.

Metulski odsek je sicer za polovico mlajši od rudarskega, toda kljub temu je študij fužinarstva na ljubljanski Univerzi na zavidljivi višini.

Gledališče Old Vic, ki ga sicer podpirajo mnoge uradne in dobrodelne ustanove v Angliji, vendar z velikimi prizadevanji samo pokriva okrog 70% svojih dohodkov.

Metulski odsek je sicer za polovico mlajši od rudarskega, toda kljub temu je študij fužinarstva na ljubljanski Univerzi na zavidljivi višini. Le s težavo si je ta odsek pred vojno priboril obstoj, kajti režim predaprilske Jugoslavije ni bil naklonjen rasti Univerze.

Volnene gamaše

MARIJA
VOJSKOVIC

Koliko časa je že minilo od tedaj. Mnogi od tistih, ki so ob nedeljah proti večeru postajali pred hišo ali pa sioneli na oknih in se ozirali po praznično izumrla cesti, so že zdavnaj razpadli v prah. In stare hiše z mračnimi, zverženimi stopnišči in svetlimi mostovži že dolgo ni več; na njenem mestu stoji moderna stanovanjska karnar.

Vendar, véasih grem tam mimo in tedaj spet vidim stare znance. Koliko jih je!

Stara Zička, dolga in mršava, z enim samim dolgim zobom, ki ji poskakuje med golimi dlesni, je tam, njena ponižna pastorka Ema, Francka, ki lovi sapo, in Ivanka v novi obleki. Mogočna Ida stoji na robu pločnika in nekaj na ves glas razlaga. Stara Vrandička se je postavila v njeno senco in kadar Ida odneha, poprime ona, tiho in zbadljivo, medtem ko se z lisčijim nasmehom ozira po poslušalcih.

Tedaj se odpro desna od obeh večnih vrat in prikažeta se Lešnikovi dekletki, Milica in Slava. Ves poletni dan sta prebili z materjo in zdaj se odpravljata na sprehod: do Zvezde in nazaj. Ko gresta mimo okna, kjer dremlje njihov maček Čika, se ustavita in mu za slovo rahlo pokrkata na šipo.

Na belem medočniku v prvem nadstropju sloni gospa Jelničarjeva in dostojanstveno gleda proti Gradu; pogovori pred hišo je ne dosegajo. Na sosednjem oknu sloni Kalanova Irene. V beli obleki in z rožnatimi lici je kakor mlado, cvetoče drevo. Stari Kalan je tam v nedeljski srajci in črni telovniku z zlato verižico. Kalanka z belimi lasmi in togim obrazom. In Lina. Pravkar se je postavila poleg Irene. Od rahlita malce grbasta postava se zdi majhna poleg sestrine. Iz oči ji srišjo pobašinske domisljice, ki jih komaj kroti. Kadar gleda z domačimi skozi okno, se mora vesti kot deklica iz boljše družine.

Potem se slika spremeni. Na oknih slone stari Kalan, Kalanka in Lina, vsi v črnem. Irene ni več. Umrla je za jeliko kakor že pred leti njena sestra Marta, ki je bila tedaj še dekletce.

Kako čudno, da ostane človeku največkrat to, kar najmanj ljubi. Kalanovim je ostala Lina. Od Marte in Irene so ostale samo obleke v omari, Ireneve večje in svetlejše. Bila je tako vedro bitje.

Poletjem so sledile jeseni in tem zimam. Nihče ni več postajal pred hišo.

Tedaj si lahko nekoga dne ugledal, kako se za oknom love snežinke. Najprej drobne in redke, potem vse bolj goste. Nenadoma se je odračje razcefralo v milijone drobnih zvezdic, ki so plesale rahlo drsele mimo. Postajalo je vse tise in tise. Pločnike je prekrila bela odeja, hiše so dobile snežene kape in smreka na gimnazijemskem vrtu se je odela v praznično belino. Počasi se je mračilo in svet se je spreminjal v pravljico. Tramvaj v visoki snežni kučmi je s svetliko iskral poti. Stokal je in onemoglo cingljal. Hiše na obeh straneh ceste so se mu skozi snežno zavoslo posmihale in se tiho pomenkovale med seboj. Mimo so hodile princeske in kraljevičice, čarovnice in majhni, revni otroci, ki jim botrujejo dobre vile. Véasih je potrkal na okno hudomušni škrtar, pomežiknil in se skrnil. Znočilo se je. Tedaj je prišel možak v zasneženi pelerinu in z dolgo palico v rokah. Stegnil je palico in prižgal z njo cestno svetilko. In potem je prišel čas za spanje. Vznemirjena si prisuškoval v temo. Sneg je ne-

slušno padal in onkraj okna so se godile mnoge čudovite stvari...

Kako dolgo je že tega!

V katero od tistih zim naj uvrstim nedeljsko jutro, ko je bilo s ceste čuti osamljeno zvončkanje sani in škripanje snega pod koraki minoro-idočih in so do vrha okna zrastle ledene rože? Hiša je bila vkovana v siv mrz. V pometenosti sobi je dišalo po prahu in po vlagi. Kamnita stena, ki je mejila na dvoriščno vežo, se je svetila od ivja. Na pručki sem obuvala visoke čevlje na vezalke in maček Munki se je smukal tam okoli; nič ni kazalo, da bi ga kaj mikala igra. Premrzlo je bilo.

Na lepem je torej tisto jutro nekdo močno potrkal na vrata. Tako je trkala Lina. Munki se je hitel skrit pod mizo. Vrata so se sunkoma odprla.

— Dobro jutro!

Lina je vstopila, se zavrtela na peti, se samozvestno nasmečila in mi pomežiknila, toda vrata je samo priprla.

— Zapri, Lina! je iz kuhinje zaklicala moja mati.

— Naši pridejo, je oblastno napovedala Lina.

Res je čez nekaj hipov vstopila gospa Kalanova. Stari Kalan, nedeljsko oblečen, pa je samo pokukal skozi vrata in v nasmehu pokazal svoje od tobaka rjave zobe.

— Si vstala, Marička? je dejal.

Z nekakšnim posebnim pogledom se je ozri po ženi, mi pokimal in zapri vrata za seboj.

— Grem po časopise, je dejal, ko je bil že zunaj.

Lini je šlo na smeh. Vse skupaj je bilo malce nenavadno.

Gospa Kalanova je bila v črni kakor vedno, toda to jutro je imela na sebi nov svetlo-moder predpasnik. To, da je tiščala obe roki vztrajno pod njim, mi je vzbudilo prijetne misli. Le kaj more imeti: se mi je pletlo po glavi. Krožnika z jabolčnim kolačem ni še nikoli nosila pod predpasnikom. Moja mati je stopila iz kuhinje, pozdravljala in si brisala roke.

Kakšen mrz da je, je začela gospa Kalanova in obstala kar blizu vrat. Njihov toplomer kaže dvajset stopinj pod ničlo.

— A? A? Saj se mi je zdelo, da bo toliko, je rekla naša mati. Bilo jo je samo spoštovanje. Pri nas nismo imeli toplomera.

— Kakšna zima, je spet rekla gospa Kalanova, in kako dolgo se zna še vleči...

— Saj, saj, je kimala naša mati. Zdjaj je šele december.

Pred leti, ko so bili še v Grazu, je bila nekdo prav tako huda zima, je povedala gospa Kalanova.

— Ali res?

Naša mati je pazljivo prisluhnila. Se nikoli ni bila v Grazu. To mora biti imenitno mesto.

— Da, da...

Lini je začelo nekaj presedati. Nestrpno je hodila sem in tja po sobi in cingljala s ključmi. Nenadoma se je ustavila pred svojo materjo in zgovornost poiskala njene oči.

Gospa Kalanova se je res za hip ozrla k njej, potem pa se je zagledala preko nje v ledene rože

na oknu, kakor da ni bila opazila ničesar posebnega.

— Veste, tisto zimo smo si preskrbeli pre-malo kurjave. Seveda, kdo bi si bil mislil...

Lina je še vedno stala pred njo in lovila njen pogled. Okoli ust ji je igral droben, pobašinski nasmehek.

— No, jaz sem menda slutila, je nadaljevala gospa Kalan, zakaj rekla sem našemu očetu, da bi si preskrbeli še kakšno tono premoga, za vsak primer. On pa ne in ne...

Lina je kljubujoče stala pred njo.

Gospa Kalan se je ustavila sredi stavka, se strogo ozrla k njej in po silji zatrla smehljaj, ki ji je trzil okoli ust.

— Kaj bi rada? je vprašala nestrpno.

— Daj zdaj tisto, je tiho rekla Lina.

— Miruj! jo je Kalanka nejevoljno zavrnila in se pripravila, da bi nadaljevala pogovor. Toda Lina ni odnehal. Gledala jo je naravnost v oči in se nasmihala.

— Uh, ta otrok! je vzkljknila Kalanka in skušala dati pogledu strog izraz. Ali vidite, kako je predrzna?

In spet ji je hotelo trzniti okoli ust.

Naša mati ni vedela, ali gre za šalo ali zares. Za vsak primer je pokimala, toda zelo rahlo, in se nasmečila; začela je nekaj slutiti...

Lina se je zibala na peti. Vedela je, da je mati ne ogovarja zares, laskalo ji je.

— Pa daj! je rekla tiho.

— Kaj bi me priganjala! jo je zavrnila Kalanka, vendar brez prave nejevolje.

— Saj bi sama... je zamrmrala in kakor v zadregi pogledala po naju dveh. Trenutek je še oklevala, potem je izvlekla izpod predpasnika nekaj rumenkasto belega, mehkega...

— Saj ni nič takega, je rekla rahlo omalovažujoče. Vendar ko je Lina segla po tisti stvari, se je vidno zdrla.

— Na! je zaklicala Lina in me povlekla bliže. Zate so!

Kalančin pogled je otoplo obletaval stvar v Lininih rokah.

Stala sem kakor štor.

— Ali ne veš, kaj je to? je zaklicala Lina.

— Nogavice?

— Gamaše! Volnene gamaše. Obujejo se preko čevljev in nogavic. Vidiš, kako so dolge?

Daljšje kakor tvoje nogavice. Sedi tja in si jih obuj. Toda počasi! je zaklicala in stopila za menoj. Se raztrgaj jih. Cakaj, bom jaz.

Zenski sta naju gledali. Naša mati je bila videti vznemirjena. Gospa Kalanova je pojasnjevala:

— Tako mrz je. Rekli smo, naj jih ima, da je ne bo zeblo.

Moja mati je vneto kimala. Videti je bilo, da ne ve, pri čem je. Ali sta jih prinesli za zmeraj?

Kako so lepe, je rekla nekajkrat in skrepala roke.

Lina me je hitela obuvat. Noge mi je obdala imenitna toplota. Od nog se je jela razlivati po vsem telesu. Sio mi je, na smeh.

— Imenitno, kaj? je rekla Lina in se smeje ozrla od mene k obema ženskama.

Naposlled sem bila obuta.

— Vstani zdaj! je rekla Lina.

Pogledala sem se pod noge. Nekam tuje in imenitno so bile videti. In čudno: prav jaz sem stala na teh nogah. Sklonila sem se in otipala drobne bele gumbce, ki so bili prišiti v gležnjih.

— Stopi malo po sobi! je velela Lina.

— Cisto prav so ji, je rekla potem proti ženskama, kakor da je tudi sama odrasla.

— Cisto prav, je ponovila moja mati zelo vznemirjena.

— Saj, je zamišljeno pokimala Kalanka.

— In kako se ji podajo! je rekla Lina.

— Da.

Kalanke je spet pokimala.

— Kakor bi bile zanjo narejene! je dopolnila moja mati. In ko je to izrekla, je bila menda sama zavzeta nad skritim pomenom teh besed.

Lina se je zdrla in pogledala mater. Ta je stala sklonjene glave pri vratih in ni rekla ničesar. Le pogled je upirala v gamaše na mojih nogah. Naša mati se je smehljala zmedeno, z odtokom drznosti, kakor da se je odločila za negotovo pot. Zdjaj zdaj bo rekla še kaj, rekla bo prav ono, kar so kriče v sebi tiste besede...

Sredi sobe sem stala kakor vkopana v tiste gamaše in strahoma lovila njen pogled. Zaman. Ni me hotela opaziti. Onemoglo sem se prestopala in trudemoma držala pokonci glavo. Bila je težka in kakor v plamenih.

— Te gamaše so bile od naše Marte, je končno Kalanka pretrgala molk.

— Res?

Glas moje matere je bil poln sočutja, vendar vse preveč živahen. Ni me pomiril.

— Sama sem jih spletla zanjo.

— Res? Lepo so spletene. Res lepo...

Kalanke je polaskano skomignila z rameni. Potem je sklonila glavo.

— Tako rado jo je zeblo, je rekla.

In čez čas:

— Bila je že bolna, pa nismo vedeli...

In kakor da je s tem povedala vse hudo, ki je trlo njeno srce, se je njen tog obraz sprostil in solze so se ji druga za drugo stočile po uvelih licih. Tih jok ji je stresel telo.

Moji materi so se ovlažile oči. Tako smo stali in vse veselje nedeljskega jutra je otekalo iz nas. Lina je ogledovala ključke, drugega za drugim. Tiho so cingljali. Nenadoma je dvignila glavo.

— Pojva, mati, je rekla.

Kalanke se ni zganila.

— No, pojva, je rekla spet.

Odprla je vrata in rahlo potisnila mater skozi je.

— Na svidenje, je zamrmrala.

Kalanke je pokimala, ne da bi se ozrla.

Čez nekaj trenutkov so se za ped odprla vrata. Lina je pogledala skozi je.

— Samo danes jih lahko imaš, mi je zabičala s tihim glasom. Zvečer jih prinesi nazaj. Moramo jih dati nazaj v Martino škatio.

Gamaše smo vrnili. Potem jih nisem več videla. Brčkone so sprhele v Martini škatio. Tudi Lina ni več in ne Kalanke. Kmalu pojdem tudi jaz.

Ko so se kdaj v tistih časih nekateri prijatelji menili o stvarih, ki jih imajo, sem si dejal, da nimam ničesar. Če sem pa pogledal drugače, sem si moral reči, da imam veliko: Imel sem očeta, sicer zgaranega, ki bi si za otroke izrezal srce, in mater, sicer zgarano, ki bi si za otroke prav tako izrezala srce, če bi bilo potrebno. Razen tega sem imel sestro, ki bi mi brez pomisleka dala kri, in imel sem tudi take brate. Vendar prijateljem nisem pripovedoval o tem, čeprav so bili moji prijatelji. Gotovo so bili prijatelji, saj so mi povedali vse, in le prijatelji si povedo vse. Neki prijatelj mi je velikokrat povedal, da mi delajo hlače zadaj punkelj, kakor tudi to, da je moja kravata zelo staromodna. Ko me je videl v kratkih hlačah, mi je zmeraj povedal, da imam zelo suha kolena; njegova so bila res veliko bolj zalita. Vedno je prijateljsko bedel nad menoj. Bila sva neločljiva.

Iz šole v mestu sem se vračal po navadi za krajem, kakor smo rekli poljski poti, ki je tekla med njivami vzporedno s cesto. Hodil sem sam; takrat nas iz naše vasi ni hodilo dosti v mesto v šolo. Ne vem, zakaj sem hodil za krajem. Morda zato, ker sem od tam lepše videl gore in lehe ter gozdove pod njimi. Morda sem hodil ondoč zato, da nisem srečaval dobrotnih sosaščanov, ki so me v skrbi zame radi spraševali, kaj nameravam postati. Med drugim smo imeli v vasi človeško bitje, ki je tedaj, ko marsikje ni bilo niti črne kruha, hodilo po vasi od hiše do hiše s kosom bele pšenične pogache v roki; pripovedovalo je, da je že tako sito, da ne more več jesti. To bitje v vasi ni bilo osamljeno.

Za krajem sem hodil le, kadar je sijalo sonce. Tisto popoldne je kuhalo vrhove gora v megličasti mreni, ob poti je pa lahen veter obračal orehove liste in valovil žito, ki je že rumenelo.

V cerkvi proti hri-bom je zvonilo polodne. Valoveče žito in zvonjenje me je razkopaval; ko je pa zavzvonilo še v mestu, sem bil razboljeno togoten. Od daleč sem zagledal, da mi prihajata naproti dekletce in fantek. Ko sta bila pri drugem kolozolu, sem vedel zadržano, da sta moja sestra in brat. Ona je ime-la rdeče kričce, on pa svetlo srajco. Tekla sta, zakaj bila sta že pozna. Od naše hiše smo zmeraj vsi tekli v šolo; zadnji hip za-uzita hrana nam je med tekom nate-govala želodce.

Sestra, mijaša od mene, in brat, ki je bil še manjši,

sta se mi hitro približevala. Oba sta imela v eni roki aktovko, v drugi pa čevljece. Tekla sta pa bosa. Obula sta se zmeraj pred mestom; šolsko upravo je namreč zasegla višja močrost in zato je zapovedovala, da ne sme nihče v šolo bos. Šolski upravi se ni zdelo lepo, da bi prišel kdo bos v šolo, zato je to modro prepovedala. Sestra je držala v roki copatke; bogve, kje jih je dobila in kdo jih je nosil pred njo. V Batove copate je napolnjala rdeče vezalke. Bratcu je obšla pasove na vojnih opankah — bile so še iz vojnega časa: imele so lesene pregibljive podplate — z modrimi okraski. Brat si je bil počesal lasa nazaj, sestra si je pa spletla kite tako, kot jih ni malo nobene drugo dekletce. Gotovo sta bila vse dopoldne skupaj. Imel sem šolo dopoldne, ona dva pa popoldne.

— Zakaj pa hodita za krajem? — sem ju vprašal.

— Nič — sta rekla. Stopila sta na rob poti, da bi me spustila mimo. Bogve, zakaj sta hodila za krajem. Morebiti sta rada gledala hribe ali pa žito. Morebiti sta nerada srečevala dobrotne vaščane.

Stopil sem prednju, da nista mogla naprej. Sestri so trznile oči.

— Saj vem — je rekla. Bratec je dejal:

— Daj mir. Zamudila bova.

Bila je tista sestra, ki bi mi dala kri. Bil je brat, ki je bil prav takšen kot ona.

— Zakaj hodita za krajem — sem zavpil. Gotovo imata tudi ta dva prijateljice ali prijatelje kot jaz, sem vedel nekje od daleč. Sestri ne govorijo o punklju, ker nosi krilo. Morda ji govorijo o oblekci, ki je čez pleča preozka. Bratu prijatelji ne govorijo o starinski kravati, ker je še premajhen, da bi nosil kravato. Morda mu govorijo o raztegnjenih kolenih na hlačah. Nikoli še ni imel novih hlač. Nosil jih je za starejšimi brati. In ko se pogovarjajo prijatelji, kaj imajo, ne vesta nič reči. Pri sebi vesta le, da imata zgaranega očeta in zgarano mater in osem ali devet bratov in sester, med katerimi ni še nobeden pri kruhu. Ali pa imata kaj drugega, česar prijatelji ne bi mogli nikdar razumeti.

Sestra si je vzdignila roko, v kateri je držala copatke, pred oči. Odbil sem ji roko. Bila je sestra, ki bi mi dala kri. Zraven je stal mali brat.

— Prekleta — sem jima rekel. Udaril sem sestro v obraz. Takoj sem udaril še brata po glavi. Potem sem suval oba s pestmi. Se enkrat sem udaril sestro v obraz in še enkrat brata po glavi. Sestra je zajokala zateglo. To ni bil jok telesne bolečine. Brat je zajokal prav tako. Jokal je glasno, nekje iz grla, kot človek, ki mu je neizmerno hudo. Stekla sta naprej. Sel sem... Sel sem naprej sto metrov. Legel sem za leskov grm na groblji. Zajokal sem nekako globoko iz grla, kot človek, ki mu je neizmerno hudo.

Ko sem šel naprej, — ni več zvonilo, veter je pa še zmeraj valovil žito — sem se na tej poti za krajem rekel, da spomnil, da sem si nekdo prav bom udaril.

POT KRAJEM

MARIJA
KALISNIK

Beseda trboveljskih volivcev

Na nedavnih zborih volivcev v Trbovljah so bila v ospredju skoraj izključno samo vprašanja družbenega stanja. Volivci so predlagali marsikaj koristnega, predvsem pa so opozorili, kam je treba usmeriti pozornost, ko se bo odločalo o uporabi sredstev, namenjenih za družbeni standard. Pohvale vredno je dejstvo, da je bilo poročilo o zboru volivcev tudi na dnevnem redu zadnjega zasedanja občinskega ljudskega odbora, ki se je na ta način seznanil z resničnimi problemi Trboveljčanov. Menim, da je to najboljša orientacija, kajti le če prislunemo ljudem, je moč videti, kateri problem je treba neodložljivo rešiti in kaj še lahko počaka.

Menda ni bilo zbora volivcev, kjer ne bi beseda našla tudi na vodo. To zares kritično vprašanje je pravzaprav vseh vod stopalo v ospredje. Volivci se niso omejili samo na zametke po novem vodovodu, ampak so tudi predlagali, kako bi se sedaj vsaj začasno omili, ta problem. Tako so nekje predlagali, naj bi komunalno podjetje obveščalo koristnike, kdaj bo zaprlo vodo, da bi se lahko pravočasno oskrbeli z njo. Na nekaterih zborih je bilo slišati tudi opozorilo, da se velike količine vode porabijo po nepotrebnem.

Problem vode se je z zborov volivcev prenesel tudi na posvete družbenih organov in političnih forumov, tako da že naprej prevladuje mnenje, da je treba v okviru razpoložljivih sredstev za družbeni standard prijeti najprej za gradnjo vodovoda. Šele nato pa z reševanjem drugih važnih problemov.

STANOVANJSKE SKUPNOSTI SO POSTALE POTREBA

Zbori volivcev so spregovorili zelo konkretno tudi o stanovanjskih skupnostih. Za ustanovitve servisov so se zavzemali volivci šestih volilnih enot. Na Nežl so celo že predvideli prostor, v katerem naj bi bila servisna delavnica. Zahteva, da bi čimprej ustanovili 3-letno gospodinjstvo šola je najbrž tudi v zvezi s precejšnjim številom nezaposlenih deklet, ki vidijo v gospodinjstvi šoli edino možnost za poznejšo zaposlitev. Zbori volivcev so posvetili precej pozornosti vprašanju zaposlovanja ženske delovne sile. Perspektiva se kaže šele v prihodnosti z ustanovitvijo podjetja za izdelavo kartonaže in zgraditvijo opelkarne pri elektrarni. Volivci na Dobrni so menili, da bi morala trboveljska podjetja več razmišljati o razširitvi proizvodnje na nove, povsod iskane zaposelke, kar bi omogočilo zaposlitev odlične delovne sile.

Volivci niso prezrli tudi takih vprašanj, kot so odnosi med ljudmi. Na Dobrni so obsojili odnos očeta do dveh otrok, ki sta podvržena škodljivemu moralnemu vplivu in zaradi njegovega pijančevanja tudi socialno ogrožena. Socialistična zveza je storila vse, da bi spravi la neodgovornega očeta na pravo pot, toda brez uspeha. Zbor volivcev je zaradi tega sklenil, da se je treba zateči k skrajnemu sredstvu; očetu odvzeti otroka in ga kaznovati.

Ob raznih priložnostih in tu-krat na zborih volivcev je bila izražena želja, da bi za upokojene, ki so brez svojecev, adaptirali kako stavbo v Trbovljah, da jim ne bi bilo treba v dom onemoglih. Ta gorenja želja starih ljudi ni ne razumljiva.

Trboveljski volivci so na svojih zborih govorili tudi o graditvi požarnovarnostnih naprav, ureditvi cestne razsvetljave in kanalizacije, popravilu cest in poti skozi kolonije, obnovi starih stanovanjskih hiš in o mnogih drugih vprašanjih. Ne smemo pa misliti, da se je vse omejilo samo na naštevavanje želja in potreb. Volivci so marsikje tudi ponudili svojo pomoč. Zlasti so pripravljeni prispevati v obliki prostovoljnega dela pri izkopu jarkov za vodovod. Volivci na Dobrni pa so izvolili poseben odbor, ki bo organiziral akcijo za olepšanje naselja. —nc

Zaloga lesa na ležniški postaji v Grosupljem

Priprave za proslavo

15-letnice XI. SNOUB »Miloša Zidanška«

Pri Okrajnem odboru ZB NOV Maribor je bil ustanovljen pripravilnični odbor za proslavo 15. obletnice XI. SNOUB Miloša Zidanška — Pohorske brigade. Odbor vodi Ljube Vindrič-Dunda, sodelujejo pa še polkovnik Andrej Cetinski-Lev, Stane Lavrič, podpolkovnik Adolf Jevnik-Lvov, Lazar Božič, Vincenc Janko-Harkov, Oskar Vrhovšek in Jelka, Bogdan Knaflič-Ljubo, Borč Cizmek-Bor, Tone Kropušek, Ivo Skrlonik in drugi.

Na prvem sestanku so sklenili, da bo zbor bivših borcev XI. brigade 4. julija letos na Osankarci na Pohorju. Menili so, da bi bilo najbolj primerno, da se brigada vključit v veliko tradicionalno prireditev na kraju zadnje borbe I. Pohorskega bataljona. V letošnjem jubilejnem letu bo na Osankarci še posebno slavje, ker bo 4. julija odkrit spomenik I. Pohorskega bataljona.

Za proslavo brigade v okviru prireditev na Osankarci se je pripravilnični odbor odločil, da zaradi tega, ker je prav I. Pohorski bataljon s svojo borbo položil trdne temelje za nadaljnji razvoj partizanskih enot na pohorskem področju. Po zadnji herojski borbi I. pohorskega bataljona se je razvil na Pohorju II. pohorski bataljon, ki je do jeseni 1943 prerasel v odred. Po eni največjih ofenziv na Pohorju leta 1943 je na prvo obletnico padca I. pohorskega bataljona bila ustanovljena pri Primožu XI. brigada Miloša Zidanška, ki jo je ljudstvo imenovalo tudi Pohorska brigada. Na večer pred osrednjo proslavo bodo patrolje Zidanškove brigade obiskale kraj ustanovitve brigade in položile venec. Prav tako bo pred osrednjo proslavo partizanski miting v Mišljinjski dolini, saj je prebivalstvo tega področja tesno sodelovalo z brigado.

Patrolje bodo obiskale tudi družine in vasi, ki so bile trdna opora brigade.

Pripravilnični odbor proslave 15. obletnice XI. SNOUB bo skušal izpopolniti tudi zgodovino brigade. Zato poziva sponzorstvo za muzejem NOB v Mariboru vse bivše borce, naj napišejo svoje spomine in jih pošljejo z dokumenti in predmeti, ki jih še hranijo v Muzeju NOB v Mariboru, Ulica heroja Tomšiča 5. Preživeli borci in borke XI. brigade pa naj čim prej pošljejo svoje naslove na listi naslov.

Trgovsko podjetje »Petrošnik« v Kamniku je moderniziralo trgovino v sadjem, ki je zdaj najlepša trgovina v Kamniku. Lokal je v Sadnikarjevi ulici na Klancu. Z obokov so izpraskali omet, oba opečna oboka pa slonita na marmornatem stebri sredi lokala. Na eni strani je zid obložen z marmornatimi ploščami, na nasprotni strani pa so poševne police za sadje in zelenjavo. V trgovini prodajajo mimo sadja in zelenjave samo še konzerve in pičate v zaprtih steklenicah. Kamničani želijo, da bi bilo v mestu več takih izboljšav.

Letos bodo pogozdili 885,5 ha gozdnih površin; pri tem bo posejanih skoraj 3 milijone različnih gozdnih sadik in 2.720 kg gozdnega semena. Razen rednih varstvenih del, ki jih bodo izvajali na vseh gozdnih površinah bodo očistili 62 km protipožarnih stez in presek ter 15,2 kilometra protipožarnih pasov ob železniških progah. Na območju zelenega pasu mesta Ljubljane bodo posejali okrog 150.000 gozdnih sadik, nega gozdov bo obsegala okrog 46 ha površin. Vzdrževanje gozdnih poti in cest je predvideno v tudi sredstva za pogozdovanje Silvnice, Ljubljanskega barja, za urejanje arboretuma Volčji potok ter pašnikov v Kamniških planinah. Dela pri urejanju

VEČ IGLAVCEV, MANJ LISTAVCEV

Ostati moramo pri istih količinah posekanelega lesa kot prejšnja leta; sekati predvsem listavce in pogozditi čimveč gozdnih površin

V ljubljanskem okraju tvorijo več kot polovico skupne površine gozdov. Površina gozdov splošnega ljudskega premoženja znaša 83.980 ha. Večina jih upravljajo gozdna gospodarstva, kmetijska posestva in razne organizacije.

Letošnji načrt sečnje je določen na 694.698 kubičnih metrov, in sicer bodo posekali večji odstotek prirastka iglavcev kot prirastka listavcev. Tako razmerje sečnje je določeno zaradi težnje, da se zboljša razmerje med iglavci in listavci v prid iglavcem, ker je bil posek le-teh prevelik. Primerjava letošnjega načrta sečnje z načrti preteklih dveh let pa nam pokaže, da bo letos posekanega prav toliko lesa kot leta 1957.

V gozdnih gozdnih gospodarstvih bodo sečnje in vzdrževalna dela izvajala: Gozdno gospodarstvo Brežice, Gozdno gospodarstvo Postojna, Kmetijsko gozdno gospodarstvo Kočevje in podjetje »Silva«, v zasebnih in zadržinskih gozdovih pa bodo za gojitvena, varstvena in ureditvena dela ter za vzdrževanje gozdnih komunikacij skrbele gozdarske poslovene zveze preko kmetijskih zadrug in gozdnih posestnikov. Ureditvena dela v razdrobljenih enotah splošnega ljudskega premoženja bodo izvajali vzporedno z deli zasebnega sektorja.

Stavilo članov Socialistične zveze delovnih ljudi v novomeški občini ni zadovoljivo. Komaj nekaj nad 51 odstotkov volilnih upravitelcov je vključenih v organizaciji SZDL. Res, da so organizacije ob letošnjih občinskih zborih sprejele na novo 670 članov, vendar je to še vedno premalo in še daleč ni odraz napredne politične zavesti delovnih ljudi v občini.

O tem in številnih nalogah, o izpolnjevanju le-teh dosedaj, o upoštevanju in sodelovanju Socialistične zveze pri reševanju skupnih družbenih nalog v občini in bodočih nalogah, je bilo govora v poročilu in razpravi na občinski konferenci SZDL v Novem mestu.

Za večjo vlogo Socialistične zveze

Organizacija SZDL v novomeški občini za reševanje družbenih nalog

Na splošno je bilo lani premalo množičnih sestankov članov SZDL. Več važnih stvari je šlo mimo organizacij SZDL. Premalo je bilo tudi zborov volivcev. Ti niso bili sklicani že od poletja lani. Občinski ljudski odbor ni dovolil upoštevati predlogov organizacij SZDL, zato je bilo delovanje le-teh pri reševanju številnih nalog premajhno. Tudi nekateri odbori osnovnih organizacij so bili premalo delavni. Spritno nedelavnosti političnih organizacij, so ponekod napačno presojali tudi združevanje občin, čeprav so združevanje nekorektno gospodarsko-politični razlogi in nadaljnja izgradnja našega komunalnega sistema.

Delegati vaških organizacij so menili, da je treba prenehati s kampanjskim političnim delom na terenu. Po navadi pride kdo na vas po politični nalogi je ob volitvah, potem pa ni več nikogar blizu. V izvajanju kmetijske politike na vasi bi morali imeti bolj ustaljen sistem. Stalno spreminjanje načinov dela in predpisov močno škoduje hitrejšemu uveljavljanju socialističnih odnosov na vasi.

Občni zbor občinskega odbora SZDL Novo mesto je v celoti pokazal odlično voljo in pripravljenost članov SZDL za skupno, in zato bolj učinkovito reševanje vseh družbenih nalog v občini. Odločno se je izrekel za utrjevanje demokracije, za odpravljanje vseh negativnih pojavov in nezakonskih in nezakonitih v zvezi z družbenim življenjem komune ter nadaljnje razširjanje in uveljavljanje družbenega in delavskega upravljanja. Organizacije SZDL soglasno s stalnim sindikatov za skupno in hitrejšo reševanje življenjske ravni delovnih ljudi v mestu in na vasi.

Novozvoljeni 41 članski ple-num občinskega odbora SZDL je dobil na konferenci obilo koristnih napotil in priporočil za delo. Kot je na koncu poudaril sekretar okrajnega komiteja ZKS tovarš Franc Pirkovič, bo moral zlasti sodelovati pri odpravljanju napak, ki jih je nakazala konferenca, pri uveljavljanju zakonitosti in krepljivi demokracije.

Saj boste njemu škodovali...

Tudi starši peclajajo življenjski izpit!

škodovali...

Pred sodnike so stopili mladoletniki. Kradij so. Najmlajši med njimi sedi v drugi vrsti in si z nagajivo brezbrzišnim obrazom ogleduje diani. V sodni zovorani sede tudi starši Obtožnice pripovedujejo o svojih dejanjih. Nehote se vsiljuje misel, da opravljajo tudi starši svoj življenjski izpit. Nekateri so ga naredili. ... Razprava je osvetlila vrsto napak in gledanj in ravnanj, ki se večkrat pojavljajo med starši, ki imajo težave z vzgojo otrok.

Pred sodnike so stopili mladoletniki. Kradij so. Najmlajši med njimi sedi v drugi vrsti in si z nagajivo brezbrzišnim obrazom ogleduje diani. V sodni zovorani sede tudi starši Obtožnice pripovedujejo o svojih dejanjih. Nehote se vsiljuje misel, da opravljajo tudi starši svoj življenjski izpit. Nekateri so ga naredili. ... Razprava je osvetlila vrsto napak in gledanj in ravnanj, ki se večkrat pojavljajo med starši, ki imajo težave z vzgojo otrok.

»Fanta so zapostavljali že v šoli, ker je bil živ. Jaz ga nisem učil slabega. Večkrat sem ga nadzoroval, zapri, da ni smel ven. Ko so mi mladičniki povedali, da je kradel, sem ga pošteno pretepel.« Skratka z vsem pripovedovanjem je skušal prepričati sodnike, da so priložnosti; zapeljale fanta. Sin je med očetovim pripovedovanjem sklonil glavo in se nasmihal, saj je bil prizor enak kot tedaj, ko je bil prvič pred sodiščem. Celo branilec njegovoga sina ga je z nevoljo zavrnil: »Pa vendar niso vse draci krivi, da je vaš sin začel kradti.« Kljub vsemu je oče trmasto in pokroviteljsko skušal vztrajati pri svoji razlagi.

»V tem primeru se je pokazal, čeprav le v grobih obrisih, problem vzgoje v družini, kjer vladajo poenostavljena in enostranska gledanja na ravnanje otrok. Zlasti je nesmiselno, če se zadovoljimo s tem, da iščemo vzroke otrokovih napak v vsem drugem, le pri sebi ne. Otrokova duša, še bolj mladoletnikova, sprejema cel kom-

pleks vpivov od okolice, naj- jih sploh ne moremo vrednotiti z normalnim merilni, ki veljajo za večino mladoletnikov.

Pristopila je tudi preprosta žena, mati mladoletnika, ki je sedel na zatožni klopi. Komaj je zadrževala solze in zdi-hovala: »Kakšno sramoto si nam napravil.« Tudi sinu je bilo nerodno, ni vedel, kam bi pogledal.

»Odkar se je odkrilo, da je pomagal kradti, se sin stalno zadržuje doma,« je med solzami pripovedovala mati. »Sedaj skrbi zanj študent, ki smo ga vzeli k sebi, v prostem času hodita skupaj ven. Spoprijateljila sta se. Tako sedaj vemo, kje se zadržuje,« je končala.

Sodnik je zadovoljen ugotovil, da so kljub skromnim razmeram uspešno uredili prevzgojo svojega sina. Takšna individualna prevzgoja v okviru družine daje tudi mnogo upanja, da bo mladoletnik našel pravo pot v življenje.

Obtoženc, ki je sedel v prvi vrsti, je ponovno kradel, ko je že bil v preiskovalnem postopku. Tudi ta je nehote sprožil vrsto misli.

Mati je plaho pristopila. Prišla je namesto očeta, ker je ta prezaposlen. S težavo je začela pripovedovati: »Imam še tri otroke. Z nobenim nisem imela posebnih vzgojnih problemov. Je najmlajši nam povzroča težave.«

Sodnika je zanimalo, kako to, da je mladoletnik kljub temu, da je bil že v preiskovalnem postopku ponovno sodeloval v tatvini, Mati ni vedela odgovoriti.

»Tako ko smo zvedeli, da je kradel, smo mu prepovedali, da bi se smel družiti z družbo, ki je kradla. Poiskali smo mu druge tovariše, ki smo jih poznali, da smo vedeli, kje se zadržuje,« je skušala pojasniti.

Toda družbo so slabo izbrali, kajti večja družba je le malo vplivala na njihovega sina. A tudi sin je bil dvoičen. Poleg družbe, v katero so ga vključili starši, se je še nadalje družil z družbo, ki je kradla. Jasnno se je pokazalo, da je premalo poskrbelo le za zunanjo okolščino mladoletnika. Starši, ki so videli težave, pa tudi prej, bi se morali poglobiti v otroka, tako da bi mu na individualni način dejansko pomagali urediti njegovo notranost. Razumljivo je, da pomeni nekaj mesecev truda le malo. Ze prej bi se moral oče toliko posvetiti sinu, da bi našel pot do njegove notranosti in jo osvojil, da bi se ta tudi ravnal po njegovih navetih. Površnost in samozadovoljstvo ob navidezno pozitivnih vplivih se slej ko prej mačjuje. Oče bi ob svojem intenzivnem sodelovanju v vrsti družbenih organizacij vsekakor ne smel pozabiti, da je tudi vzgoja otrok družbeni interes. Mati pa v primeru, ko je videla, da hodi sin skoraj vsak dan v kino, celo dvakrat, ni ukrenila ničesar smiselnega. Tudi ni imela dovolj trdne volje, da bi otroka na pameten način usmerila, nasprotno, celo preveč je podlegla njegovemu vplivu.

Š P O R T

S SEJE IZVRŠNEGA ODBORA ŠPORTNE ZVEZE SLOVENIJE

Pred občnim zborom

V Domu sindikatov v Ljubljani je bil predvčeršnjim redni sestanek izvršnega odbora Športne zveze Slovenije. Na seji so pod vodstvom predsednika Leopolda Kreseta razpravljali o pripravah za skupščino SZS 15. marca v Klubu poslancev v Ljubljani ter še o nekaterih drugih vsakdanjih perečih zadevah.

Najprej je dr. Joža Gogala poročal o spremembah statuta in pravi SZS, ki so jih terjale podobne spremembe v poslovnih Zvezah športov Jugoslavije. Člani so nato s skupno razpravo dopolnili predlož. Dokončno bo o novem statutu skle-

pala skupščina SZS prihodnje nedelje. V nadaljnjem je Jože Martinčič poročal o pripravah za letošnji III. partizanski pohod »Ob žici okupirane Ljubljane«. Izvršni odbor SZS je nato sklenil, da se bodo te tradicionalne

Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu

Finalisti znani

Drugi dan kvalifikacijskih tekem na svetovnem prvenstvu v hokeju na ledu v ČSR so bile odigrane zadnje odločitve o finalistih letošnjega turnirja. Kakor je bilo pričakovati, so se za finale plasirali Kanada in ČSR iz prve skupine, SZ in ZDA in druge ter Švedska in Finska iz tretje skupine. Edino presenečenje je pripravila ekipa Finske, ki je izsilila neodločen izid proti Švedski ter si tako zagotovila udeležbo v finalu, ne glede na izid svoje zadnje tekme z Italijo.

Tretji dan svetovnega prvenstva v hokeju na ledu je Švica v Bratislavi presenetljivo zmagala proti Poljski 8:3 (4:1, 2:1, 2:1) in si tako zagotovila tretje mesto v prvi kvalifikacijski skupini. Norveška je v Brnu odpravila Zahodno Nemčijo 6:3 (2:2, 3:0, 1:1) in prav tako zasedla tretje mesto. Presenečenje so dočakali tudi Moravski Ostravi, kjer je Italija zmagala proti Finski 5:4 (2:1, 1:0, 2:3), vendar je klub temu ostala na četrtem mestu, Finska pa se je kot drugoplasirana uvrstila v finale.

Kajakša skoraj brez naraščaja

Ljubljansko brodarsko društvo (LBD) je pred dnevi obratovalo z delom v minuli sezoni. Ocena celotnega društvenega dela je tudi letos zelo pohvalna, kljub mnogim oviram, zlasti pa pomanjkanju finančnih sredstev in društvenih prostorov. Zlasti lepe uspehe

so lani dosegli jadralci — še posebej na Istrski regati — in kanuisti, medtem ko so kajakaši skoraj brez naraščaja. Skupina najboljših je sicer pogostokrat ponesla ime tega kluba na številna domača in mednarodna tekmovanja, toda za njimi je praznina, ki jo bo treba čimprej zamašiti, predvsem z mladino. Sekcija čedaje bolj teži za skupnim delom s kanuisti. Prav bi bilo, da bi prav v jubilejnem letu — ob desetletnici — spet prišlo na zaželeno raven.

Društvo so ob tej priložnosti čestitali tudi nekateri zastopniki sorodnih nadrejenih forumov, med drugim tudi zastopnik Brodarske zveze Slovenije inž. Ciril Pogačnik ter zastopnika okrajnega odbora Ljudske tehnike in VK Savice. Zborovalci so slednjič izvolili novo vodstvo z Julijem Beltramom na čelu. Ljubljanskemu brodarskemu društvu želimo v jubilejnem letu čimveč razveseljivih uspehov.

Sarajevo pred Ljubljano

Sarajevo, 7. marca. Na smučarskem prvenstvu JLA na Jahorini je v patrolnem teku na 15 km s streljanjem zmagala ekipa Sarajeva I., ki je presmučala prago v času 1:25:2 in dosegla osem od 9 možnih zadetkov ter tako zbrala največje število — 600 točk. Ekipo je vodil poročnik Lunder. Drugo mesto je zasedla ekipa Beograda s 420, tretje pa Ljubljana II. s 318 točkami. Nadaljnja mesta so pripadla ekipam Ljubljane I, Skoplja, Zagreba in Sa-

rajeva II. Zaradi toplega vremena je bil sneg južen in slab za smučanje. Po drugem dnevu tekmovanja vodi v skupnem plasmanu ekipa Sarajevo I. (753) pred Ljubljano I. (664), Beogradom (485), Ljubljano II. (435) itd.

Hkrati se je začelo tekmovanje v smučarstvu Srbije, Makedonije in BiH, na katerem sodelujejo tudi tekmovalci sovjetske Slavije. Na 15 km je bil najhitrejši Strbenk s časom 1:13:58, od Bolgarov pa je bil najboljši Vitcov z 1:18:22.

Nogometaši za pokal

Z današnjimi četrtfinalnimi tekmami za nogometni pokal Jugoslavije se bo začela letošnja nogometna sezona pri nas. Na sporedu so štiri tekme, in sicer: Beograd: Partizan — Borac (JLA, Titograd), Beograd: Crvena zvezda — Lokomotiva (Zagreb), Novi Sad: Vojvodina — Dinamo (Zagreb) in Reka: Rijeka — Varteks (Varaždin). Tekme bodo sodili Damjančič (Zg.), Stančič (Sarajevo), Ivanovski (Skoplje) in Erlich (Ljubljana). Vse tekme — razen Partizan — Borac (ob 10. uri) — se bodo začele ob 14.45. Daleč največje zanimanje je za srečanje med Vojvodino in Dinamom.

BRANJE

Olimpijski triatlon. Pred nami je prvi letnik — 12 števk — »Olimpijskega triatlona« — glasila zveznega odbora za dvigovanje udeležbe v Ljubljani. Prvi letnik vsebuje zanimljivo pretežno strokovno vsebino, je popolnoma opravičilo izdajanje tega lista. »Olimpijski triatlon« z vsemi strokovnimi in vzgojnimi članki ima namreč izredno tako lepo napredoval v zadnjem obdobju pri nas. Prvi uspešni koraki na tem področju, predvsem pa imena najpomembnejših piscev urednika Dušana Lafovca, Janka Grošlja, Toneta Kosa, Tinke Rozmana, Franca Titana in Milana Zorka zagotavljajo, da bo »Olimpijski triatlon« tudi v prihodnje opravičilo strokovno in vzgojno poslanstvo. »Olimpijski triatlon« lahko naročite v uredništvu lista, Ljubljana, Tabor 13 (telefon: 30-278).

KRATKE ZANIMIVOSTI

Disciplinsko sodišče NZJ je uveljavilo disciplinski postopek proti igralcu novosadske Vojvodine Veselinoviću zaradi dejanskega napada na enega športnih novinarjev po tekmi 25. februarja v prostoru Vojvodine. Evropska nogometna unija ni sprejela predloga, da bi prihodnje leto organizirali tudi še tekmovanje za pokal pokalnih zmagovalcev v evropskih državah. Prav tako je zavrnila predlog, da bi izvedli medsebojne tekme med zmagovalcem iz konkurence za pokal evropskih prvakov in svetovnim prvakov Brazilijsko. V japonskem zimskošportnem središču Sapora je bilo tekmovanje v smučarskem teku na 15 km. Zmagal je Fince Hakulinen s časom 55:02 pred Švedom Jernbergom 57:14 in Japoncem Machuhasi-jem 57:47. Aspenu v ameriški državi Colorado je bilo tekmovanje v alpskem skokih.

SAH Po obvestilu madžarske šahovske zveze bodo za madžarsko ekipo, ki bo od 21. do 23. t. m. nastopila v Beogradu v dvoboju z Jugoslavijo, upoštevani naslednji madžarski šahisti: velemejstra Szabo in Barcza, mednarodni mojstri Portis, Bilek, Florian, dr. Bely, dr. Sily in Kluger ter še pet mojstrov. Jugoslovanska ekipa se ni odredena dokončno.

Obsodba albanskih vohunov Peč, 6. marca. (Tanjug) — Okrožno sodišče v Peči je danes ob 14.30 razglasilo razsodbo v sodni razpravi proti petim vohunom, ki so jih poslali iz Albanije v Jugoslavijo. Obtoženci so bili obsojeni na kazen strogega zaporja, in sicer Djeloš Salja na 5 let in 6 mesecev, Adem Bučaj na 4 leta in 6 mesecev, Imer Hajdaraj na 5 let in 6 mesecev, Saban Beriša na 4 leta in Saban Hodža na 3 leta.

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in ded JOSIP STUPICA posestnik v Zuzemberku. Zalujoči: sin Mirko z družino, hčerki Mihaela Perovšek in Vida Kostanšek z družinama. Zuzemberk, Trebnje, Ljubljana.

Po kratki bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi prijatelj DRAGO PETIČ uslužbenec PIT. Čas pogreba bo objavljen naknadno. Globoko užalosteni prijatelji.

VSEM KORISTNIKOM ARHIVA CK KPS!

Ker je v letošnjem jubilejnem letu število koristnikov našega arhiva izredno naraslo, tako da resno ogroža izpolnjevanje rednih, zlasti pa izrednih nalog, ki jih ima arhiv v zvezi s proslavo 40-letnice KPJ, sporočamo vsem koristnikom, da je arhiv odprl le ob ponedeljkih, sredi in petkih od 9. do 14. ure.

Sodelavci Zgodovinskega arhiva so na razplogo za razgovore ob torkih in četrkih od 12. do 14. ure. Prosimo vse koristnike, da to opozorilo dosledno upoštevajo.

ZGODOVINSKI ARHIV CK ZKS

Komunalno podjetje »SNAGA« v Ljubljani

razpisuje naslednja mesta:

- 3 SOFERJEV C kategorije
- AVTOMEHANIKA
- DELOVODJE
- KLEPARJA

večje število delavcev in delavk za dnevno in nočno čiščenje cest, za izpraznjevanje smetnjakov in druga težka dela. Na razpolago je celodnevna prehrana in stanovanje za samske delavce.

Pisemne ali ustmene ponudbe sprejema uprava podjetja »Snaga« v Ljubljani, Povšetova 12. 1496

DRUŠTVO ZA VARILNO TEHNIKO LRS IN ZAVOD ZA VARJENJE LRS, LJUBLJANA

razpisujeta splošni javni, jugoslovanski, anonimni

NATEČAJ

za projekt kovinskega nosilnega droga, enojnega, 110 kV daljnovoda v zvarjeni izvedbi.

Pravico udeležbe na natečaju imajo vsi državljani FLRJ, posamezniki in skupine.

Razpisno nalogo in tehnične pogoje za projekt je mogoče dobiti pri Zavodu za varjenje LRS, Ljubljana, Erjavčeva cesta 15, za plačilo 500 din. Ta znesek bo povrnjen vsakemu, ki predloži projekt.

Rok za oddajo projektov je 31. maj 1959.

Udeleženci naj oddajo svoja dela pod šifro, v posebej priloženi zapečateni kuverti pa svoj točen naslov.

- Nagrade: I. nagrada 250.000 din
- II. nagrada 150.000 din
- III. nagrada 100.000 din

Ostala dela, ki bodo ustrezala pogojem natečaja, bodo odkupljena po oceni žirije.

Nagrajena in odkupljena dela preidejo v last razpisovalcev.

Rezultati bodo objavljeni do 7. julija 1959.

Nagrade bodo razdeljene ob priložni Mednarodne varilske razstave na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Natečajno komisijo sestavljajo zastopniki:

- Društva za varilno tehniko LRS, Ljubljana,
- Zavoda za varjenje LRS, Ljubljana,
- Elektrogospodarske skupnosti, Ljubljana,
- Elektroprenosa, Ljubljana,
- Elektroprojekta, Ljubljana,
- Zavoda za razlako materiala in konstrukcij LRS, Ljubljana. 1507

JUGOSLOVANSKA BANKA ZA ZUNANJO TRGOVINO

razpisuje

NATEČAJ

za naslednja mesta za Glavno filialo Ljubljano:

- TRI USLUŽBENCE - REFERENTE za posle v službi kontrole plačilnega prometa z inozemstvom — s popolno srednjo šolo — zaželena bančna praksa.
- USLUŽBENCA - REFERENTA za posle v službi obračuna razlike v ceni — s popolno srednjo šolo.
- USLUŽBENCA - ARHIVARJA za službo občin poslov — nepopolna srednja šola — zaželena praksa.
- USLUŽBENCA ZA POSLE EKSPEDITORJA za službo občin poslov — popolna ali nepopolna srednja šola — zaželena večletna praksa.

STROJEPISKO I.a razreda ali I.b razreda z najmanj nepopolno sred. šolo za sektor sekretariata. Službeno razmerje in prejemki so urejeni po določbah Zakona o javnih uslužbencih.

Prošnje, količkovane s 30 din, z obširnim življenjepisan dostavite Glavni podružnici Jugoslovanske banke za zunanjo trgovino, Ljubljana, Čopova št. 38, do 22. marca 1959. 1536

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL

Novo mesto

sprejme takoj v službo:

ŠEFA PRODAJNE ORGANIZACIJE

Pogoj: Ekonomska fakulteta z 10-letno prakso v avto- ali kovinski stroki.

ŠEFA NABAVNE ORGANIZACIJE

Pogoj: Ekonomska fakulteta z 10-letno prakso v avto- ali kovinski stroki.

ŠEFA SERVISNE SLUŽBE

Pogoj: strojni inženir s 5-letno prakso v avto stroki ali strojni tehnik z 10-letno prakso.

TEHNOLOGA za površinsko obdelavo

Pogoj: inženir kemije s 5-letno prakso po možnosti v galvanski obdelavi in ličenju.

Plača po dogovoru, družinsko stanovanje zagotovljeno v šestih mesecih.

Ponudbe pošljite na tajništvo podjetja do 15. III. 1959. - Ponudbe po tem roku ne pridejo v poštev.

Upravni odbor podjetja »ELEKTROVIGALO«, Ljubljana, Karlovska cesta 19

razpisuje MESTO RAČUNOVODJE

Nastop službe možen takoj. — Plača po dogovoru. 1428

Na 88. rojstni dan nas je za vedno zapustila naša pre-dobra mama, stara mama in prababica

MARIJA KURENT roj. DOLAR

iz Savelj št. 3

Pogreb naše drage pokojnice bo v torek, 10. marca ob 17. uri iz Petrove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoči: hčerke Tončka, Marija, Angela, Francka, sinova Gregor in Kocjan z družinami, vnuki in vnukinja ter ostalo sorodstvo.

Kranj, Wien, Domžale, Savlje, Ljubljana, Celje, dne 7. marca 1959.

Zatisnil je svoje izmučene oči moj dragi mož, oče, stric

IVAN JERMAN

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 9. marca ob 15.30 izpred pokopališča na Viču. Do pogreba leži pokojnik na Zalah v Frančiškovi mrliški vežici.

Zalujoči: žena, otroci in ostalo sorodstvo. Ljubljana, 7. marca 1959.

Sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po težki bolezni dotrpal naš dragi mož, ata, stari ata in tast

FRANC KERN

Pogreb bo iz hiše žalosti, na Bregu, na pokopališču v Komendi v ponedeljek, 9. marca ob 16.30.

Zalujoče družine: Kern, Kepic, Orešnik, Pirc, Breg, Vrhnika, Kranj, Radomlje, Moste, 7. marca 1959.

Po dolgem trpljenju nam je umrla naša dobra mama

MARJETA ŠTRUKELJ roj. JAKŠE

vdova po šolskem nadzorniku

Do pogreba leži v Marijini vežici na Zalah. Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, 9. marca 1959 ob 16.30 izpred pokopališča na Viču.

Zalujoči: Vida, Zofka, Franci, Slavko, ing. Ivo, Helena in vsi ostali sorodniki. Ljubljana, 7. marca 1959.

KOLEDAR
Nedelja, 8. marca: Bojanika.
2. marec -- mednarodni dan žensk.

Rakuljič-Zelov Jelena je diplomirala na pridoslovni fakulteti. Prijatelji čestitamo!

Dr. Janku Popoviču ob promociji iskreno čestitamo. Domači.

Dinovič Nenad je bil 6. marca promoviran za doktorja stomatologije. Čestitamo znano in prijatelji!

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKNE NA BOLNIŠNICO DOMU OD 26. DO 7. ULICE. OPEL MEDICINSKI PRAZNIŠKIH VES DAN.

Zdravstveni dom CENTER: Dr. Strukelj Milan, Miklošičeva 24, tel. 38-161. Za obiske otrok ista telefonska številka.

Zdravstveni dom SISKI: Dr. Miljatič Ljubimko, Cerne-tova 31, tel. 22-831.

Zdravstveni dom BEZIGRAD: Dr. Naglas Marjan, Lavričeva 8-a, tel. 31-296. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 30-990.

Dr. Grapar Stane, Koroševa 5, tel. 23-372. Nedeljska dežurna služba v ambulanci Mirje, Trig mlad, delovnih brigad, od 8-12 ure, tel. 21-797.

Zdravstveni dom RUDNIK: Dr. Veličkovič Tine, Rudnik 16, tel. 22-282. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 20-500.

Zdravstveni dom MOSTE: Dr. Dr. Leopold, Zid Moste, Kričkova 5, tel. 21-359. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 30-300.

Zdravstveni dom LJUBLJANA - POLJE: Dr. Moškovič Boris, tel. 383-290. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 303-100.

OBVEZNO ČRPLJENJE PROTI DAVICI: Zdravstveni dom Ljubljana - Center, otroški oddelki, da bo obvezno cepljenje predšolskih otrok proti davici se v ponedeljek 8. III. 1959 od 15. do 18. ure, v Centralnem otroškem dispanzariju Tlica stare pravice 2.

Sestre pripravljajo otroke rju od 1. I. 1952 do XII. 1967, ki iz kakršnih koli vzrokov niso bili cepljeni v razpisnem roku. Opozorjamo, da je cepljenje obvezno!

Tov. Ivan Regent je poklonil v kotar slepih 3.000 din namesto veka na grob pok. dr. Ljuzja Krašberga.

Okraini odbor Zveze slepih Ljubljana, se v imenu svojih članov za dar iskreno zahvaljuje.

Dva večerna tečaja za soferje - amatere se pričenja pri AMK Trnovci in AMK Poljane prihodnji teden. Prijavitelj: strojno-telegrafsko društvo Ljubljana - Kličičeva št. 8. Stevilo tečajnikov je omejeno, zato pohihte za prijavo.

Na počastitev spomina pok. gledališke igralki JULIJE STALICEVIJE je poklonilo število gledališča Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani 5.000 din za slepo mladino.

Nameste cvetja na grob pok. g. APOLONIJA BAZELINO je poklonila družina prof. Breškvar 3.000 din za slepo mladino.

Nameste cvetja na grob blagonek. g. Tibomil Jenko je poklonila družina Fakin 1.000 din za slepo mladino.

Ravnateljstvo za slepo mladino se vsem darovalcem najlepše zahvaljuje!

V spomin na svojo pok. sestro Marijo KOCAC, roj. Murnik, je poklonil družini 1.000 din za slepo mladino. Iskrena hvala!

Primarju, kirurgu dr. Berglezu Vladimiru, dr. Pittaverju in zdravniškemu osebju bolnišnice Brežice izrekam javno

ZAHVALO Za uspešno operacijo, nego, skrb in priznavevanje ob priški moje teške nesreče.

Hvaležni pacienti Vogrine Vladimir

Društvo za varilno tehniko LRS vabi na svoj redni občni zbor, ki bo dne 13. in 14. III. (pričetek 13. III. ob 8.15) v sosednjem dvorani Sekerarieta Izvrsnega sveta LRS, ul. Kričkova št. 21, 1959. Na zboru bodo predstavljeni predstavniki odobrenega odbora in člani odbora, ki bodo predstavljeni predstavniki odbora in člani odbora, ki bodo predstavljeni predstavniki odbora in člani odbora.

OPERA Nedelja, 8. marca, ob 19.30: Puccini: LA BOHEME, Scenarij: Cecchi Gattorno, Prva: bukarstanske operje. Izven in za podelenje.

Ponedeljek, 9. marca: Zaprti. Turek, 10. marca, ob 19.30: Prokofjev: PEPELKA. Balet. Premiera. Izven. (Vstopnice bodo v prodaji 9. in 10. marca.)

Sreda, 11. marca, ob 19.30: Prokofjev: PEPELKA. Balet. Premiera. Izven. (Vstopnice bodo v prodaji 9. in 10. marca.)

Cetrtek, 12. marca, ob 19.30: Prokofjev: PEPELKA. Balet. Abonma red K.

Petek, 13. marca, ob 15: Verdij: TRAVIATA. Zaključena predstava za gimnazijo Kranj.

Sobota, 14. marca, ob 19.30: Prokofjev: PEPELKA. Balet. Izven in za podelenje. (Vstopnice bodo v prodaji od srede, 11. od 17. ure dalje.)

V sredo, 11. marca bo v Operi premiera celovečernega baleta »Pepeleka« skladatelja Scenarij: Cecchi Gattorno, Prva: bukarstanske operje. Izven in za podelenje.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, Gledališka pasaža Nedelja, 8. marca, ob 15: Držič, Tripeč de Utočje. Izven. (Tripeč - France Presetnik).

Ob 20: Rokandič. Babilonski stolp. Zadnja izven predstava. Ljubljana, 10. marca, ob 15.30: Držič, Tripeč de Utočje. Abonma Torek popoldanski Vstopnice so tudi v prodaji.

Kie dobite vstopnico za V. VE-LIKI MEDICINSKI PLES, 14. III. 9. in 11. marca od 11-14 ure, na Miklošičevi 5 a (tel. 20-123).

UPORABLJAJTE TUDI VI... KLINIČNO PREIZKUŠENO KREMO!

Če ne preprečite razvoja glivične lišče med prsti, noge, se bodo pojavile boleče razpoke. Preparat »NOGIS« dobiti v drogerijah in lekarnah.

STATISTIČNI KOLEDAR FLRJ 1959 lahko koplite pri okrajnih republiških in Zveznem zavodu za statistiko ter revizijskih časopisov

GLEDALIŠČE DRAMA Nedelja, 8. marca, ob 15: Zaprti. Jureček odpovedan!

Ob 19.30: Ferdjo Kozak: »Punka« Izven in za podelenje. (Vstopnice so 2e v prodaji.)

Ponedeljek, 9. marca: Zaprti. Turek, 10. marca, ob 19.30: Majakovski: »Velika želja«. Abonma T. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Sreda, 11. marca, ob 19.30: Abonma T. »Ozri se v gnevu!« Abonma T. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Cetrtek, 12. marca, ob 19.30: Brecht: »Svejk« v drugi svetovni vojni. Abonma E. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Petek, 13. marca, ob 15.30: Brecht: »Svejk« v drugi svetovni vojni. Dlješki abonma II. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Ob 19.30: Kozak: »Punka«. Abonma S. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Sobota, 14. marca, ob 19.30: Kozak: »Punka«. Izven in za podelenje.

Nedelja, 15. marca, ob 15: Osborn: »Ozri se v gnevu!« Izven in za podelenje.

Ob 20: Majakovski: »Velika želja«. Gostovanje ljubljanske Dramne v Trbovljah.

Priloge, ki jih prejmete na dopisnem načinu, bodo prejete tudi v elektronski obliki. Za več informacij se obrnite na naše pisarne.

OBVESTILO: Dr. Janku Popoviču ob promociji iskreno čestitamo. Domači.

Dinovič Nenad je bil 6. marca promoviran za doktorja stomatologije. Čestitamo znano in prijatelji!

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKNE NA BOLNIŠNICO DOMU OD 26. DO 7. ULICE. OPEL MEDICINSKI PRAZNIŠKIH VES DAN.

Zdravstveni dom CENTER: Dr. Strukelj Milan, Miklošičeva 24, tel. 38-161. Za obiske otrok ista telefonska številka.

Zdravstveni dom SISKI: Dr. Miljatič Ljubimko, Cerne-tova 31, tel. 22-831.

Zdravstveni dom BEZIGRAD: Dr. Naglas Marjan, Lavričeva 8-a, tel. 31-296. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 30-990.

Dr. Grapar Stane, Koroševa 5, tel. 23-372. Nedeljska dežurna služba v ambulanci Mirje, Trig mlad, delovnih brigad, od 8-12 ure, tel. 21-797.

Zdravstveni dom RUDNIK: Dr. Veličkovič Tine, Rudnik 16, tel. 22-282. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 20-500.

Zdravstveni dom MOSTE: Dr. Dr. Leopold, Zid Moste, Kričkova 5, tel. 21-359. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 30-300.

Zdravstveni dom LJUBLJANA - POLJE: Dr. Moškovič Boris, tel. 383-290. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 303-100.

OBVEZNO ČRPLJENJE PROTI DAVICI: Zdravstveni dom Ljubljana - Center, otroški oddelki, da bo obvezno cepljenje predšolskih otrok proti davici se v ponedeljek 8. III. 1959 od 15. do 18. ure, v Centralnem otroškem dispanzariju Tlica stare pravice 2.

Sestre pripravljajo otroke rju od 1. I. 1952 do XII. 1967, ki iz kakršnih koli vzrokov niso bili cepljeni v razpisnem roku. Opozorjamo, da je cepljenje obvezno!

Tov. Ivan Regent je poklonil v kotar slepih 3.000 din namesto veka na grob pok. dr. Ljuzja Krašberga.

Okraini odbor Zveze slepih Ljubljana, se v imenu svojih članov za dar iskreno zahvaljuje.

Dva večerna tečaja za soferje - amatere se pričenja pri AMK Trnovci in AMK Poljane prihodnji teden. Prijavitelj: strojno-telegrafsko društvo Ljubljana - Kličičeva št. 8. Stevilo tečajnikov je omejeno, zato pohihte za prijavo.

Na počastitev spomina pok. gledališke igralki JULIJE STALICEVIJE je poklonilo število gledališča Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani 5.000 din za slepo mladino.

Nameste cvetja na grob pok. g. APOLONIJA BAZELINO je poklonila družina prof. Breškvar 3.000 din za slepo mladino.

Nameste cvetja na grob blagonek. g. Tibomil Jenko je poklonila družina Fakin 1.000 din za slepo mladino.

Ravnateljstvo za slepo mladino se vsem darovalcem najlepše zahvaljuje!

V spomin na svojo pok. sestro Marijo KOCAC, roj. Murnik, je poklonil družini 1.000 din za slepo mladino. Iskrena hvala!

Primarju, kirurgu dr. Berglezu Vladimiru, dr. Pittaverju in zdravniškemu osebju bolnišnice Brežice izrekam javno

ZAHVALO Za uspešno operacijo, nego, skrb in priznavevanje ob priški moje teške nesreče.

Hvaležni pacienti Vogrine Vladimir

Društvo za varilno tehniko LRS vabi na svoj redni občni zbor, ki bo dne 13. in 14. III. (pričetek 13. III. ob 8.15) v sosednjem dvorani Sekerarieta Izvrsnega sveta LRS, ul. Kričkova št. 21, 1959. Na zboru bodo predstavljeni predstavniki odobrenega odbora in člani odbora, ki bodo predstavljeni predstavniki odbora in člani odbora, ki bodo predstavljeni predstavniki odbora in člani odbora.

OPERA Nedelja, 8. marca, ob 19.30: Puccini: LA BOHEME, Scenarij: Cecchi Gattorno, Prva: bukarstanske operje. Izven in za podelenje.

Ponedeljek, 9. marca: Zaprti. Turek, 10. marca, ob 19.30: Prokofjev: PEPELKA. Balet. Premiera. Izven. (Vstopnice bodo v prodaji 9. in 10. marca.)

Sreda, 11. marca, ob 19.30: Prokofjev: PEPELKA. Balet. Premiera. Izven. (Vstopnice bodo v prodaji 9. in 10. marca.)

Cetrtek, 12. marca, ob 19.30: Prokofjev: PEPELKA. Balet. Abonma red K.

Petek, 13. marca, ob 15: Verdij: TRAVIATA. Zaključena predstava za gimnazijo Kranj.

Sobota, 14. marca, ob 19.30: Prokofjev: PEPELKA. Balet. Izven in za podelenje. (Vstopnice bodo v prodaji od srede, 11. od 17. ure dalje.)

V sredo, 11. marca bo v Operi premiera celovečernega baleta »Pepeleka« skladatelja Scenarij: Cecchi Gattorno, Prva: bukarstanske operje. Izven in za podelenje.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, Gledališka pasaža Nedelja, 8. marca, ob 15: Držič, Tripeč de Utočje. Izven. (Tripeč - France Presetnik).

Ob 20: Rokandič. Babilonski stolp. Zadnja izven predstava. Ljubljana, 10. marca, ob 15.30: Držič, Tripeč de Utočje. Abonma Torek popoldanski Vstopnice so tudi v prodaji.

Kie dobite vstopnico za V. VE-LIKI MEDICINSKI PLES, 14. III. 9. in 11. marca od 11-14 ure, na Miklošičevi 5 a (tel. 20-123).

UPORABLJAJTE TUDI VI... KLINIČNO PREIZKUŠENO KREMO!

Če ne preprečite razvoja glivične lišče med prsti, noge, se bodo pojavile boleče razpoke. Preparat »NOGIS« dobiti v drogerijah in lekarnah.

STATISTIČNI KOLEDAR FLRJ 1959 lahko koplite pri okrajnih republiških in Zveznem zavodu za statistiko ter revizijskih časopisov

GLEDALIŠČE DRAMA Nedelja, 8. marca, ob 15: Zaprti. Jureček odpovedan!

Ob 19.30: Ferdjo Kozak: »Punka« Izven in za podelenje. (Vstopnice so 2e v prodaji.)

Ponedeljek, 9. marca: Zaprti. Turek, 10. marca, ob 19.30: Majakovski: »Velika želja«. Abonma T. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Sreda, 11. marca, ob 19.30: Abonma T. »Ozri se v gnevu!« Abonma T. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Cetrtek, 12. marca, ob 19.30: Brecht: »Svejk« v drugi svetovni vojni. Abonma E. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Petek, 13. marca, ob 15.30: Brecht: »Svejk« v drugi svetovni vojni. Dlješki abonma II. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Ob 19.30: Kozak: »Punka«. Abonma S. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Sobota, 14. marca, ob 19.30: Kozak: »Punka«. Izven in za podelenje.

Nedelja, 15. marca, ob 15: Osborn: »Ozri se v gnevu!« Izven in za podelenje.

Ob 20: Majakovski: »Velika želja«. Gostovanje ljubljanske Dramne v Trbovljah.

MARIBOR
Dežurna lekarnar: Centar, Gosposka ul. 12.
NARODNO GLEDALIŠČE
Ob 15: Maugham »Zakonska matematika«. Izven.
Ob 19.30: Humperdinck »Janko in Metka«. Red LMS - Bel.

»KARTON«, Ljubljana, Volfona ul. 12
kupi rabljene, dobro ohranjene delovne naprave, in sicer:
STRUŽNICO
1200-1500 mm stružne dolžine,
SKOBELENI STROJ
hoda 350-400 mm in PLOSKOVNI BRUSILNI STROJ
z magnetom.
Ponudbe pošljite na upravo podjetja.
1525

OBVESTILO
Dopisna lista Ljubljana, Likozarjeva 3
r a z p i s u j e
za člani ZB vpis
PRIPRAVLJALI TEČAJ
(za iste, ki se učijo kličano nižjo srednjo šolo, toda veljajo sodelek med prejšnjim in sedanjim št dijem)

PROGRAM FILMOV
KINA GUNCLJE ZA MESEC
MAREC 1959
Dne 7. in 8. marca 1959 amer. barvni film »Bosonoga grofica«.
Predstave v soboto ob 17 in 19.30. V nedeljo ob 15.30 in 17.30.

OBVESTILO
Dne 11. in 12. marca 1959 japonski film »Sedmi človek«.
Predstave ob 17 in 19.30.
Dne 14. in 15. marca 1959 franc. barvni vstavljen film »NANA«.
Predstave v soboto ob 17 in 19.30. V nedeljo ob 15.30 in 17.30.

OBVESTILO
Dne 11. in 12. marca 1959 japonski film »Sedmi človek«.
Predstave ob 17 in 19.30.
Dne 14. in 15. marca 1959 franc. barvni vstavljen film »NANA«.
Predstave v soboto ob 17 in 19.30. V nedeljo ob 15.30 in 17.30.

STATISTIČNI KOLEDAR FLRJ 1959
lahko koplite pri okrajnih republiških in Zveznem zavodu za statistiko ter revizijskih časopisov

GLEDALIŠČE DRAMA
Nedelja, 8. marca, ob 15: Zaprti. Jureček odpovedan!

KINOPREDZAJE ZA NEDELJO
KINO UNION: francoski film »GERVAISE« (po Zolajevem romanu Beznica). Režija Rene Clement. Igrata Maria Schell in Francois Fernand.

KINOPREDZAJE ZA NEDELJO
KINO UNION: francoski film »GERVAISE« (po Zolajevem romanu Beznica). Režija Rene Clement. Igrata Maria Schell in Francois Fernand.

RAZPIS
Zdravstveni dom Ljubljana-Bezigrad razpisuje mesto MEDICINSKE SESTRE za ambulantno delo.
Prosilke naj se osebno zgledajo pri upravniku Zdravstvenega doma najpozneje do 20. m. m. 1959 na naslov: Medicinske sestreske službe SSK, Družinske akademije, Ljubljana, Novi trg 3, poš. predal 323.

RAZPIS
Zdravstveni dom Ljubljana-Bezigrad razpisuje mesto MEDICINSKE SESTRE za ambulantno delo.
Prosilke naj se osebno zgledajo pri upravniku Zdravstvenega doma najpozneje do 20. m. m. 1959 na naslov: Medicinske sestreske službe SSK, Družinske akademije, Ljubljana, Novi trg 3, poš. predal 323.

KOLEDAR
Nedelja, 8. marca: Bojanika.
2. marec -- mednarodni dan žensk.

Rakuljič-Zelov Jelena je diplomirala na pridoslovni fakulteti. Prijatelji čestitamo!

Dr. Janku Popoviču ob promociji iskreno čestitamo. Domači.

Dinovič Nenad je bil 6. marca promoviran za doktorja stomatologije. Čestitamo znano in prijatelji!

NOČNA ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA ZA NUJNE OBISKNE NA BOLNIŠNICO DOMU OD 26. DO 7. ULICE. OPEL MEDICINSKI PRAZNIŠKIH VES DAN.

Zdravstveni dom CENTER: Dr. Strukelj Milan, Miklošičeva 24, tel. 38-161. Za obiske otrok ista telefonska številka.

Zdravstveni dom SISKI: Dr. Miljatič Ljubimko, Cerne-tova 31, tel. 22-831.

Zdravstveni dom BEZIGRAD: Dr. Naglas Marjan, Lavričeva 8-a, tel. 31-296. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 30-990.

Dr. Grapar Stane, Koroševa 5, tel. 23-372. Nedeljska dežurna služba v ambulanci Mirje, Trig mlad, delovnih brigad, od 8-12 ure, tel. 21-797.

Zdravstveni dom RUDNIK: Dr. Veličkovič Tine, Rudnik 16, tel. 22-282. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 20-500.

Zdravstveni dom MOSTE: Dr. Dr. Leopold, Zid Moste, Kričkova 5, tel. 21-359. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 30-300.

Zdravstveni dom Ljubljana - POLJE: Dr. Moškovič Boris, tel. 383-290. V odnoseh z zdravnikom kliče tel. LM 303-100.

OBVEZNO ČRPLJENJE PROTI DAVICI: Zdravstveni dom Ljubljana - Center, otroški oddelki, da bo obvezno cepljenje predšolskih otrok proti davici se v ponedeljek 8. III. 1959 od 15. do 18. ure, v Centralnem otroškem dispanzariju Tlica stare pravice 2.

Sestre pripravljajo otroke rju od 1. I. 1952 do XII. 1967, ki iz kakršnih koli vzrokov niso bili cepljeni v razpisnem roku. Opozorjamo, da je cepljenje obvezno!

Tov. Ivan Regent je poklonil v kotar slepih 3.000 din namesto veka na grob pok. dr. Ljuzja Krašberga.

Okraini odbor Zveze slepih Ljubljana, se v imenu svojih članov za dar iskreno zahvaljuje.

Dva večerna tečaja za soferje - amatere se pričenja pri AMK Trnovci in AMK Poljane prihodnji teden. Prijavitelj: strojno-telegrafsko društvo Ljubljana - Kličičeva št. 8. Stevilo tečajnikov je omejeno, zato pohihte za prijavo.

Na počastitev spomina pok. gledališke igralki JULIJE STALICEVIJE je poklonilo število gledališča Slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani 5.000 din za slepo mladino.

Nameste cvetja na grob pok. g. APOLONIJA BAZELINO je poklonila družina prof. Breškvar 3.000 din za slepo mladino.

Nameste cvetja na grob blagonek. g. Tibomil Jenko je poklonila družina Fakin 1.000 din za slepo mladino.

Ravnateljstvo za slepo mladino se vsem darovalcem najlepše zahvaljuje!

V spomin na svojo pok. sestro Marijo KOCAC, roj. Murnik, je poklonil družini 1.000 din za slepo mladino. Iskrena hvala!

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA, Gledališka pasaža Nedelja, 8. marca, ob 15: Držič, Tripeč de Utočje. Izven. (Tripeč - France Presetnik).

Ob 20: Rokandič. Babilonski stolp. Zadnja izven predstava. Ljubljana, 10. marca, ob 15.30: Držič, Tripeč de Utočje. Abonma Torek popoldanski Vstopnice so tudi v prodaji.

Kie dobite vstopnico za V. VE-LIKI MEDICINSKI PLES, 14. III. 9. in 11. marca od 11-14 ure, na Miklošičevi 5 a (tel. 20-123).

UPORABLJAJTE TUDI VI... KLINIČNO PREIZKUŠENO KREMO!

Če ne preprečite razvoja glivične lišče med prsti, noge, se bodo pojavile boleče razpoke. Preparat »NOGIS« dobiti v drogerijah in lekarnah.

STATISTIČNI KOLEDAR FLRJ 1959 lahko koplite pri okrajnih republiških in Zveznem zavodu za statistiko ter revizijskih časopisov

GLEDALIŠČE DRAMA Nedelja, 8. marca, ob 15: Zaprti. Jureček odpovedan!

Ob 19.30: Ferdjo Kozak: »Punka« Izven in za podelenje. (Vstopnice so 2e v prodaji.)

Ponedeljek, 9. marca: Zaprti. Turek, 10. marca, ob 19.30: Majakovski: »Velika želja«. Abonma T. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Sreda, 11. marca, ob 19.30: Abonma T. »Ozri se v gnevu!« Abonma T. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

Cetrtek, 12. marca, ob 19.30: Brecht: »Svejk« v drugi svetovni vojni. Abonma E. (Preostale vstopnice bodo v prodaji.)

KINOPREDZAJE ZA NEDELJO
KINO UNION: francoski film »GERVAISE« (po Zolajevem romanu Beznica). Režija Rene Clement. Igrata Maria Schell in Francois Fernand.

NOVO moško bundo, kratko, s mirano, prodam za 5000 din. ... KOLJA, prodam. Masice, ... MOŠKE VEŠICE, prodam. ...

ODLIČNO ohranjen dostavni avto ... MOTOR Mechles 350 cc, prodam ... STANOVANJE dobi priletna ...

MOTOR Mechles 350 cc, prodam ... STANOVANJE dobi priletna ... ZELEZNI ŠTEDILNIK, rabljen ...

DANES SVIŽE RIBE V RIBARNICI ... KOMPLETNO galvanizirano delavnice ... LOKAL ali prostor za mirno obrt ...

GOSTILNO na prometni točki ... SISTEMU, ki mi preskrbi eno ... SEBNI AVTO model od 1952. leta ...

STANOVANJA ... PRILIKI! Stanovanje, veliko, eno ... ZAMENJAVA ZAGREB ZA LJUBLJANO ...

SOBICO in hrano nudim za pomoč ... KOMFORTNO novo garsonjako ... SEBNI AVTO model od 1952. leta ...

HUPIM

DOBRO OHRANJENO karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

Večje število knjižnih omur različne velikosti prodaja ustanova zaradi preselitve.

KOLESA, mopede »CHORDA« lambrete, vespe in motorje ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

DOBRO ohranjeno karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

ZAMENJATI

DOBRO OHRANJENO karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

POSESI

DOBRO OHRANJENO karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

ZAMENJATI

DOBRO OHRANJENO karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

POSESI

DOBRO OHRANJENO karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

ZAMENJATI

DOBRO OHRANJENO karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

POSESI

DOBRO OHRANJENO karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

ZAMENJATI

DOBRO OHRANJENO karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

POSESI

DOBRO OHRANJENO karoserijo Mercedes 170 V kupimo ...

PODJETJE
ELEKTRO LJUBLJANA - MESTO
LJUBLJANA
KREKOV TRG 10

takoj sprejme:

ZIDARJA
STROJNIKA I. za posluževanje parnih turbn
10 NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV-TEŽAKOV

PISMENE PROSNJE POSLJITE NA GORNJI NASLOV.
1453

PODJETJE »TELEKOMUNIKACIJE«
razpisuje naslednja mesta:

POMOČNIKA SEFA KOMERCIJALE, ki bi ob enem vodil oddelček za zunanjo trgovino. — Pogoj: ekonomska fakulteta s prakso v industrijskih podjetjih.

GLAVNEGA TEHNOLOGA. — Pogoj: elektroinženir ali tehnik z daljšo prakso pri tehnoloških delih.

VODJE KNJIGOVODSKEGA ODDELKA v obratu Sežana. — Pogoj: ekonomska srednja šola s prakso.

SEFA SKLADIŠČ. — Pogoj: ekonomska srednja šola ali gospodarski poslovodja s prakso.

GLAVNEGA VRATARJA. — Pogoj: nepopolna srednja šola. 1392

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri
AVTOBUSNO-TURISTIČNEM PODJETJU SAP-TURISTBIRO V LJUBLJANI

razpisuje naslednja mesta:

VEČ AVTOBUSNIH SPREVEDNIKOV pogoj: nižja srednja šola in odslužen vojaški rok;

KURIRJA — pogoj: starost do 30 let in odslužen vojaški rok;

DVEH KVALIFICIRANIH KOVINOŠTRUGARJEV — pogoj: odslužen vojaški rok;

KVALIFICIRANEGA ELEKTROVARILCA za sive litine — pogoj: odslužen vojaški rok.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Kandidati naj se osebno zgledajo oziroma oddajo pismeno prošnjo v sekretariatu podjetja SAP-TURISTBIRO v Ljubljani, Središka cesta št. 13, in sicer najkasneje do 15. marca 1959. 1388

Avtotehna, zastopstvo tujih firm, Ljubljana,
Celovška cesta št. 38

sprejme takoj:

SAMOSTOJNEGA SALDAKONTISTA in
SAMOSTOJNEGA FINANČNEGA REFERENTA za izterjevalno službo z znanjem korespondence v slovenski in srbohrvaščini.

Nastop takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe z opisom šolske in strokovne kvalifikacije, in dosedanjega službovanja naslovite na: sekretariat podjetja. 1403

Upravni odbor
Tovarne kovinske embalaže
»SATURNUS«
LJUBLJANA-MOSTE, Ob Železnici št. 16,
razpisuje mesto
direktorja komercialno-gospodarskega sektorja

Pogoji: registracija za opravljanje zunanje-trgovinskih poslov, daljša praksa, zaželena visoka strokovna izobrazba.

Rok razpisa je 15. marec 1959.

Pismene ponudbe pošljite tajništvo podjetja. 1431

POZIV

za vložitev prijav za ugotovitev predmeta nacionalizacije po 10. členu uredbe o postopku za izvedbo nacionalizacije najemnih zgradb in gradbenih zemljišč (Uradni list FLRJ, št. 4/59).

Pozivamo vse državljane, civilnopravne osebe, družbene organizacije in druga društva državljanov s stalnim prebivališčem oziroma sedežem v tej občini, ki so imeli na dan 25. decembra 1958 v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji v svoji lasti eno ali več zgradb, ki so z zakonom o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč (Uradni list FLRJ, št. 52/58) nacionalizirane, idealnih delov zgradb ali posameznih delov zgradb, kot jih morejo imeti po omenjenem zakonu, da vložijo

V ČASU OD 7. MARCA DO 7. APRILA 1959

prijava za ugotovitev predmeta nacionalizacije. Prijavo vložite na predpisanem obrazcu, ki ga dobite pri pristojnem občinskem organu za finance.

Izpolnjene prijave sprejema isti organ v zgoraj navedenem roku.

Prijavo so dolžne vložiti vse zgoraj navedne osebe. Kdor jo ne vložijo, bo kaznovan po 63. členu zakona o nacionalizaciji najemnih zgradb in gradbenih zemljišč za kaznivo dejanje z zapornim do enega leta, civilnopravne osebe, družbene organizacije in druga društva državljanov pa za prekršek z denarno kaznijo do 1.000.000 dinarjev.

Iz uradnih mest občinskih ljudskih odborov:
Ljubljana-Bežigrad, Ljubljana-Center, Ljubljana-Moste,
Ljubljana-Polje, Ljubljana-Rudnik, Ljubljana-Sentvid,
Ljubljana-Siška, Ljubljana-Vič

Doma — vendar prisotni povsod s sprejemnikom

Soča
58 UKV

ki je najsodobnejši sprejemnik domače izdelave.
53.950.— TELEKOMUNIKACIJE, LJUBLJANA

UMETNIŠKI ZAVOD ZA LITOGRAFIJO
LJUBLJANA, Igriška ulica št. 8

sprejme v službo več

KNJIGOTISKARSKIH STROJNIKOV in
ROČNIH STAVCEV

Plača po tarifnem pravilniku — Nastop službe takoj ali po dogovoru. 1472

Upravni odbor »PLETILNICE« DOBOVA
razpisuje mesto

RAČUNOVODJE

Z razpisano mesto je potrebna večletna praksa samostojnega računovodje. Plača po dogovoru. — Prijave sprejema UO podjetja »Pletilnica«, Dobova. 1425

Večje podjetje v Ljubljani

sprejme v službo:

saldakontiste, knjigovodje in strojepeške

Plača od 12.000 do 20.000 din.

Nastop službe lahko takoj. V poštev pridejo samo reflektanti, stanujoči v Ljubljani.

Ponudbe pošljite do 10. marca v glasni oddelček pod »Sposobna moč«

Upravni odbor podjetja

»LESNINA« LJUBLJANA

razpisuje naslednji mest:

Šefa poslovne enote »Lesnina«,
poslovalnica Maribor.

Pogoj: višja ali srednja strokovna izobrazba z večletno prakso na delovnih mestih.

Saldakontista

(za centralo podjetja v Ljubljani).

Pogoj: srednja strokovna izobrazba s prakso.

Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve pošljite podjetju »Lesnina« Ljubljana, Parmova 41, do 25. marca 1959. 1449

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij
TOBAČNE TOVARNE V LJUBLJANI

razpisuje

naslednja mesta:

PRAVNEGA REFERENTA z večletno prakso v gospodarstvu in po možnosti z odvetniškim izpitom.

STROJNEGA TEHNIKA za proučevanje produktivnosti dela,

KNJIGOVODJE za knjigovodstvo osebnih dohodkov ali materialno knjigovodstvo,

VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV za težaška skladišna dela s pogojem vojaščine prosti in da imajo stanovanje v Ljubljani.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Nastop je možen takoj ali po dogovoru. — Ponudbe pošljite na upravo podjetja, najkasneje do 25. t. m. 1483

S prehodom na proizvodnjo motornih vozil lastne konstrukcije in razširjenega programa proizvodnje servisne opreme, se je pojavila potreba po preimenovanju našega podjetja na ime, ki bolj odgovarja značaju našega dela.

Po sklepu Delavskega sveta podjetja Motomontaže Novo mesto se naše podjetje preimenuje v

»INDUSTRIJA
MOTORNH VOZIL«

NOVO MESTO

Telefon 57 in 99; poštni predal št. 46; žiro račun pri NB 606-1/1-355

Prepričani smo, da se bodo s tem obvestilom naši poslovni odnosi že bolj razvili v obojestransko korist.

1510

Na podlagi uredbe o potrjevanju šolskih učbenikov in priročnikov (Ur. list LRS, št. 18-85/58) in na predlog komisije za učbenike in priročnike pri Svetu za šolstvo LRS, sekretariat Sveta za šolstvo LRS

RAZPISUJE

tele učbenike:

1. SLOVENSKO BERILO za 2. razred osnovne šole.
2. SLOVENSKO BERILO za 3. razred osnovne šole.
3. SLOVENSKO BERILO za 4. razred osnovne šole.
4. SLOVENSKO BERILO za 5. razred osnovne šole.
5. SPOZNAVANJE PRIRODE za 4. razred osnovne šole.
6. SPOZNAVANJE PRIRODE za 5. razred osnovne šole.
7. SPOZNAVANJE DRUŽBE za 4. razred osnovne šole.
8. SPOZNAVANJE DRUŽBE za 5. razred osnovne šole.
9. NEMŠKA VADNICA za 5. razred osnovne šole.
10. FRANČOSKA VADNICA za 5. razred osnovne šole.
11. RAČUNICA za 1. razred osnovne šole.
12. RAČUNICA za 4. razred osnovne šole.
13. ZGODOVINA za 2. razred gimnazij.
14. ZGODOVINA za 3. razred gimnazij.

Razpisani učbeniki morajo ustrezati glede snovi same, njene razporeditve in obsega predpisanim učnim načrtom. Pisci, ki se bodo udeležili natečaja, morajo najkasneje do 31. marca t. l. sporočiti komisiji za učbenike in priročnike pri Svetu za šolstvo LRS svojo udeležbo. Istotam dobe tudi nadrobnejša navodila glede vsebine in obsega razpisanih učbenikov.

Rokopise razpisanih učbenikov pod št. 1., 12., 13. in 14. predložite komisiji za učbenike in priročnike pri Svetu za šolstvo LRS v treh izvodih najkasneje do 30. junija 1959, rokopise učbenikov pod št. 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11. pa do 31. januarja 1960.

Za vsak razpisani učbenik razpisuje sekretariat Sveta za šolstvo LRS po tri nagrade, in sicer:

Za učbenike pod 1. in 2., 9., 10., 11. in 12. po 150.000 dinarjev, 75.000 din in 50.000 din.

Za učbenike pod 3. in 4. po 200.000 din, 100.000 din in 50.000 din.

Za učbenike pod 5., 6., 7., 8., 13. in 14. po 250.000 din, 150.000 din in 75.000 din.

Poleg nagrade prejme pisec tistega učbenika, ki bo potrjen za natis, tudi avtorski honorar.

Sekretariat Sveta za šolstvo LRS bo na predlog komisije za učbenike in priročnike odločil, kateri rokopiši se nagrade, s katero izmed razpisanih nagrad in katere bo odobril za natis.

Nagrado za razpisani učbenik lahko podeli sekretariat Sveta za šolstvo LRS na predlog komisije za učbenike in priročnike tudi za rokopiš učbenika, ki ga sicer ne bo odobril za natis.

SEKRETARIAT SVETA ZA ŠOLSTVO LRS

Umrla je v 85. letu starosti naša ljubljena mama, stara mama in prababica

FANI JUSTIN roj. KEBER

Pogreb bo v nedeljo, 8. marca 1959 ob 17.30 izpred pokopališča na Viču. Do pogreba leži na svojem domu, Rožna dolina, Cesta VII, št. 5.

Užaloščeni: Tone, Leo, Viktor, Jože, Miro, sinovi. Pavla por. Zalar, Fanka, por. Rovani, hčerki, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 7. marca 1959.

Sporočamo žalostno vest, da se je pri izvrševanju službene dolžnosti smrtno ponesrečil tovariš

Janez Božič

t. l. monter

Zvestega sodelavca in dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Uprava in sindikalna podružnica podjetja Tegrad, Ljubljana

Po dolgotrajni težki bolezni nam je umrla naša ljuba mama, sestra in teta

IVANKA VELKOVH roj. AMBROZIČ

Pogreb bo v ponedeljek, 9. marca ob 16. uri izpred pokopališča na Viču. — Do pogreba leži na svojem domu, Vrhovci št. 45.

Zalujoči: otroci Ivanka, France, Ciril in Metod ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Maribor, Beograd, Rim, Volmerange, Scarborough, Ontario, Paddington, 7. marca 1959.

Po dolgi in težki bolezni nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, brat, stric in svak

LOVRO FRELH

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, 8. marca 1959 ob 15.30 iz Jožefove mrliške vežice na Zalab.

Zalujoči: sinova Lojze z družino, Mirko, hčerke Albina, brata Miha in Janez, sestre Mariška, Miel, Marijana ter ostalo sorodstvo.

Ljubljana, Skofja Loka, Podjelovo brdo, Avstrija, dne 6. marca 1959.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama in sestra

JULIJANA BALOH

upokojena

Pokopali jo bomo 8. marca ob 16. uri na mestnem pokopališču v Trbovljah.

Zalujoči: hčerki Zora por. Seneković, Majda por. Ivšek, sinova Pavle in Tina, žena Ivan in Tina, snaha Stana, Miel in Pepca, vnuki in vnučkinje, sestri Lojza in Miel, brat Florjan ter ostalo sorodstvo.

Trbovlje, Maribor, Hrastnik, Trnovo in Dole pri Litiji, dne 7. februarja 1959.

ZAHVALA — Ob bridki izgubi naše predrage mame

DANICE JANKOVIČ-MUHAR roj. KESLER

se zahvalujemo vsem, ki ste jo spremlili v tako velikem številu na njeno zadnjo pot, darovalcem vencev in cvetja, pevcem in vsem, ki so na kakršenkoli način z nami sočustvovali. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Vladimirju Orlu za njegovo pomoč in skrb v njeni težki bolezni. Vsem, prav vsem naša prisrčna zahvala.

Zalujoči ostali

INDUSTRIJA OBDELOVALNIH STROJEV - LJUBLJANA, MOSTE,

razpisuje naslednja mesta:

- VHODNEGA KONTROLORJA,
- IZHODNEGA KONTROLORJA,
- ORODJARJA,
- VEC STRUGARJEV,
- VEC SKLADIŠČNIH DELAVCEV
- VODJE SKLADIŠČNE KARTOTEKE (moški).

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po dogovoru. Stanovanj ni na razpolago. 1401

»MASINOTEHNA« - BEOGRAD

Zastopstvo za LRS: LJUBLJANA, Gradišče številka 4, I. nadstropje, tel. 22-393

Vam nudi vse domače obdelovalne kovine, gradbene in lesno industrijske stroje z orodji, kompresorje, bencinske in diesel motorje, jeklene vrvi, kroglične ležaje, elektromaterial, gradbeno okovje in transportna sredstva.

Plačljivo vse z dinarji. Inozemsko konsignacijsko skladišče jeklenih vrvi (Anglija), polfabrikate legiranih in netegiranih Poldi-jekel (Češkoslovaška) in rezilne ploščice »Trdi metal« SSSR. Plačljivo v devizah.

»MASINOTEHNA«, Beograd, Branka Krsmanovića 2. Zastopstvo za LRS: Ljubljana, Gradišče 4-I, telefon 22-393. 1448

Komisija za odpis (razhodovanje) osnovnih sredstev pri SGP »PIONIR« - NOVO MESTO

- prodaja:
- MOTOR »KOVACH«,
 - MOTOR »RAKOVICO«,
 - DIESEL MOTOR »DEUTSCH« 5-6 KW z reduktorjem,
 - MOTOR NSU s plašči,
 - STROJ, BRUSILNI ZA TERACO,
 - ROČNO TRAČNO ZAGO,
 - OSEBNI AVTOMOBIL »LANCIA«,
 - MESALEC BETONA, 300 l. »Oto Kellers«,
 - LOKOMOTIVO »DEUTSCH«,
 - ter več ostalih artiklov (PISALNI STROJ, RAČUNSKI STROJ, DINAMO itd.).
- Ogled vsak dan od 8. do 12. ure. — Licitacija bo 10. marca 1959 ob 9. uri. — V primeru pomanjkanja kupcev državnega sektorja, se bo odprodajalo tudi drugim osebam. 1470

Komisija za sprejem in odpovedovanje delovnih razmerij pri SGP »PIONIR«

Novo mesto

- sprejme takoj:
- VARNOSTNEGA TEHNIKA z izpitom,
 - GRADBENEGA INŽENIRJA za Projekt biro,
 - 2 GRADBENA TEHNIKA za gradbišče Novo mesto,
 - GRADBENEGA DELOVODJO za gradbišče Ljubljana ali Novo mesto.
 - ANALITIKA.
- Pogoji: za varnostnega tehnika je zagotovljeno družinsko stanovanje, vseljivo s 1. junijem 1959, za ostale preskrbljeno samsko stanovanje. Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela pošljite na gornji naslov do vključno 14. marca 1959. 1469

Upravni odbor trgovskega podjetja Slovenijašport, Ljubljana

- razpisuje naslednja mesta:
- RACUNOVODJE PODJETJA**
- Pogoji: višja ali srednja strokovna izobrazba in najmanj 6 let prakse v računovodskih poslih.
- BLAGAJNICARKE PRODAJALNE TROVSKIH POMOČNIKOV (-NIC) za Ljubljano in Kranj.**
- Ponudbe z življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitev pošljite na upravo podjetja, Mestni trg 10.

Trgovsko podjetje v Ljubljani sprejme KNJIGOVODJO - SALDAKONTISTA

Ponudbe z življenjepisom in opisom dosedanjih zaposlitev pošljite v oglasni oddelek pod »Trgovina«. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. 1467

Upravni odbor Tovarne usnja »STANDARD« Kranj

VODJE KOMERCIALE

Pogoji: ekonomska fakulteta in najmanj 5 let prakse v industrijskem podjetju — ali srednja ekonomska šola oziroma odgovarjajoča strokovna izobrazba in najmanj deset let prakse v komercialnem oddelku — po možnosti usnjarske stroke. Interesenti s fakultetno izobrazbo so lahko tudi začelniki! — Plača po tarifnem pravilniku. Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov najkasneje do 15. marca 1959. 1478

OBRTNO PODJETJE V LJUBLJANI

razpisuje mesto **RACUNOVODJE in FINANČNEGA KNJIGOVODJE**

Nastop možen takoj. — Ponudbe pošljite na podjetje — »UDARNIK«, Ljubljana, Vilharjeva cesta 45-a 1428

VEČJE TRGOVSKO IN UVOZNO PODJETJE v Ljubljani

sprejme dobre in izvežbane **STROJEPISE in KORESPONDENTKE**

Plača od 14.000 do 18.000 dinarjev. — Ponudbe pošljite pod »Ljubljana« v oglasni oddelek SP. 1489

PROJEKTANTSKO PODJETJE »PROJEKT — NIZKE ZGRADBE« LJUBLJANA

PARMOVA 33 — 3 trakt

sprejme:

5 gradbenih tehnikov gradbenega inženirja statika

za projektiranje nizkih zgradb, s sedešem v Ljubljani

za projektiranje objektov iz območja nizkih zgradb v sekciji podjetja v Celju.

Dohodki po dogovoru. Za inženirja statika na razpolago 3-osebno komfortno stanovanje v novi hiši v Celju. 1448

Občinski ljudski odbor Skofja Loka prodaja

MLINSKE STROJE in naprave ELEKTROMOTORJE raznih zmogljivosti ter PAR KONJ in VOZOVE

Interesenti si stroje oziroma naprave lahko ogledajo vsak dan od 7. do 14. ure.

Pismene ponudbe pošljite na občinski ljudski odbor Skofja Loka, do 25. marca 1959. 1447

AVTOMOBILE

nove in rabljene, brezhibne, ugodno dobavljamo privatnim osebam, ki lahko plačajo izven Jugoslavije in v tuji valuti, podjetja pa potom Narodne banke ali s kompenzacijo robe. — Pišite v srško-hrvatskem jeziku na naslov: **FRANKFURTER AUTOMOBIL EXPORT GMBH, FRANKFURT (M, Kaiserstrasse 41)**

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri VEČJEM INDUSTRIJSKEM PODJETJU V LJUBLJANI,

razpisuje naslednja prosta mesta:

1. OBRAČUN PROIZVODNJE in sestava kalkulacij — srednja strokovna izobrazba in praksa na enem ali podobnem delovnem mestu.
2. FAKTURIST — srednja strokovna izobrazba, oziroma večletna praksa na takem delovnem mestu.
3. KNJIGOVODJE OBRAČUNA osebnih dohodkov.
4. MEZDNEGA KNJIGOVODJE za obrat v Radomljah.

Pismene ponudbe pošljite do 20. marca 1959 na **LIP, LJUBLJANA, Parmova cesta št. 37**

RAZPIS TOVARNA GLINICE IN ALUMINIJA »BORIS KIDRIČ-KIDRIČEVO«

RAZPISUJE STIPENDIJE ZA STUDIJ NA VISOKIH IN SREDNJIH ŠOLAH, in sicer:

- 2 na FAKULTETI ZA KEMIJO,
 - 2 na FAKULTETI ZA METALURGIJO,
 - 1 na FAKULTETI ZA ELEKTRO TEHNIKO,
 - 1 na STROJNI FAKULTETI,
 - 2 na EKONOMSKI FAKULTETI,
 - 1 na PRAVNI FAKULTETI,
 - 2 na TSS — ODSEKU ZA KEMIJO,
 - 1 na TSS — ODSEKU ZA ELEKTRO TEHNIKO.
- Kandidati za stipendije naj vložijo pismene prošnje z izčrpnim življenjepisom in priložijo potrdilo, da ne prejemajo stipendije, potrdilo o premoženjskem stanju staršev, potrdilo o višini otroškega dodatka, ki ga prejemajo in potrdilo o vpisu na fakulteti oziroma TSS, pri Komisiji za stipendije Tovarne glinice in aluminija »Boris Kidrič, Kidričevo. Prednost pri dodelitvi stipendij imajo otroci članov tega kolektiva. Prošnje sprejemamo do 7. aprila 1959. Prošnje za dodelitev stipendij, ki so bile do tega razpisa vložene pri podjetju, se ne bodo obravnavale in naj tisti prosilci ponovno pripravijo prošnje v smislu gornjega razpisa. 1478

ZASEBNA GOSTILNA

na prometni točki v Slovenskem Primorju sprejme takoj **ISVEČBANO NATAKARICO**

Stanovanje in hrana v podjetju. Pogoji: znanje italijanskega in nemškega jezika.

Ponudbe pošljite na naslov: **Gostilna »Pri Acotne« — Korene Franjo, Podgrad — Slov. Primorje, 1444**

GOSTINSKI ŠOLSKI CENTER LJUBLJANA, Privoz 11

sprejme takoj **USLUZBENCA ZA KNJIGOVODSTVO**

Informacije daje ravnateljstvo. 1488

TRGOVINA »OPREMA« Ljubljana, Gosposvetska 4

prodaja od svojih osnovnih sredstev **MOTOR** znamke »Zündapp« 350 ccm v voznem stanju. Interesenti socialističnega sektorja naj se zglasijo v trgovini do 22. III. 1959, po tem datumu bo na razpolago tudi zasebnikom. 1454

Gradbeno industrijsko podjetje »GRADISA«

centrala LJUBLJANA Bohoričeva ulica 28

razpisuje mesta:

- SEFA gospodarsko-računskoga oddelka za gradbeno vodstvo Ljubljana in
- SEFA gospodarsko-računskoga oddelka za gradbišče Podvelka.

Kandidati morajo imeti dokončano Srednjo ekonomsko šolo z nekaj let prakse v knjigovodstvu. Ponudbe sprejema sekretariat podjetja v Bohoričevi ulici 28. 1442

Komisija za sklenitev in odpovedovanje delovnih razmerij pri GRADBENEM PODJETJU »BEŽIGRAD«

Ljubljana, Titova c. 71

razpisuje mesto **književnega knjigovodje(-kneje)**

Pogoji: dovršena ekonomska srednja šola s 5-letno prakso. Pismene ponudbe pošljite do 15. marca 1959 na upravo podjetja, z opisom dosedanjega dela. — Nastop službe takoj ali najkasneje s 1. aprilom 1959. 1456

Komisija za sklepanje in razreševanje delovnih razmerij GOSTINSKEGA PODJETJA

PARK HOTEL BLED

razpisuje **VODILNO MESTO SEFA RAČUNOVODSTVA**

Pogoji: višja strokovna izobrazba in 10-letna praksa v računovodstvu večjega gostinskega obrata.

Plača po tarifnem pravilniku. — Prijave vložite na naslov »PARK HOTEL B L E D« do 1. IV. 1959. 1470

Zahvala

Ob smrti našega dragega brata, svaka in strica **IVANA PUHARJA kurjača** se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, darovali vence in cvetje ter ga spremlili na zadnje pot. Posebno se zahvaljujemo za poslovilne govore kolektivno in sindikalni podružnici tovarne »Saturnus«, Ljubljana, gasilski četli Dolsko in župniki, Sv. Helena. Bratje in sestre z družinami. Dolsko, Zalag, Ljubljana, 6. marca 1959.

POLENSKO GRADBENO PODJETJE GROSUPLJE sprejme:

1. STROJNA KLJUČAVNICARJA za popravila gradbenih strojev
2. AVTOMEHANIKA
3. OBRATNEGA ELEKTRICARJA

Pogoji: nekaj let prakse ter odslužen kadrovski rok

2. GRADBENA TEHNIKA s pooblastitvijo za visoke in niske gradnje
- GRADBENEGA INŽENIRJA s pooblastitvijo za visoke in niske gradnje
- VECJE ŠTEVILO ZIDARJEV IN TESARJEV

Za vse zgoraj našete so samska stanovanja na razpolago. Možnost prehrane in lastnih menzah. — Plača po tarifnem pravilniku. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. Interesenti naj se javijo upravi podjetja na Grosupljem. 1451

Kmetijsko gospodarstvo VRBJE PRI ZALCU pošta Zalec

razpisuje natečaj za sprejem uslužbencev na naslednja stalna mesta:

1. KNJIGOVODJE za finančno knjigovodstvo
2. KNJIGOVODJE za obratno knjigovodstvo in obračun osebnega dohodka
3. ADMINISTRATORJA (-ko) za vodenje administracije in personalnih poslov
4. KUCHARICE za lastno menzo

POGOJI: — pod 1. in 2. finančni knjigovodja z nekajletno prakso v finančnem knjigovodstvu odn. v obratnem knjigovodstvu; — pod 3. pisarniški referent ali kakšen drug naziv z znanjem vodenja administrativnih in personalnih poslov ter z znanjem strojepisja. Prednost imajo osebe z znanjem stenografije; pod 4. vsestransko znanje kuhe po možnosti kvalificirana.

Osební dohodek (plača) po tarifnem pravilniku podjetja ali po dogovoru. — Nastop službe takoj ali po dogovoru. 1448

TITIVI ZAVODI LITOSTROJ V LJUBLJANI prodaja

v smislu Uredbe o upravljanju z osnovnimi sredstvi

OSEBNI AVTOMOBIL CHEVROLET-POWERGLIDE

ki je dobro ohranjen

CENA PO DOGOVORU

Interesenti naj se ogledajo v upravnem poslopiju podjetja soba št. 44.

Podjetje »LJUBLJANA TRANSPORT«

Ljubljana Colovška 164

sprejme:

1. VISOKOKVALIFICIRANE AVTOMEHANIKE
2. VISOKOKVALIFICIRANE AVTOELEKTRICARJE
3. KVALIFICIRANE AVTOMEHANIKE
4. KVALIFICIRANE AVTOELEKTRICARJE
5. SOFERJE za mestni potniški promet
6. SOFERJE za medkrajevni tovarni promet
7. DELAVCE za priaditev

Plača po dogovoru, od št. 1 do 4. Interesenti naj se osebno ali pismeno ogledajo na upravi podjetja. 1484

ZAHVALA

Ob težki izgubi mojega ljubelega moža in dobrega očeta **FRANCA HUDNIKA, star. iz Jeliče** se zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti in z nami sočustvovali. Posebno se zahvaljujemo dr. Jamšku za skrbno zdraviljenje in lajšanje bolečin. Iskrena zahvala vsem darovalcem cvetja, sorodnikom in prijateljem in vsem, ki so nas ob težki izgubi tolažili in nam stali ob strani. Vsem, prav vsem, prisrčna hvala! Zaljubljeni družini: Hudnik - Blenkš. Ljubljana, 6. marca 1959.

Lipa iz Komende, katere starost cenijo na okoli šesto let, spada gotovo med najstarejše in največje lipe v Sloveniji. Njen obseg je tolkšen, da jo s težavo objame šest mož. Ker je drevo naravnega znamenitost, jo je Zavod za spomeniško varstvo LRS zacementiral pred propadanjem.

V NOVO ŽIVLJENJE

Neki danski fantič je telegrafiral: »Ime mi je Hansen. Pravi kar sem izgubil levo nogo.« Prilateljski glas mu je odgovoril: »Čestitam!...«

Človek, ki je tako nenavadno odgovoril na obvestilo o dečkovi nesreči, je Danec Stig Guldberg. Pred enajstimi leti je pri eksploziji izgubil obe roki. Ozdravel je. Ni se pa hotel vživeti v vlogo upokojenca in invalida.

V razmazanem skednju na svojem posestvu je postavil 50 žimnic, dobil s pomočjo vojske odeje, poklical na pomoč pešičko prostovoljcev. Na jesen leta 1950 je 60 malih invalidov z bolečim srcem zapustilo Guldbergovo kmetijo. Odhajali so zdravi, zagoreli, brez predsodkov in polni volje do življenja.

Odslej je Guldberg posvetil življenje organiziranju podobnih kolonij. Vsako leto prihajajo iz raznih dežel Evrope dečki in deklice brez rok ali nog. Igračo nogomet, plavajo, hodijo na izlete. Guldberg trdi, da je varovanje pohabljenih otrok pred morebitnimi nevarnostmi in hudimi napori kruto in zgrešeno. Otroci, ki so pod njegovim varstvom, se morajo udeleževati prav vseh iger, ne glede na stopnjo poškodbe. Že od prvega dne jim nalože kako odgovorno delo. Občutek, da morajo koristiti, otroke povsem prerodi.

Stroške za Guldbergovo kolonijo poravnajo deloma države, iz katerih prihajajo otroci, večinoma pa prispevajo razni zasebniki in dobrotelne ustanove. Guldberg se mora zelo truditi, da zbere vsako leto dovolj sredstev za kolonijo. Pri njih to še ni urejeno tako kot pri nas, kjer skupnost drugače in bolje skrbi za rehabilitacijo odraslih in mladine.

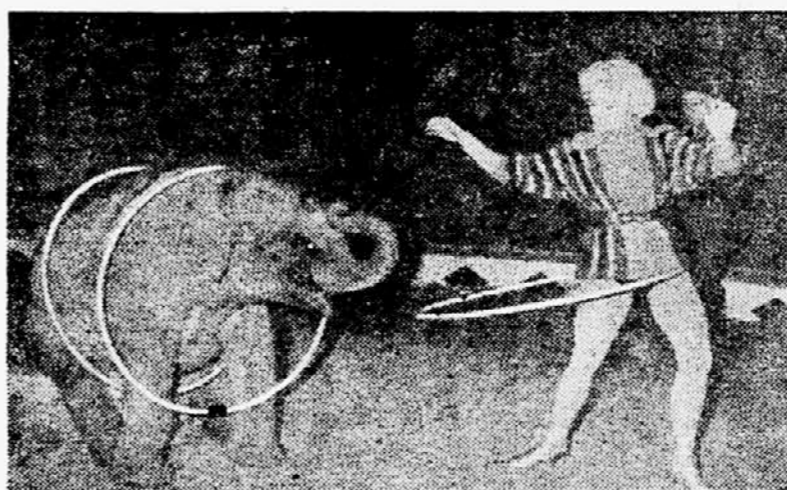
OPERACIJE brez kirurških instrumentov

Sovjetski znanstvenik biolog Pavel Minajev operira živali brez kirurških instrumentov. S posebnim aparatom osredotoči snop rentgenskih žarkov na določeni deli telesa. Tako so že opravili tudi operacije možganskega tumorja. Pri prodiranju v notranjost »zračni nož« ne poškoduje kože niti kosti in ne pušča za seboj ran in brazgotin. Rentgenski žarki uničijo tumor in ne povzročajo živalskim prav nič bolečin. Pavel Minajev je napravil že okoli 1000 takih operacij v moskovskem inštitutu za biotiziko. S poskusi so dognali, da je mogoče to metodo uporabiti tudi na kiltikah. V bližnji prihodnosti bodo kirurgi z »zračnim no-

žem« opravili tudi najhujše operacije, ne da bi bolnik čutil bolečino.

Zmrznjeni v veselje

»Človeka ne bomo ohladili za potovanje v vesolje, ampak zmrzali.« To je izjavila pred nekaj dnevi skupina ameriških znanstvenikov, ki se ukvarjajo s psihološko in fiziološko stranjo poletov na oddaljene svetovalne. Trditve je precej drzna in bo preteklo vsaj še nekaj let napornih preiskav, preden bodo človeško telo lahko izpostavili dolgemu mrazu, kakih -70° Celzija, brez škodljivih posledic. Medvezdne potnike bodo v bližnji cilja segreli in obudili elektronski možgani.

Hula-hoop obroček se je nalezel tudi že slonček. Znana dresserka Penny Smart ima veliko uspeha s hula-hoop točko, ki jo predvaja s štirimi sloni. Vsi štirje njeni debelekožci imenitno vrtijo ne samo enega, temveč po dva in tri obroček!

Barve V INDUSTRIJI

Ceprav je že dolgo znano, da so barve pomembne za človekovo razpoloženje, so to zavedo za belih šele pred kratkim znanstveno raziskovali. Znanost potrjuje pravna glede lastnosti barv. Ta pravila so nastala na podlagi izkušenj, obenem pa opozarjajo industrijo na izredno pomembnost uporabe pravih barv za zdravje delavcev in tudi za po-

večanje delovne storitnosti in s tem za uspeh podjetja.

Predvsem je treba s primernimi barvami poudariti arhitektonsko lepe dele stavb in prostorov ter zakriti njih slabe strani. Barva mora dati hladnemu in neprijetnemu prostoru toploto, kar je gotovo važno za ljudi, ki morajo tu prebiti večino dneva. Zelenih barvnih učinkov pa, po mnenju znanstvenikov, ne moremo doseči z uporabo ene same barve, temveč svetujejo redno uporabo barvnih kombinacij. Za primer si zamislimo malo sobico, ki je obrnjena proti severni strani. Soba učinkuje temno in hladno, toda s primernimi barvami ji želimo pricherati toploto in prijaznost. Napačno bomo storili, če se odločimo za tako imenovane tople barve — na primer za rdečo. Le-te varkajo svetlobo in sobica bo temna. Če se odločimo za slonokoščeno barvo, bo prostor ostal hladen. Rešitev je v tem, da preslikamo steno nasproti očinu z limonino rumeno, druge stene v nekoliko svetlejši barvi, strop pa naj ostane bel.

Znanstveniki trdijo, da imajo delovni prostori, ki so preslikani s tremi barvami ali odtenki, mnogo prednosti. Orodje in drugi predmeti se bolje vidijo, delavci se manj utrudijo, prijaznejše okolje pa vpliva na večjo storitnost. Ker opozarjamo z barvami tudi na nevarnost pri delu, se s tem zmanjša število nesreč.

Prvi pomladni dnevi

Komisija za sklepanje in odpuvedovanje delovnega razmerja

1880

USLUZBENCA

za obračunavanje osebnih dohodkov.

Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj. — Pismene ponudbe pošljite v oglasni oddenek pod »Usnjeni izdelki«.

1287

Margit Claesen iz Stockholma je prva avtobusna voznica v Evropi. Ima eno največjih in najzavnejših stockholmskih lokalnih prog, ki vozi skozi najprometnejše dele mesta.

TOVARNA MOČNIH KRMIL — LJUBLJANA

razpisuje delovna mesta:

TAJNIKA PODJETJA SOFERJA OSEBNEGA AVTOMOBILA VEČ SKLADISČNIH DELAVCEV

Plača po dogovoru — Pismene ponudbe pošljite na naslov podjetja, Ljubljana, Kavčičeva ometa šte. 74. 1402

Bliža se registracija — pohitite z rezervacijo popravil.

Zadnje dni ne bo mogoče izvršiti vsa potrebna popravila. Priporoča se

»Avtoobnova«, Maribor, Mlinska ulica 13.

1456

91. Ob pogledu na lepi sadež so se Tikiju nabrale sline v ustih. Pozabil je na svojo bolezen in kot bi mignil, pospravil materino darilo. Bela ga je veselo opazovala in mu ponujala sladkih sadežev še in še. Tiki je prenehal s kosilom šele takrat, ko je imel želodec napet kot boben. Več ko je pospravil, manj je bil bolan.

92. Potem je začel Tiki razmišljati. Uvidel je, da sploh nikoli ni bil bolan, ampak samo lačen. Zato se mu je tako meglilo pred očmi! Kako lačen mora biti šele Magami, ki že ves teden ni ničesar jedel. Če bi tudi on pojedel banano, bi prav gotovo ozdravel. Torej mora k Magamiju, prinesiti mu mora banane in mu dopovedati, da mora vse pojesti!

93. Tiki še nikoli ni tako pridno nabiral sadežev, kot po tej odločitvi. Ni trajalo dolgo, ko je s polnim naročjem sadja hitel proti vasi. Na zadnjem drevesu pred plotom pa mu je vendarle upadel pogum. Se nikoli se ni sam približal ljudem, kdo ve, kaj mu utegnejo storiti. Spomnil se je Belinih svaril in že jo je hotel uverti domov.

Ko je ostal sam, si je Balder nalil kozarec in pozvonil služabniku. Mož, ki je vstopil, je pri prič vzbudil Dicku pozornost. Nosil je običajno lakajsko livrežo, temne hlače in progasti telovnik. Toda po tem, kako se je gibal, ni bilo težko uganiti, da ni navaden služabnik. Bil je visok možak, tršate postave, njegov sleherni gib je bil počasen in nenavadno oprezen. Balder mu je nekaj rekel in služabnik je prikimal, dvignil pladenj in odšel iz sobe z istim počasnim, malone slovesnim korakom, kot je bil vstopil.

Tedajci se je Dicku posvetilo in skoraj neslišno je zašepetal Elku v uho eno samo besedo: »Slepca!«

Elk je prikimal.

Vrata so se vnovič odprla, toda to pot so vstopili trije služabniki in prinesli težko mizo, pokrito s platnenim prtom. Gordon je najprej pomislil, da bodo Balderju postregli z jedačo, a je kmalu spoznal, da se je zmotil. Nad kaminom je visela na žici velika električna svetilka, ki ni bila prižgana. Eden služabnikov je stopil na stol, odvil žarnico in privil v stikalno pušo žico, ki je vodila iz mize.

»Sami slepci!« je zašepetal Dick. »Miza je Balderjev oddajnik, medtem ko služi žica, ki jo je služabnik ravnokar privil v stikalno pušo, za anteno.«

Služabniki so odšli iz sobe in Balder je vstal, stopil k vratom in jih zaklenil.

Soba je imela še troje oken na dvorišče in Balder jih je drugača za drugim zaprl in spustil okenske navojnice. Ko si je dal oprava z zadnjim oknom, je Elk stopil na okenski podboj, odgrnil zastor in skočil v sobo.

Balder ga je slišal in se bliskovito obrnil.

»Dober večer, Balder!« ga je pozdravil Elk.

Mož ni odgovoril. Stal je in nepremično strmel v svojega nekdajnjega predstojnika.

»Prinašam vam odlök o napredovanju, Balder,« je rekel Elk. »Za zasluge, ki ste jih naredili državi s tem, da ste zastru-

pili Žabo Millsa, pomagali zbežati Žabi Hagnu in spustili v zrak mojo pisarno z bombo, ki ste jo ponoči podtaknili, ste postali s 1. majem aktivni seržant.«

Balder še vedno ni spregovoril besede niti se ni ganil, zakaj dolgočevni brovning v Elkovih roki je bil namerjen v najnižji gumb njegovega belega progastega telovnika.

»Zdaj boste pa šli z mano na kratek sprehod, Stevilka Sedem,« je rekel Elk — in v njegovem glasu je bilo zmago-slavje.

»Ali se niste zmotili?« je zajecjal Balder z glasom, ki ni bil prav nič podoben njegovemu, tako da je Elk za trenutek osupnil.

»Nikoli se ne zmotim, razen v poročnih datumih Henrika VIII.,« je rekel Elk.

»Kdo domnevate, da sem?« je vprašal oni na moč vljudno.

»Nehal sem domnevati, Balder — zdaj vem, kdo ste!« Elk je naglo stopil k njemu in mu nastavil ustje revolverja na prsi.

»Dvignite roke in se obrnite,« je rekel.

Balder je ubogal. Elk je potegnil iz žepa okove in mu vklestil zapetja. Nato mu je spretno potegnil roke nazaj in mu jih zvezal z jermenom tako, da jih ni mogel ganiti.

»To je na moč neudobno,« je rekel Balder. »Kaj zmerom delate podobne napake, gospod Elk? Moje ime je Collat-Banson.«

»Vaše ime je Gnoj,« je rekel Elk, »vendar sem voljan poslušati vse, kar bi mi radi povedali. Nadvse rad bi namreč slišal vaše mnenje o pruski kislini.«

Dick je opazil nezaten blesk v moževih očeh; zasvetil se je za hip, potem pa ugasnil. Tudi Elku ni ušel.

»Nikar ne polagajte upov v opičje norčije, ki bi jih utegnili zaigrati vaši strežniki,« je rekel Elk. »zakaj hiša je obkoljena s petdesetimi možmi C. I. D., ki vas skoraj vsi osebno poznajo.«

Balder se je zasmejal.

»Pa tudi če bi jih bila polna streha, me ne bi prav nič skrbelo,« je rekel. »Dejal sem vam že, inšpektor, da ste naredili grobo napako, ki jo boste presneto drago plačali. Če pošten gentleman več niti ne more v svojem salonu poslušati koncerta iz Haaga — ozrl se je na mizo — ne da bi se vmešala policija, potem je že skrajni čas, da se policija razpusti.«

Brezskrbno je stopil h kaminu in se s hrbtom naslonil nanj. Z nogo je sunil v enega dveh železnih podstavkov za gorivo, ki sta stala obakraj kamina, da se je prevrgel. To je bilo živčno dejanje zelo vznemirjenega človeka, ki si ni več svest svojih dejanj, in celo Elk, ki je bil poln sumničenj, ni videl v tem nič takega, kar bi mu narekovalo previdnost.

»Gotovo mislite, da sem Balder, kajne?« je nadaljeval mož. »No, rečem vam lahko samo —«

Nenadoma je planil in se zvalil na preprogo poleg kamina. Toda Elk je bil hitrejši. V trenutku, ko je pod Balderjevo težo zajajala v tleh podolgovata odprtina, ga je Elk zgrabil za ovratnik in ga z Dickovo pomočjo podrl na tla sredi sobe.

V hipu so se vsi trije valjali po tleh. V svojem obupu je bil Balder nenavadno močan. Zavpil je na pomoč. Začuli so se krepki udarci po vratih in jezni glasovi za njimi. Tedaj pa so se s travnika zaslislale eksplozije, zakaj proti hiši so hoteli oboroženi detektivi, ki se niso ozirali na alarmne naprave.

Boj je bil kratek, a oster. Šest slepih služabnikov, kolikor je bilo poslov hiše šte. 7, so odvedli, zadnji policijski voz pa je odpeljal aktivnega seržanta Balderja, strašnega Stevilko Sedem, ki je bil hkrati desna in leva roka neusmiljenega Zabe.

37

Dick Gordon je končal pogovor z gospodom Ezro Maitlandom ob treh zjutraj in odšel na policijsko poveljstvo, ki je bilo nenavadno prazno. Stopil je k Elku.